

Gmina Rudniki

AKTUALIZACJA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI dla Gminy Rudniki na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018

(PROJEKT)

Aktualizację wykonała :

Pracownia Usług Projektowych Poskart

SIEDZIBA: 47 - 303 Krapkowice, ul. Wyspiańskiego 26 ,

BIURO: 45 - 323 Opole, ul. Zielonogórska 4, tel. + 48 77 441 87 58

e-mail: pracownia@poskart.pl, www.poskart.pl

autorzy: mgr Małgorzata Poskart

mgr inż. Klara Grobel- Pyrc

Opole - **czerwiec** 2011 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Podstawa, przedmiot i zakres opracowania	5
2. Metodyka opracowania aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami	6
3. Charakterystyka Gminy	7
3.1. Położenie	7
3.2. Budowa morfologiczna i geologiczna terenu	8
3.3. Gleby i ich użytkowanie	9
3.4. Wody powierzchniowe i podziemne	9
3.5. Transport i komunikacja	9
3.6. Rozwój gospodarczy	10
3.7. Dane demograficzne	12
4. Aktualny stan gospodarki odpadami	12
4.1. Opis celów i założeń z poprzedniego PGO dla Gminy Rudniki	12
4.3. Ocena realizacji celów	15
5. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Rudniki	24
5.1. Odpady komunalne	24
5.1.1. Źródła powstawania odpadów i ich rodzaje	24
5.1.2. Ilości wytworzone, ilości poddane odzyskowi i unieszkodliwione	25
5.1.3. Istniejące systemy zbierania odpadów komunalnych	32
5.1.5. Nielegalne składowiska odpadów	39
5.1.6. Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu i odzysku odpadów	39
5.1.7. Zidentyfikowane problemy	40
5.2. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych	41
5.3. Odpady pozostałe	49
6. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami	50
6.1. Zmiany demograficzne	50
6.2. Skład morfologiczny odpadów i jego zmiany	51
6.3. Prognoza ilościowo-jakościowa	55
6.4. Prognoza zmian w systemie	60
7. Założone cele oraz proponowany system gospodarki odpadami komunalnymi ...	65
7.1. Cele przyjęte za KPGO 2014	65
7.2. Cele przyjęte za Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami	70
7.3. Zakładane cele i proponowany system gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie, ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów	71
7.4. Proponowane systemy	73
7.5. Uzasadnienie wyboru systemu	77
8. Monitorowanie realizacji planu	77
7. Źródła finansowania	80
8. Harmonogram rzeczowo-finansowy	89
9. Analiza oddziaływania na środowisko	91
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	93
11. Spis załączników	96
12. Spis tabel i rysunków	96

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.) oraz dla osiągnięcia celów założonych w Polityce ekologicznej Państwa na władzach publicznych ciąży obowiązek opracowania Planów Gospodarki Odpadami (PGO), ich aktualizacji (nie rzadziej niż co cztery lata) oraz tworzenia sprawozdań z planów (obejmujących okresy dwuletnie).

Tworzenie Planów Gospodarki Odpadami ma na celu wytyczenie ogólnych kierunków działań, zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, realizowanych za pomocą konkretnych zadań w wyznaczonym okresie czasowym.

Plany Gospodarki Odpadami dla gmin winny być zgodne z Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami, które to powinny być zgodne z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Niniejsza aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki oparta została na zaktualizowanym w 2008 r. Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleskiego (PPGO) oraz Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (WPGO).

Projekty Planów Gospodarki Odpadami podlegają zaopiniowaniu przez zarząd województwa, zarząd powiatu oraz dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, jak również poddawane są konsultacjom społecznym (art.14.12a UO).

Poprzedni Plan Gospodarki Odpadami, będący integralną częścią Programu Ochrony Środowiska dla Rudniki, obejmował działania na lata 2003-2007 wraz z perspektywą na lata 2007-2015. Został on wprowadzony w życie uchwałą Nr XX/209/2005 Rady Gminy Rudniki z dnia 27 kwietnia 2005 r. Niniejsze opracowanie jest aktualizacją tego dokumentu.

Proponowane w aktualizacji działania nie wprowadzają nowych elementów systemu, nie zmieniają zasadniczo już prowadzonej gospodarki odpadowej lecz uaktualniają dokument wprowadzając do niego wymagania obowiązującego prawa celem spełnienia wymogów ustawowych nałożonych na Gminę Rudniki.

Na uwagę zasługuje fakt, iż znowelizowana ustawa o odpadach wprowadziła m.in. zmiany dotyczące zawartości planów gospodarki odpadami (art. 14 ust. 2). W związku z tym koniecznym stało się wykonanie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki zgodnie z nowym brzmieniem niektórych przepisów ustawy.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki zaktualizowany został według nowych wymogów ustawy o odpadach. Dodatkowo uwzględniono również przepisy zawarte w innych aktualnie obowiązujących aktach prawnych, w tym postulaty dotyczące gospodarki odpadami zawarte w aktualnej Polityce ekologicznej Państwa (M.P. z 2009 r. Nr 34, poz. 501), w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) oraz w zaktualizowanym w Krajowym planie gospodarki odpadami (KPGO 2014) – (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 5270) i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (WPGO).

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami zawiera:

- 1) charakterystykę aktualnego stanu gospodarki odpadami, zawierającą informacje dotyczące:
 - rodzaju, ilości i źródeł pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania;
 - wykazu posiadaczy odpadów, którzy prowadzą działalność w zakresie zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów;
 - rozmieszczenia istniejących instalacji do zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów;
 - rozpoznanie problemów w zakresie gospodarki odpadami;
- 2) przedstawienie celi dotyczących gospodarki odpadami wraz z terminami ich osiągnięcia;
- 3) prognozowane zmiany w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami;
- 4) zadania służące poprawie sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami;
- 5) rodzaj przedsięwzięć i harmonogram ich realizacji;
- 6) instrumenty finansowe służące realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami, zawierające następujące elementy:
 - a) wskazanie źródeł finansowania planowanych działań;
 - b) harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego gospodarowania nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska;
- 7) system gospodarowania odpadami;
- 8) przedstawienie sposobu monitoringu i oceny realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami.

Podczas tworzenia aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki wykorzystano aktualne dostępne źródła danych określające obecny stan w sektorze gospodarki odpadami:

- Krajowy plan gospodarki odpadami 2010,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego,
- Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki w latach 2004-2006, 2007-2008 oraz 2009-2010.
- Dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- Informacje z Urzędu Gminy Rudniki,
- Informacje udzielone przez Remondis Oddział Opole, Remondis Oddział Częstochowa
- Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowisk,
- WSO dla woj. opolskiego.

Aktualizacja niniejszego planu odzwierciedla stan prawny w zakresie prowadzonej gospodarki odpadami na dzień 31.12.2010 roku.

1. PODSTAWA, PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Podstawy prawne, na podstawie których tworzy się Plan Gospodarki Odpadami zawarte są w wielu ustawach, a w szczególności w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243 ze zm.),
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 236/2005 r., poz.2008 ze zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150, ze zm.),
- ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001 r., Nr 100., poz. 1085 ze zm.),

jak również w istotnych przepisach wykonawczych takich jak:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r., Nr 66, poz. 620 ze zm.),
- uchwała Rady Ministrów nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” (M.P. z 2006 r. Nr 90, poz. 946),
- uchwała Rady Ministrów nr 217 z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2014” (M.P. z 2010 r. Nr 101, poz. 5270).

→ PRZEDMIOT

Niniejszy dokument jest aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami, która przedstawia zamierzenia i działania przewidziane do podjęcia dla utworzenia właściwego, a przede wszystkim skutecznego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych powstających na obszarze Gminy Rudniki, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i możliwości ekonomicznych realizacji planu.

→ ZAKRES

Zakres czasowy niniejszego opracowania obejmuje okres 2011-2018 traktowany jako okres strategiczny ze szczególnym uwzględnieniem lat 2011-2014, dla których ustala się krótkoterminowy plan działań.

Dokumentem nadrzędnym wobec Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki, zgodnie z wymogami znowelizowanej ustawy o odpadach (art. 15 ust. 2) jest „Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami”. Niniejsza aktualizacja oparta została również na Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (WPGO) z 2008 r.

2. METODYKA OPRACOWANIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Opracowanie Planu przebiegało w dwóch etapach:

- **I etap** - polegał na zgromadzeniu i analizie materiałów źródłowych i dokumentacji wyjściowych, zapisów dotychczasowego PGO, dokumentów sprawozdawczych z jego realizacji za lata 2004-2010 oraz analizie danych dotyczących prowadzonej gospodarki odpadami w Gminie Rudnik. Niniejszy dokument jest przede wszystkim aktualizacją poprzedniego, a co się z tym wiąże – jego podstawowym zadaniem jest odniesienie zapisów dokumentu pierwotnego (oraz dostosowanie ich) do bieżącej sytuacji i uwarunkowań.
- **II etap** - następstwem podjętych działań w zakresie tworzenia aktualizacji istniejącego planu było przeprowadzenie szeregu rozmów, opartych o konsultacje społeczne, jak również dokonanie analizy zebranych materiałów związanych z gospodarką odpadową Gminy Rudniki. Takie przygotowanie pozwoliło na opracowanie wstępnego projektu dokumentu, który został skierowany do opiniowania. Zebrane wnioski zostały uwzględnione w projekcie dokumentu, który został upubliczniony w celu zebrania opinii społeczeństwa. Równocześnie dokument przekazano do procedury opiniowania przez organy: Zarząd Województwa Opolskiego, Zarząd Powiatu Oleskiego oraz przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry przy Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Aktualizowany Plan Gospodarki Odpadami uwzględnia cele i kierunki działań przyjęte w obowiązujących dokumentach strategicznych:

- **na szczeblu państwowym w:**
 - a) II Polityce ekologicznej Państwa, zaktualizowanej i uszczegółowionej w Polityce ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
 - b) Programie wykonawczym do II Polityki ekologicznej Państwa,
 - c) Strategii Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 roku,
 - d) Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 (dla działań prowadzonych do roku 2010),
 - e) Krajowym planie gospodarki odpadami 2014 (dla prognozy),
 - f) Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
 - g) Strategii Edukacji Ekologicznej,
- **na szczeblu wojewódzkim w:**
 - a) Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (2008r.),
 - b) Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007 – 2013,
 - c) Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Opolskiego na lata 2007 – 2012;

- **na szczeblu powiatowym w:**
 - a) aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Oleskiego (marzec 2011 r.),

oraz na szczeblu lokalnym: w studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Gminy Rudniki.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY

3.1. POŁOŻENIE

Gmina Rudniki położona jest w północno-wschodniej części województwa opolskiego w odległości 78 km na południe od Opola. Według podziału administracyjnego należy do powiatu oleskiego. Od zachodu graniczy Gmina Rudniki graniczy z Gminą Praszka i Górzów Śląski, a od południa z Gminą Radłów. Od północy graniczy z Gminą Pątnów (województwo łódzkie), od wschodu z Gminą Krzepice a od południowego – wschodu z Gminą Lipie (województwo śląskie).

Rysunek 1. Gminny ościenne
Źródło: www.gminy.pl

Gmina ma charakter wiejski, a w jej skład wchodzi 21 sołectw: Bobrowa, Bugaj, Cieciulów, Chwiły, Dalachów, Faustianka, Janinów, Jaworek, Jaworzno, Jelonki,

Julianpol, Kuźnica, Łazy, Młyny, Mirowszczyzna, Mostki, Odcinek, Porąbki, Rudniki, Słowików, Żytniów (na terenie jednostki istnieje 38 miejscowości).

Łączna powierzchnia Gminy wynosi 100,52 km², co stanowi 10,32 % powiatu oleskiego oraz 1,07 % powierzchni województwa opolskiego.

3.2. BUDOWA MORFOLOGICZNA I GEOLOGICZNA TERENU

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (Geografia regionalna Polski, 2002 Warszawa: PWN ISBN 83-01-13897-1), Gmina Rudniki położona jest w następujących pokazanych na rysunku poniżej jednostkach.

OBSZAR: EUROPA ZACHODNIA

PODOBSZAR: POZAALPEJSKA EUROPA ŚRODKOWA (3)

PROWINCJA: NIŻ ŚRODKOWOEUROPEJSKI (31)

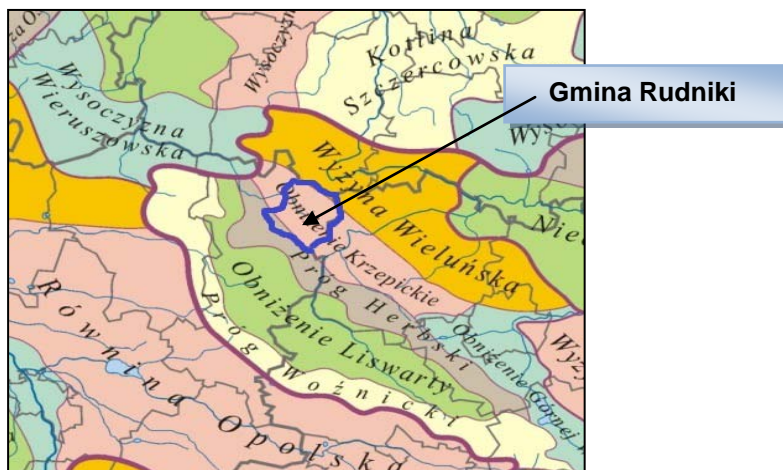
PODPROWINCJA: WYŻYNA ŚLĄSKO-KRAKOWSKA (341)

Makroregion: **WYŻYNA WOŹNICKO-WIELUŃSKA (341.2)**

Mezoregion: Obniżenie Krzepickie(341.26)

Mezoregion: Wyżyna Wieluńska (341.21).

Gmina Rudniki znajduje się na podprovincji: Wyżyna Śląsko – Krakowska, która stanowi zachodnią część pasa wyżyn. Trzon, zbudowany ze skał paleozoicznych, przykrywają osady mezozoiczne triasu i jury. Skały te tworzą monoklinę, na której występują obniżenia i progi denudacyjne. W obrębie tej jednostki występują trzy różniące się krajobrazowo makroregiony: Wyżyna Śląska, Wyżyna Krakowsko – Częstochowska i Wyżyna Woźnicko – Wieluńska. Gmina Rudniki znajduje się w obrębie Wyżyny Woźnicko – Wieluńskiej. Obszar Gminy podlega pod dwa mezoregiony: Obniżenie Krzepickie oraz Wyżynę Wieluńską. Teren gminy kończy się tuż przed Progiem Herbskim.

Rysunek 2. Położenie Gminy Rudniki na tle mezopregionów

Źródło: www.wikipedia.org ([GNU Licencja Wolnej Dokumentacji](http://www.gnu.org/licenses/old-licenses/gpl-2.0.html))

3.3. GLEBY I ICH UŻYTKOWANIE

Według danych z roku 2010, Gmina Rudniki zajmowała obszar 100,52 km², co stanowiło 10,32 % powierzchni powiatu oleskiego.

Gmina Rudniki jest gminą typowo rolniczą, użytki rolne zajmowały 88,81% jej powierzchni, w tym 75,43% stanowiły grunty orne a 13,38% użytki zielone.

Użytki rolne zajmowały obszar 8927 ha. Grunty orne zajmowały 7582 ha, lasy 456 ha, a pozostała część to łąki – 1075 ha, sady – 40 ha oraz nieużytki – 669 ha. W rolnictwie dominowały małe, indywidualne gospodarstwa rolne o dużym rozdrobnieniu, które stanowiły 40 % ogólnej liczby gospodarstw. Były to gospodarstwa o średniej powierzchni od 1 do 5 ha. Na terenie Gminy istniało blisko 2096 (stan na 2008) gospodarstw rolnych. Struktury o większej powierzchni powyżej, czyli od 15 ha i powyżej, stanowiły 2,1 %.

Na terenie Gminy przeważają gleby bielcowe i brunatne, pod względem bonitacji należą w przeważającej części do IV i V klasy, istnieje niewielka powierzchnia gruntów zaliczana do III klasy.

3.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

→ WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar Gminy Rudniki położony jest w dorzeczu rzeki Odry, poprzez jej dopływ Wartę. Przez obszar gminy przebiega wododział między Prosną, a Wartą. Obszar opracowania prawie w całości leży w zlewni górnej Proсны. Jest to rzeka III- ego rzędu, stanowiąca lewy dopływ Warty. Niewielki południowo-wschodni obszar Gminy należy do zlewni Liswarty, rzeki IV-ego rzędu, prawego dopływu Warty.

→ WODY PODZIEMNE

Teren Gminy leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP)325 Częstochowa (W) o charakterze szczelinowym i szczelinowo –porowym, wydzielonego w 223 utworach jury środkowej J2. Na terenie GZWP brak jest obszarów najwyższej ochrony (ONO) o obszarów wysokiej ochrony (OWO).

3.5. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Na terenie Gminy Rudniki znajdują się dwie główne drogi krajowe: nr 43 relacji Częstochowa – **Rudniki** – Wieluń oraz nr 42 relacji Namysłów – Kluczbork – **Rudniki** – Radomsko – Starachowice. Poza drogami krajowymi przez teren gminy przebiegają również drogi powiatowe i gminne, które uzupełniają układ komunikacyjny gminy.

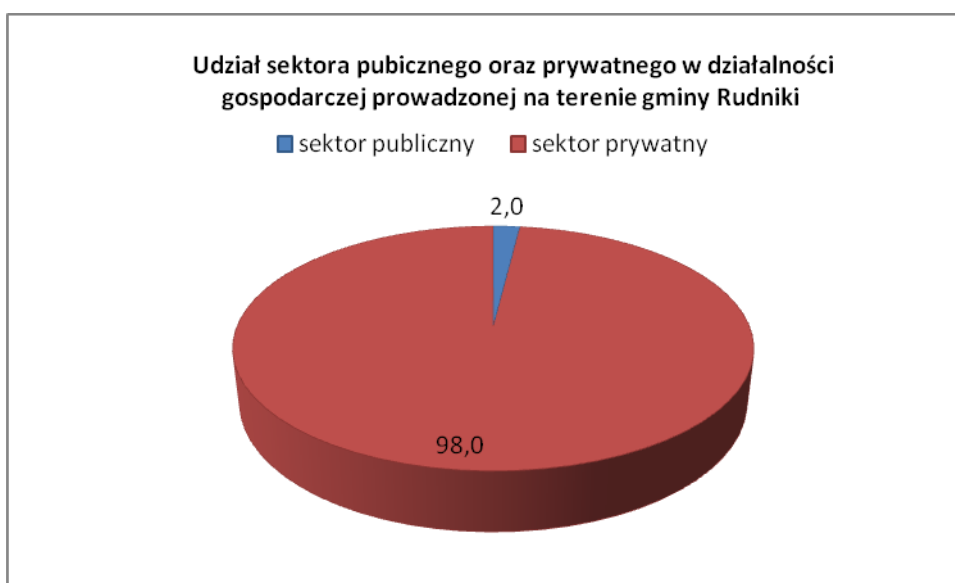
W gminie znajdują się dwie stacje kolejowe, jedna w Janinowie oraz druga w Jaworznie. Połączenie kolejowe łączy Śląsk z Wielkopolską.

3.6. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Gmina Rudniki ma charakter typowo rolniczy, z zapleczem do rozwoju przemysłu rolno – spożywczego i rolno – przetwórczego, brak jest dużych obiektów przemysłowych.

Wg danych statystycznych GUS zarejestrowanych (wg sektorów własnościowych) jest **610 podmiotów gospodarczych** z czego większość przypada na Rudniki oraz sołectwa Jaworzno, Żytniów i Dalachów.

Poniższy wykres przedstawia udział sektora publicznego oraz prywatnego w ogólnej liczbie podmiotów prowadzących działalność na tym terenie.

Z przedstawionych danych wynika, że największy udział w kształtowaniu gospodarki tego regionu przypada na sektor prywatny.

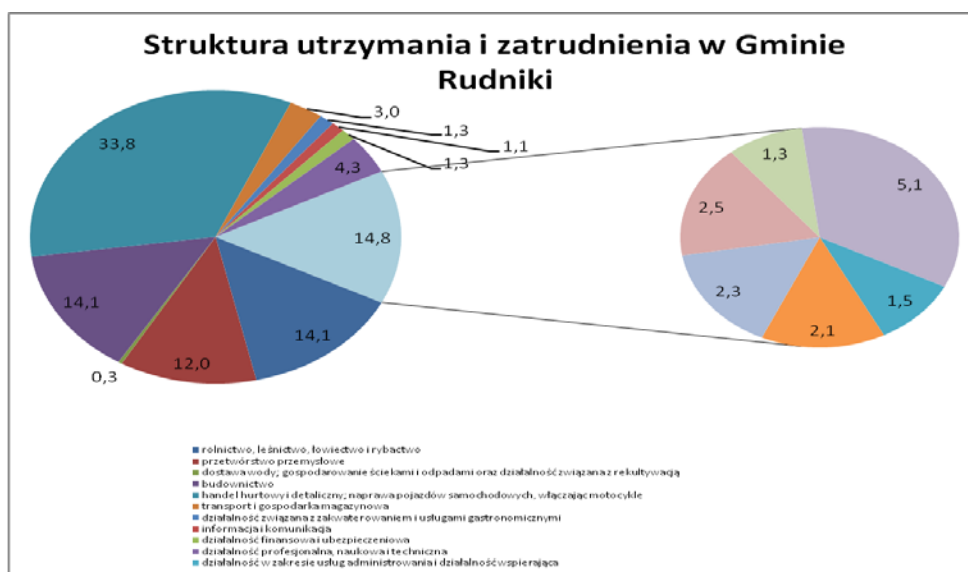

Tabela 1. Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Rudniki z podziałem na poszczególne działalności, zgodnie z danymi z GUS (poziom roku 2010)

Podmioty/sektor	Jednostka miary	Rok 2010
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon wg sektorów własnościowych		
ogółem	jed. gosp.	610
Sektor publiczny		
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed. gosp.	9
spółki handlowe	jed. gosp.	1
Sektor prywatny		
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed. gosp.	536
spółki handlowe	jed. gosp.	12
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed. gosp.	4
spółdzielnie	jed. gosp.	3
fundacje	jed. gosp.	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed. gosp.	24

Do największych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Rudniki należą:

- Cegielnia – Faustianka,
- P.P.U.H. K. Markisz, K. Orzełek – Mostki,
- Zakład Produkcyjno – Usługowy „ART.- RAM” – Mirowszczyzna,
- Z.P.H. – Hurtownia „RUDMAAR” – Rudniki,
- P.P.H.U. „WACŁAW” – W. Sieja – Żytniów,
- P.P.H.U. „FEKS” – Zakład Przetwórstwa Drobiowego – Mirowszczyzna,
- P.P.H.U. „DAKO” – J. Bajak – Ciecuiów,
- P.P.H.U. „DASTA” – D. Stasiak – Janinów,
- P.P.H.U. „JAR – POL” J. Ptasieński – Młyny,
- Młyn Handlowo-Usługowy G. i S. Kurczakowscy – Dałachów,

Średnie przedsiębiorstwa działające na terenie gminy:

- Młyn Usługowy – Handlowo A. Majda – Rudniki,
- Firma Ekologiczna „EKO-BYT” J. Rusak – Rudniki,
- Przedsiębiorstwo handlowo – usługowe „MOTO – MIR” Meryk Mirosław.

Instytucje użyteczności publicznej w gminie Rudniki:

- Urząd Gminy wraz z jednostkami organizacyjnymi,
- Bank Spółdzielczy – Oddział Rudniki,
- placówki handlowe,
- ośrodki zdrowia,
- oddział Poczty Polskiej,
- apteka i punkt apteczny,
- lecznica dla zwierząt,
- szkoły i przedszkola,
- Gminna Bibliotek Publiczna.

Przedstawione powyżej przedsiębiorstwa w sposób pośredni lub też bezpośredni wpływają na kształt gospodarki odpadowej tego terenu.

Gmina Rudniki jest członkiem:

- Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Górnej Prosnny.
- Związek Miast i Gmin Źródła Rzeki Prosnny

Stowarzyszenie LPG Górna Proсна stanowi formę współpracy partnerów z sektora administracji publicznej, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców z terenu gmin: Rudniki, Praszka, Radłów, Gorzów Śląski, Byczyna. Stowarzyszenie zawiązano w celu stworzenia warunków zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Związek Miast i Gmin Źródła Rzeki Prosnny jest międzygminnym porozumieniem w sprawie nawiązania współpracy związanej z kompleksową gospodarką proekologiczną w regionie dorzecza górnej Prosnny. Porozumienie określiło wspólne i jednolite cele, do których w szczególności należą: ochrona powietrza, wody i gleby, ochrona flory i fauny oraz edukacja ekologiczna społeczeństwa.

3.7. DANE DEMOGRAFICZNE

Według stanu na dzień 31.12.2010 r. liczba ludności Gminy Rudniki wynosiła 8 450 osób. Gęstość zaludnienia wynosi ok. 84,5 osób na km².

4. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI

4.1. OPIS CELÓW I ZAŁOŻEŃ Z POPRZEDNIEGO PGO DLA GMINY RUDNIKI

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki był tworzony zgodnie z obowiązującą w owym czasie strategią wyznaczoną w Polityce ekologicznej państwa, w oparciu o wytyczne zawarte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami, z uwzględnieniem Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego.

Przyjęty w 2004 r. Plan Gospodarki Odpadami określał założenia celów dla sektora komunalnego oraz sektora gospodarczego. Z uwagi na zmianę stanu odpowiedzialności w zakresie prowadzonej przez gminę gospodarki odpadowej oraz posiadane przez nią kompetencję w tym zakresie, gmina odpowiedzialna była za prowadzenie zadań zmierzających do osiągnięcia celów określonych dla sektora komunalnego.

Poprawa stanu istniejącej gospodarki odpadami na terenie Gminy Rudniki uwarunkowana była w głównej mierze realizacją wyznaczonych celów krótko i długoterminowych.

⇒ **Przyjęte w PGO cele krótkoterminowe w zakresie sektora komunalnego:**

Cele krótkoterminowe, w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi, obejmowały okres perspektywiczny do 2007 roku.

Cel wiodący:

„Minimalizacja i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami wytwarzanymi w sektorze komunalnym”.

Zawierały one między innymi :

⇒ **PRZYJĘTE W PGO CELE KRÓTKOTERMINOWE W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH (okres realizacji do 2007 r.)**

- 1) Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych mieszkańców w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi, w związku z wdrażaniem gminnego planu gospodarki odpadami;
- 2) Objęcie docelowo wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (**100 % mieszkańców**);
- 3) Podniesienie skuteczności selektywnego zbierania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- 4) Prowadzenie kampanii informacyjnej propagującej przydomowe kompostowniki na odpady biodegradowalne; redukcja do 75 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku poprzez poddawanie ich formom odzysku i unieszkodliwiania (poza składowaniem);
- 5) Sukcesywne usuwanie materiałów zawierających azbest (z elewacji i pokryć dachowych) z budynków mieszkalnych i gospodarczych; ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowe postępowanie z odpadami azbestowymi w czasie ich usuwania, transportu i składowania;
- 6) Wprowadzenie, rozwój i podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów dla osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu:
 - odpadów **wielkogabarytowych** na poziomie 20 %;
 - odpadów **budowlanych** na poziomie 15 %;
 - odpadów **niebezpiecznych** na poziomie 15 %;
 - odpadów zawierających **oleje odpadowe**:
Cele gospodarki odpadami olejowymi powinny być zgodne z ustawą o odpadach oraz o opłacie produktowej i depozytowej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych), tj. osiągnięcie odzysku na poziomie 50 % w roku 2006.
 - **baterie i akumulatory**:
Osiągnięcie poziomu odzysku z rynku 100% akumulatorów ołowiowych (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych) oraz :
 - ✓ wielkogabarytowych akumulatorów niklowo-kadmowych na poziomie 60 % w roku 2006,
 - ✓ małogabarytowych (wraz z pakietami)akumulatorów niklowo-kadmowych na poziomie 45 % w roku 2006,
 - ✓ ogniwa i baterie galwaniczne na poziomie 30 % w roku 2006.
 - **pojazdy wycofane z eksploatacji**:
Celem jest zapobieganie powstawaniu odpadów z wyeksploatowanych, złomowanych pojazdów samochodowych oraz stworzenie warunków do

osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i recyklingu. A od 12 listopada 2002r. przedsiębiorca będący importerem lub wytwórcą jest zobowiązany do dnia 1 stycznia 2006 r. osiągnąć rocznie poziom odzysku i recyklingu w wysokości odpowiednio 85% i 80% masy pojazdów. Zgodnie z projektem ustawy przedsiębiorca będący importerem lub wytwórcą pojazdów jest zobowiązany do dnia 1 stycznia 2015 r. osiągnąć rocznie poziom odzysku i recyklingu w wysokości odpowiednio 95% i 85% masy pojazdów.

→ **zużyte opony:**

Obowiązujące uregulowania prawne dążące do zakończenia składowania opon na składowisku oraz obowiązki producentów związane z opłatą produktowi i depozytową wymuszają zwiększenie stopnia wykorzystania opon zużytych. Będą one wykorzystywane poprzez bieżnikowanie, wykorzystanie produktów z przeróbki mechanicznej i chemicznej oraz spalanie z wykorzystaniem energii. Zakładany limit odzysku 75 % w roku 2007.

→ **odpady medyczne i weterynaryjne:**

Celem jest wydzielenie strumienia odpadów medycznych oraz odpadów weterynaryjnych oraz unieszkodliwienie poszczególnych rodzajów odpadów w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu oraz bezpieczny dla środowiska.

→ **odpady opakowaniowe:**

Zakładany odzysk na poziomie 50 % (dotyczy uzyskanie surowców wtórnych tj.: papieru, tektury, szkła, tworzyw sztucznych) oraz recykling 25 % (jak wyżej)

→ **PCB:**

- inwentaryzacja urządzeń zawierających PCB na terenie gminy;
- usuwanie urządzeń zawierających PCB;

7) Zorganizowanie punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych;

8) Wprowadzenie ewidencji rodzajów i ilości odpadów na składowisku;

→ **PRZYJĘTE W PGO CELE DŁUGOTERMINOWE W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH (okres realizacji po roku 2007 r.)**

1. Kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej;
2. Dalsza organizacja i doskonalenie lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi;
3. Dalsze bezpieczne usuwania materiałów zawierających azbest realizowane poprzez zaktywizowanie działań dyspozycyjno-kontrolnych nadzoru usuwania azbestu na terenie gminy;
4. Dalszy rozwój selektywnej zbiórki i osiągnięcie odpowiedniego limitu odzysku i
 - recyklingu:
 - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 55 %;
 - odpadów budowlanych na poziomie 45 %;
 - odpadów niebezpiecznych na poziomie 57 %;
 - odpadów zawierających **oleje odpadowe:**
 Uzyskanie poziomu odzysku olejów smarowych do roku 2007 w wysokości 50% w stosunku do ilości wprowadzanej na rynek poprzez zintensyfikowanie zbiórki olejów odpadowych,

→ **baterie i akumulatory:**

- ✓ uzyskanie poziomu odzysku do roku 2007 dla wszystkich zgłoszonych
- ✓ akumulatorów niklowo-kadmowych wielkogabarytowych w wysokości 70 %,
- ✓ uzyskanie poziomu odzysku do roku 2007 dla wszystkich zgłoszonych
- ✓ akumulatorów niklowo-kadmowych małowagarytowych w wysokości 50 %,
- ✓ uzyskanie poziomu odzysku do roku 2007 dla ogniwo i baterii galwanicznych
- ✓ niklowo-kadmowych wielkogabarytowych w wysokości 50 %,

→ **odpady medyczne i weterynaryjne:**

Dalsze systemowe unieszkodliwienie poszczególnych odpadów medycznych i weterynaryjnych obejmujące wszystkie placówki służby zdrowia oraz lecznice weterynaryjne;

→ **PCB:**

Całkowite usunięcie urządzeń zawierających PCB wraz z monitoringiem do dnia 30 czerwca 2010 roku.

5. Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”;
6. Ograniczenie masy odpadów opakowaniowych deponowanych na składowisku;
7. Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;

4.2. OCENA REALIZACJI CELÓW

⇒ REALIZACJA CELÓW KRÓTKOTERMINOWYCH W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH
--

1) Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych mieszkańców w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi, w związku z wdrażaniem gminnego planu gospodarki odpadami.

- ✓ W związku z potrzebą wdrożenia gminnego planu gospodarki odpadami oraz utrwalania nawyków oraz zachowań ekologicznych poprzez akcję edukacyjno-informacyjną prowadzoną za pomocą ulotek rozdawanych mieszkańcom Gmina Rudniki:
- ✓ zachęcała do ograniczania ilości powstających odpadów opakowaniowych poprzez stosowanie opakowań wielokrotnego użytku, nie kupowania żywności pakowanej w opakowania wielomateriałowe, kupowanie produktów w większych opakowaniach, itp.
- ✓ informowała o obowiązkach nałożonych na właścicieli, zarządców i użytkowników posesji w zakresie usunięcia wyrobów zawierających azbest do dnia 31.12.2032 r.,
- ✓ podejmowała działania uświadamiające w zakresie szkodliwych właściwości dioksyn oraz ich wpływu na organizm człowieka,

- ✓ propagowała pożądane zachowania i działania w zakresie segregacji odpadów ulegających biodegradacji, zachęcając tym samym do kompostowania tychże odpadów przez mieszkańców gminy.

Ulotki wydawane były przy każdej okazji również na spotkaniach sołeckich.

Poza akcjami w formie ulotkowej na terenie gminy organizowane były konkursy w wybranych placówkach oświatowych. W 2005 – 2007 roku młodzież szkolna wzięła udział w konkursie np. „Chrońmy naszą ziemię”, „Piękna jest nasza Ziemia” – akcja sprzątanie Świata. Na terenie gminy przeprowadzono także akcję uświadamiającą ”Myślące ekologicznie i wychowane w duchu poszanowania przyrody społeczeństwo priorytetem kampanii edukacyjnej młodzieży z gminy Rudniki”, którego celem było kreowanie i rozbudzanie świadomości ekologicznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (działanie współfinansowane).

Poprzez stronę internetową (www.rudniki.pl) mieszkańcy Gminy mogli uzyskać szczegółowe informacje z zakresu prowadzonej na terenie gminy gospodarki odpadowej. W stworzonej dodatkowej zakładce EKO-RUDNIKI zamieszczane były aktualności w zakresie:

- ✓ prowadzonych działań informacyjno-edukacyjnych,
- ✓ przeprowadzanych akcjach, w tym inwentaryzacji wyrobów azbestowych, spis kompostowników, zgłaszanie ilości zebranych odpadów ulegających biodegradacji,
- ✓ prowadzonych oraz wdrażanych systemów zbiórki (selektywnej i nieselektywnej),
- ✓ kampanii informacyjnej w zakresie propagowania przydomowego kompostowania odpadów ulegających biodegradacji,

ponadto mieszkańcy uzyskać tu mogli informacje o firmach posiadających zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych oraz na opróżnianie zbiorników bezodpływowych z którymi w myśl istniejącego prawa mogli podpisywać umowy na odbiór odpadów.

Na stronach internetowych Gminy zamieszczono informacje o :

- prowadzonych systemach, zasadach prowadzenia zbiórki selektywnej,
- przyjętym regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie.

W tym też miejscu gmina informowała o terminach wywozu odpadów komunalnych niesegregowanych, prowadzonych zbiórkach odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.

Zainteresowani mogli zapoznać się również z przyjętym przez gminę Planem gospodarki odpadami oraz ze sprawozdaniami z jego realizacji.

2) Objęcie docelowo wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (100 % mieszkańców).

Na terenie Gminy Rudniki od dnia 1 sierpnia 2006 roku obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku, uchwalony Uchwałą Rady Gminy Nr XXXI/294/06.

W latach 2005-2007 na terenie Gminy Rudniki zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości posiadały firmy:

- **Remondis Opole Sp. z o.o.** z siedzibą w Opolu, Al. Przyjaźni 9,
- **Remondis Częstochowa Sp. z o.o.** z siedzibą w Częstochowie, ul. Radomska 12.

Szacuje się, że w okresie osiągania celów krótkoterminowych :

- w roku 2005 ok. 58% mieszkańców gminy posiadało podpisane umowy,
- w roku 2006 ok. 67 % mieszkańców objętych było systemem zbiórki odpadów komunalnych.

3) Podniesienie skuteczności selektywnego zbierania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

W latach 2005 – 2007 nie prowadzono selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Fakt ten był zasadniczo związany z charakterem gminy (gmina wiejska, typowo rolnicza) oraz założeniem, że odpad ten jest w całości wykorzystywany przez mieszkańców w granicach użytkowanych przez nich posesji (kompostowanie, ściółkowanie, do skarmiania zwierząt itp.).

4) Prowadzenie kampanii informacyjnej propagującej przydomowe kompostowniki na odpady biodegradowalne; redukcja do 75 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku poprzez poddawanie ich formom odzysku i unieszkodliwiania (poza składowaniem).

Gmina prowadziła akcję informacyjno – edukacyjną o możliwościach kompostowania przydomowego w przydomowych kompostownikach.

5) Sukcesywne usuwanie materiałów zawierających azbest (z elewacji i pokryć dachowych) z budynków mieszkalnych i gospodarczych; ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowe postępowanie z odpadami azbestowymi w czasie ich usuwania, transportu i składowania.

W roku 2005 przeprowadzono inwentaryzację azbestu na terenie gminy tj. we wszystkich sołectwach. W roku 2007 nie został opracowany program i monitoring usuwania wyrobów zawierających azbest. Uchwałą Rady Gminy Rudniki (Nr XIII/98/07) ustalono zasady przyznawania dotacji (do 1000 zł) z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację zadań związanych z demontażem azbestu.

6) Wprowadzenie, rozwój i podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów dla osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu:

- odpadów **wielkogabarytowych** na poziomie 20 %

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych prowadzona była w systemie „wystawki”, 2 razy do roku. Zbiórkę odpadów prowadzono po uprzednim nagłośnieniu akcji. Informacje na temat harmonogramu wywozu odpadów zamieszczano na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej. Objętych zbiórką w 2005 roku było 45 % mieszkańców. Na terenie Gminy nie osiągnięto wymaganego poziomu odzysku.

→ odpadów **budowlanych** na poziomie 15 %

Na terenie gminy nie prowadzi się regularnej zbiórki odpadów budowlanych i remontowych. Odbiór odpadów budowlanych jest prowadzony na życzenie mieszkańca. W latach 2005-2007 nie odnotowano odbioru odpadów z omawianej grupy. Tym samym gmina nie osiągnęła założonych poziomów odzysku dla roku 2006.

→ odpadów **niebezpiecznych** na poziomie 15 %

Na terenie gminy w latach 2005-2006 nie prowadzono selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Od roku 2007 wdrożono system zbierania odpadów niebezpiecznych. Zbiórka prowadzona była poprzez mobilne gminne punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych zlokalizowane w 5 miejscowościach. Zbiórkę prowadziła firma Remondis Oddział Opole. Na terenie gminy nie osiągnięto zakładanego poziomu odzysku

→ odpadów zawierających **oleje odpadowe**

Na terenie Gminy Rudniki w latach 2005-2007 nie prowadzono zbiórki odpadów olejowych objętych systemem, nie osiągnięto tym samym zakładanych w celach krótkoterminowych poziomów odzysku.

→ **baterie i akumulatory**, tj. osiągnięcie poziomu odzysku z rynku 100% akumulatorów ołowiowych (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych) oraz :

- ✓ wielkogabarytowych akumulatorów niklowo-kadmowych na poziomie 60 % w roku 2006,
- ✓ małogabarytowych (wraz z pakietami) akumulatorów niklowo-kadmowych na poziomie 45 % w roku 2006,
- ✓ ogniwa i baterie galwaniczne na poziomie 30 % w roku 2006.

Na terenie Gminy Rudniki w latach 2005-2006 nie prowadzono zbiórki baterii i akumulatorów objętych systemem, nie osiągnięto tym samym zakładanych w celach krótkoterminowych poziomów odzysku. W roku 2007 zbiórkę prowadzono w placówkach oświatowych położonych na terenie Gminy oraz w budynku urzędu Gminy i punkcie sprzedaży przy ul. Handlowej w Rudnikach wyposażonych w pojemniki do zbiórki baterii. Zebrano głównie zużyte baterie o kodach: 16 06 01*, 16 06 02*, 20 01 34.

→ **pojazdy wycofane z eksploatacji**, tj. celem jest zapobieganie powstawaniu odpadów z wyeksploatowanych, złomowanych pojazdów samochodowych oraz stworzenie warunków do osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i recyklingu.

A od 12 listopada 2002r. przedsiębiorca będący importerem lub wytwórcą jest zobowiązany do dnia 1 stycznia 2006 r. osiągnąć rocznie poziom odzysku i recyklingu w wysokości odpowiednio 85% i 80% masy pojazdów. Zgodnie z projektem ustawy przedsiębiorca będący importerem lub wytwórcą pojazdów jest zobowiązany do dnia 1 stycznia 2015 r. osiągnąć rocznie poziom odzysku i recyklingu w wysokości odpowiednio 95% i 85% masy pojazdów.

Na terenie gminy brak jest stacji demontażu pojazdów, firmy odbierające pojazdy z terenu gminy to:

- Auto-Złom Komis Mechanika I Blacharstwo Pojazdowe Edmund Kistela, ul. Biskupicka 3, 46-300 Olesno,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo- Handlowe „POL-TRANS” Michał Strzelecki, Gana 112, 46-320 Praszka.

- **zużyte opony**, tj. obowiązujące uregulowania prawne dążące do zakończenia składowania opon na składowisku oraz obowiązki producentów związane z opłatą produktowi i depozytową wymuszają zwiększenie stopnia wykorzystania opon zużytych. Będą one wykorzystywane poprzez bieżnikowanie, wykorzystanie produktów z przeróbki mechanicznej i chemicznej oraz spalanie z wykorzystaniem energii. Zakładany limit odzysku 75 % w roku 2007.

Zużyte opony o kodach: 16 01 03 (pochodzące z samochodów osobowych) odbierane były dodatkowo podczas zbiórki obwoźnej odpadów niebezpiecznych. Zbiórkę prowadził Remondis Oddział Opole. Wszystkie zebrane odpady przekazano do odzysku (przekraczając tym samym wymagany poziom odzysku). Prowadzona zbiórka nie osiągnęła w roku 2007 zakładanego limitu.

- **odpady medyczne i weterynaryjne**, tj. celem jest wydzielenie strumienia odpadów medycznych oraz odpadów weterynaryjnych oraz unieszkodliwienie poszczególnych rodzajów odpadów w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu oraz bezpieczny dla środowiska.

W latach: 2005 – 2006 nie odnotowano odbioru odpadów medycznych i weterynaryjnych. W latach 200 zbiórką objęte były odpady o kodach 18 01 08* i 18 01 09 , tj. leki cytotoksyczne i cytostatyczne, a także leki inne niż wymienione w 18 01 08.

- **PCB:**
 - inwentaryzacja urządzeń zawierających PCB na terenie gminy;
 - usuwanie urządzeń zawierających PCB;

Na terenie gminy nie odnotowano urządzeń zawierających PCB.

- **odpady opakowaniowe**, tj. zakładany odzysk na poziomie 50 % (dotyczy uzyskanie surowców wtórnych tj.: papieru, tektury, szkła, tworzyw sztucznych) oraz recykling 25 % (jak wyżej).

Odbiór odpadów opakowaniowych odbywał się jeden raz na dwa miesiące w okresie zimowym oraz co miesiąc w okresie letnim zgodnie z harmonogramem w systemie u źródła (w tym też czasie wykorzystywane do tego celu 2 zestawy pojemników na surowce wtórne umieszczone przy ul. Wieluńskiej oraz Okólnej w Rudnikach).

Zebrane odpady w całości przekazano do odzysku i recyklingu dotrzymując tym samym wymagane poziomy.

9) Zorganizowanie punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

W latach 2005-2006 nie odbierano odpadów niebezpiecznych z terenu Gminy Rudniki.

System zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych, przy udziale mobilnych punktów rozstawianych w wybranych miejscowościach gminy, działa od roku 2007. Obsługę punktu prowadzi firma Remondis Oddział w Opolu.

10) Wprowadzenie ewidencji rodzajów i ilości odpadów na składowisku.

W trakcie realizacji celów krótkoterminowych ewidencja rodzajów i ilości odpadów przyjmowanych do unieszkodliwiania na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach prowadzona była zgodnie z wymaganiami w tym zakresie, a szczególności zgodnie z:

- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U nr 152, poz.1736).
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U nr 30, poz.213).

Karty ewidencji odpadu prowadzone były oddzielnie dla każdego rodzaju odpadu. Masa odpadów przyjmowanych do unieszkodliwiania określana była na podstawie odczytu z wagi zlokalizowanej poza terenem składowiska (stan czerwiec 2011).

Administrator składowiska prowadził dokumentację zgodnie ze wzorami dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów.

⇒ REALIZACJA CELÓW DŁUGOTERMINOWYCH W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH

1) Kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej

Na terenie gminy kontynuowano akcje informacyjno - edukacyjne podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców, rozdawano ulotki zachęcające do proekologicznych zachowań, takie jak np.:

- ✓ „Spalając śmieci w piecach i kotłowniach domowych nieodwracalnie niszczysz zdrowie swoje i bliskich”
- ✓ „Kochasz dzieci nie pal śmieci” organizowana przez fundację Arka.

W latach 2008- 2010 młodzież szkolna z terenu Gminy Rudniki chętnie uczestniczyła w Kampami Sprzątanie Świata. Gmina przeznaczyła pieniądze na zbiórkę, transport i składowanie zebranych podczas akcji odpadów.

2) Dalsza organizacja i doskonalenie lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi

Gmina podejmowała działania w zakresie propagowania przyjętych systemów zbiórki odpadów.

Na stronach internetowych Gminy zamieszczono informacje o :

- zasadach postępowania ze użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, punktach przyjmujących zużyty sprzęt oraz możliwości oddawania „złomu elektronicznego” podczas zbiórki „przy krawężniku”,
- zasadach prowadzenia wystawek oraz odbioru odpadów wielkogabarytowych,
- stacjach demontażu zużytych pojazdów odbierających odpady z terenu gminy Rudniki,
- harmonogramie odbioru poszczególnych grup odpadów w poszczególnych miejscowościach Gminy (objętych zbiórką selektywną oraz odpadów zbieranych nieselektywnie).

Z uwagi na małą efektywność selektywnego zbierania odpadów z użyciem pojemników podjęto decyzję o wyłączeniu pojemników z systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz o oparciu systemu wyłącznie o system workowy „u źródła” .

W roku 2009 Gmina Rudniki opracowała Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rudniki. Celem Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem, a także doprowadzenie do sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko, wyeliminowanie wyrobów i materiałów budowlanych zawierających azbest z terenu gminy Rudniki do roku 2032 r. odpadów .

3) Dalsze bezpieczne usuwania materiałów zawierających azbest realizowane poprzez zaktywizowanie działań dyspozycyjno-kontrolnych nadzoru usuwania azbestu na terenie gminy

W roku 2009 przeprowadzono również inwentaryzację wyrobów azbestowych obecnych na terenie Gminy. Z inwentaryzacji terenowej (z pominięciem ankiet) wynika iż na terenie Gminy Rudniki występuje ok. 227 688,61 m² wyrobów budowlanych zawierających azbest. Szacuje się iż materiały użyte w obiektach budowlanych będą w przyszłości źródłem odpadów azbestowych w ilości ok. 2 504,57 Mg. Według stanu na 2009 r. :

- ok. **70%** zinwentaryzowanych obiektów posiadało **I stopień pilności** (wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie),
- ok. **25 %** obiektów miało **II stopień pilności** (ponowna ocena wymagana w czasie do 1 rok.),
- pozostałe budynki i obiekty objęte spisem posiadały **III stopień pilności** (ponowna ocena w terminie do 5 lat).

Przeprowadzona inwentaryzacja (a także zapisy zawarte w regulaminie Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) były podstawą do ubiegania się mieszkańców o dofinansowanie do demontażu, transportu z posesji oraz unieszkodliwiania odpadów azbestowych, w miejscach do tego przeznaczonych.

W 2008 roku nikt z mieszkańców gminy nie wystąpił o dofinansowanie. W roku następnym prowadzono zakrojoną na szeroką skalę kampanie informacyjną na temat możliwości pozyskania funduszy na demontaż wyrobów zawierających azbest.

Od 2009 roku gmina prowadzi własną bazę azbestową. Mieszkańcy Gminy poprzez stronę internetową są zobowiązani do dnia 31 stycznia każdego roku zgłosić ilości azbestu znajdującego się na ich posesji oraz określić stopień pilności ich likwidacji.

W związku z likwidacją z dniem 01.01.2010 r. Gminnych Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Gmina nie dofinansowuje działań w wyżej wspomnianym zakresie. Pozostała możliwość uzyskania dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska o czym mieszkańcy są informowanie każdorazowo podczas spotkań z pracownikami gminy.

4) Dalszy rozwój selektywnej zbiórki i osiągnięcie odpowiedniego limitu odzysku i recyklingu:

→ odpadów wielkogabarytowych na poziomie 55 %

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych kontynuowana była w systemie „wystawki” zwanej również „przy krawężniku” 2 razy do roku. Zbiórkę odpadów prowadzono po uprzednim nagłośnieniu akcji. Informacje na temat harmonogramu wywozu odpadów zamieszczano na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej.

Selektywna zbiórka nie osiągnęła założonych poziomów. Zebrane w latach 2008-2010 odpady wielkogabarytowe unieszkodliwiano przez składowanie.

→ odpadów budowlanych na poziomie 45 %

Odbiór odpadów budowlanych jest nadal prowadzony na życzenie mieszkańca. W latach 2008-2010 nie odnotowano odbioru odpadów budowlanych i remontowych przez składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach.

Brak szczegółowych danych (w tym zakresie) dotyczy także informacji jakie gromadzą firmy świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów bezpośrednio z posesji mieszkańców Gminy Rudniki (brak kart przekazywania odpadów lub faktur na wykonaną usługę). Odpad przekazywany był przez osoby fizyczne lub przez nie zagospodarowywany we własnym zakresie na terenie do którego osoby te posiadały tytuł prawny. Gmina nie jest w posiadaniu informacji o ilości selektywnie zebranych odpadów budowlanych odebranych przez przedsiębiorstwa świadczące usługi w tym zakresie.

Selektywna zbiórka nie osiągnęła założonych poziomów.

→ odpadów niebezpiecznych na poziomie 57 %

Zbiórkę odpadów niebezpiecznych prowadzono podobnie jak w latach poprzednich poprzez mobilny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych nie osiągnęła założonych poziomów.

→ **odpadów zawierających oleje odpadowe:**

Uzyskanie poziomu odzysku olejów smarowych do roku 2007 w wysokości 50% w stosunku do ilości wprowadzanej na rynek poprzez zintensyfikowanie zbiórki olejów odpadowych

W latach 2007-2008 nie prowadzono zbiórki odpadów olejowych. Odebrane od mieszkańców w latach 2009-2010 odpady olejowe nie osiągnęły zakładanych poziomów odzysku.

→ **baterie i akumulatory:**

- ✓ uzyskanie poziomu odzysku do roku 2007 dla wszystkich zgłoszonych
- ✓ akumulatorów niklowo-kadmowych wielkogabarytowych w wysokości 70 %,
- ✓ uzyskanie poziomu odzysku do roku 2007 dla wszystkich zgłoszonych
- ✓ akumulatorów niklowo-kadmowych małogabarytowych w wysokości 50 %,
- ✓ uzyskanie poziomu odzysku do roku 2007 dla ogniwi i baterii galwanicznych
- ✓ niklowo-kadmowych wielkogabarytowych w wysokości 50 %,

Zużyte baterie i akumulatory ołowiane przyjmowane były przez punkty obwoźnej zbiórki (mobilny kontener). Mieszkańcy gminy oddawać mogli również zużyte baterie w obiektach handlowych, w Domu Kultury w Rudnikach i Urzędzie Gminy w Rudnikach. Zbiórkę baterii prowadziły także wybrane placówki oświatowe położone na terenie Gminy Rudniki, zebrane przez uczniów baterie odbierała Organizacja Odzysku REBA S.A. z Warszawy, w latach 2009 - 2010 zebrane odpady o kodzie 16 06 02* przekazano do unieszkodliwienia także firmie Remondis Sp. z o.o. ul. Koksownicza 7, Dąbrowa Górnicza

→ **odpady medyczne i weterynaryjne:**

Dalsze systemowe unieszkodliwienie poszczególnych odpadów medycznych i weterynaryjnych obejmujące wszystkie placówki służby zdrowia oraz lecznice weterynaryjne

Odpady medyczne o kodzie : 18 01 08* (leki cytotoksyczne i cytostatyczne) oraz 18 01 09 (inne leki) odbierane były przez mobilny punkt obwoźnej zbiórki prowadzony przez Remondis Opole Sp. z o. o.

→ **PCB:**

Całkowite usunięcie urządzeń zawierających PCB wraz z monitoringiem do dnia 30 czerwca 2010 roku.

Na terenie gminy nie odnotowano urządzeń zawierających PCB.

5) **Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”:**

Przyjęty system workowy „u źródła” nadal funkcjonował i obejmował: papier, tworzywa sztuczne, szkło z podziałem na: białe i kolorowe. Zrezygnowano z systemu z pojemnikami ze względu na brak jego efektywności. Istniejący system sprawdza się w 100%.

6) **Ograniczenie masy odpadów opakowaniowych deponowanych na składowisku:**

Odpady opakowaniowe zebrane selektywnie nie są unieszkodliwiane na terenie składowiska. Zebrane odpady w 100% przekazywane są do odzysku i recyklingu firmom

specjalistycznym poza teren gminy (EKO-PUNKT Organizacja Odzysku S.A. z siedzibą w Warszawie).

7) **Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji**

W roku 2009 – 2010 na stronach gminy zamieszczono informacji o odpadach ulegających biodegradacji oraz o obowiązku nałożonego na gminę, a także jej mieszkańców w zakresie ograniczania masy odpadów kierowanych do składowania, wyznaczono preferowane przez gminę kierunki postępowania w zakresie zagospodarowania odpadów w procesie przydomowego kompostowania. Ogłoszono także akcję zbierania formularzy (zgłaszanie kompostownika, sprawozdanie z ilości zebranych odpadów).

Na terenie gminy nie prowadzi się regularnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji . Mieszkańcy nie posiadający kompostowników, na podstawie indywidualnie zawartych umów mogą przekazać odpad firmom świadczącym usługi odbioru i transportu odpadów.

5. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINIE RUDNIKI

5.1. ODPADY KOMUNALNE

5.1.1. Źródła powstawania odpadów i ich rodzaje

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o odpadach **odpady komunalne** są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych (art. 3, ust. 3, pkt 4). Tak więc odpady komunalne wytwarzane są w gospodarstwach domowych, obiektach użyteczności publicznej, handlowych, usługowych, oświatowych i wychowawczych, jak również przemysłowych w części socjalnej.

W myśl obowiązującego prawa w aktualizacji programu szczegółowej charakterystyce wraz z oceną funkcjonowania gospodarki odpadowej poddano głównie odpady komunalne (z grupy 20 katalogu odpadów – Dz. U. Nr 112/2001 r., poz. 1206).

Do podstawowych źródeł odpadów w Gminie Rudniki należą:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty handlowo-usługowe (sklepy, restauracje, różnego rodzaju punkty usługowe, itp.),
- zakłady przemysłowe,
- obiekty służby zdrowia,

- placówki szkolno-wychowawcze,
- instytucje i urzędy,
- obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe i kulturowe,
- parki i tereny zielone,
- ulice, parkingi i place,
- remonty budynków.

Do odpadów komunalnych zaliczamy także odpady wielkogabarytowe oraz budowlane wytwarzane w gospodarstwach domowych.

Wspólnie z odpadami komunalnym, w wyżej wspomnianych miejscach, powstaje także inna grupa odpadów mająca istotny wpływ na środowisko naturalne i jego ochronę, są to odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych.

Odpady komunalne powstające w domostwach na terenach miejskich i wiejskich różnią się znacząco, zarówno pod względem ich składu, struktury jak i łącznej ilości wytworzonej w ciągu roku. Inną ważną cechą wyróżniającą te odpady jest znacznie wyższa wartość opałowa odpadów miejskich.

5.1.2. Ilości wytworzone, ilości poddane odzyskowi i unieszkodliwione

Według danych otrzymanych od właściciela i administratora składowiska (Gminy Rudniki) zebrano następujące ilości odpadów:

Tabela 2. Zbiorcze zestawienie danych dot. ilości odpadów zebranych z terenu Gminy Rudniki w latach 2005 - 2010

Zbiórka odpadów	Odpady zebrane z Gminy Rudniki łącznie (*) [Mg]					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nieselektywna	230,00	270,00	207,00	206,00	241,37	406,46
Selektywna (**)	0	0	12,02	3,60	16,62	24,62
Łącznie zebrano :	271,00	296,90	227,71	223,13	276,34	431,08

* Źródło: Remondis Oddział Opole oraz Remondis Oddział Opole.

** Zbiórką objęte były odpady o kodach : 08 03 18, 13 02 05, 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05 i 15 01 07, 15 01 10*, 16 01 03, 16 02 13*, 16 02 14, 16 02 16, 16 06 01 *, 16 06 02 *, 18 01 08*, 18 01 09, 20 01 21*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36, 20 01 36 i 20 03 07.

Mając na uwadze ilość opadów wytworzonych na terenie województwa opolskiego (dane pochodzą z informacji i opracowania statystyczne GUS – Ochrona środowiska 2010 , Warszawa 2010 dotyczą woj. opolskiego – stan na 2009 r.), kształtującą się na poziomie 315 tys. Mg/rok, zebrane z terenu Gminy Rudniki odpady stanowią niespełna 0,14 % wszystkich odpadów zebranych w województwie opolskim.

Założenia wskaźników wytwarzanych odpadów:

- Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki (dokument pierwotny) zakładał iż na terenie gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca powstaje 218 kg/a/rok,
- aktualizacja WPGO dla woj. opolskiego zakładała dla terenów wiejskich poziomy od 200 do 230 kg/a/rok odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańca gminy,
- wg aktualizacji PPGO dla powiatu oleskiego przyjęto iż w Gminie Rudniki w przeliczeniu na jednego mieszkańca powstaje statystycznie ok. 207 kg/a/rok.

Do obliczeń przyjęto wartość 207 kg/a/rok.

Wskaźnik ten uwzględnia zarówno odpady, które zostały zebrane z terenu gminy i przekazane do unieszkodliwiania lub odzysku jak i te, które mieszkańcy zagospodarowali we własnym zakresie (legalnie – np. przydomowe kompostowniki lub nielegalnie – np. spalanie). Natomiast średni skład morfologiczny wytwarzanych odpadów komunalnych oraz wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów na poziomie 1,2 do 1,6 % rocznie, przyjęto na podstawie zapisów w KPGO 2014 (w prognozie zmian przyjęto największą wartość przewidywanego trendu).

Zgodnie z przyjętymi założeniami ilość odpadów zebranych od mieszkańców Gminy Rudniki powinna w roku 2010 osiągnąć poziom **1749,15 Mg/rok**.

Prowadzona statystyka wykazała, iż łącznie z terenu gminy zebrano ok. 431 Mg odpadów. Większość zebranych odpadów unieszkodliwiono przez składowanie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach. Z uwagi na zaistniałe warunki pogodowe, ok. 40 Mg odpadów przekazano „awaryjnie” do ostatecznego unieszkodliwiania na składowisko w Świerczu (gm. Olesno).

Pozostałe odpady zebrane selektywnie oddano poza teren gminy :

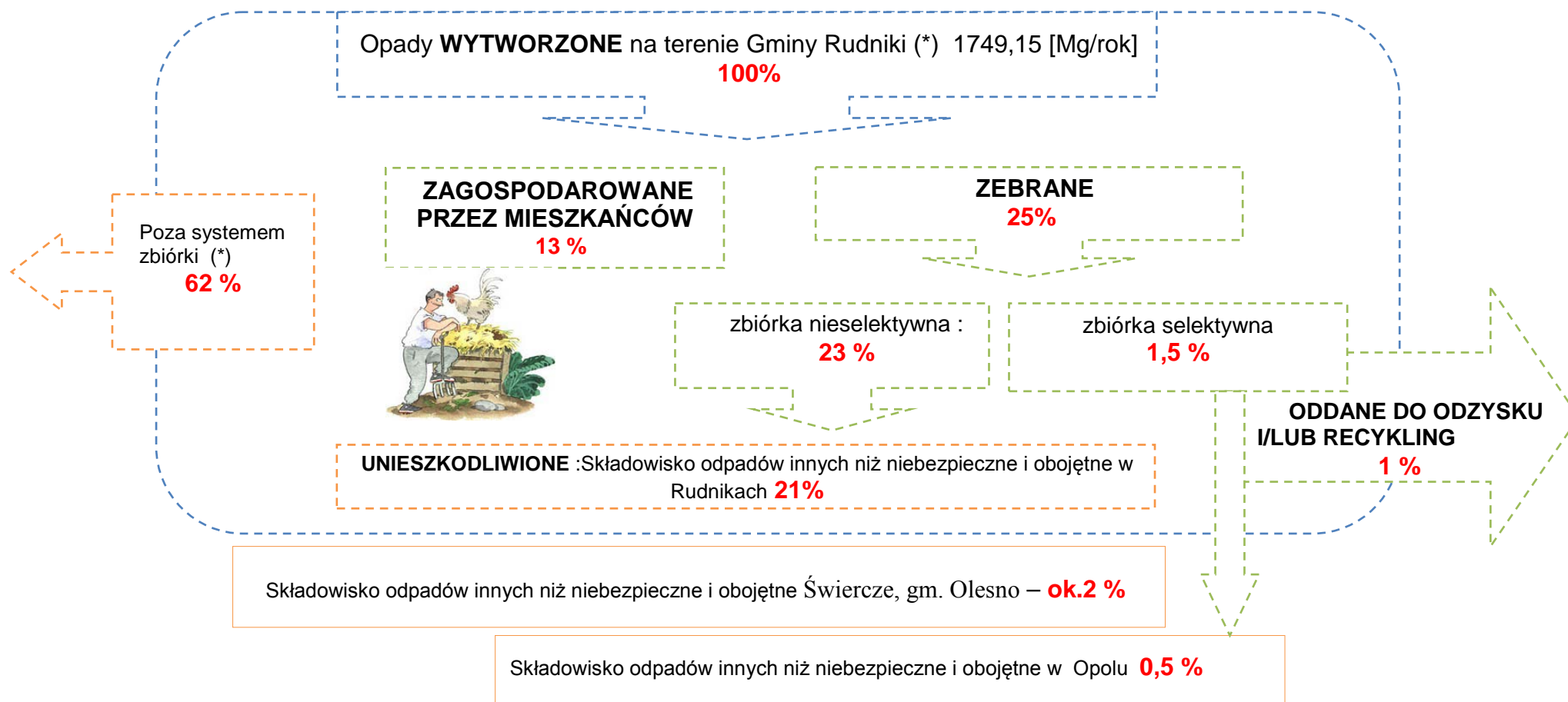
- do unieszkodliwiania (dot. to w szczególności odpadów niebezpiecznych (w ilości 3,635 Mg) oraz zebranych selektywnie odpadów wielkogabarytowych (w ilości 8,5 Mg) przekazanych na składowisko w Opolu przez prowadzącą zbiórkę firmę Remondis Oddział Opole)
- do odzysku (były to głównie odpady opakowaniowe selektywnie zebrane o kodach: 15 01 01 opakowania z papieru i tektury, 15 01 02 opakowania z tworzy sztucznych oraz 15 01 07 opakowania ze szkła, zbiórka obejmuje także odpady o kodzie 15 01 04, tj. opakowania z metali – łączna ilość przekazanych odpadów 12,481 Mg).

Analizując powyższe należy uznać, iż:

- ok **37,65 %** odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy jest objęta zorganizowanym systemem zbiórki (w tym też odpady kompostowane, spalane w indywidualnych kotłowniach oraz inne działania związane z zagospodarowaniem odpadów ulegających biodegradacji wykorzystywanych we własnym zakresie przez mieszkańców gminy).
- **62 %** to odpady trafiające poza zorganizowany system: wywożone poza teren gminy lub też występujące w szarej strefie na dzikich wysypiskach. Wartość ta wyraża również procent odpadów pochodzących od właścicieli nieruchomości ujętych w statystyce (jako osoby zameldowane) a mieszkające czasowo poza granicami Gminy, od których uzyskuje się znacznie mniejsze ilości roczne odpadów niż te przewidywane we wskaźnikach WPGO.

Z przyjętych założeń (KPGO 2010) wynika również, że odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych jako frakcja zmieszana kształtować się powinny na poziomie 1% wszystkich odpadów wytworzonych (to jest ok. **17,49 Mg/rok**), natomiast osiągnięty poziom to niespełna **3,64 Mg**. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi odbywa się głównie przy udziale zbiórki mobilnej.

Gmina Rudniki - bilans odpadów (poziom roku 2010):

(*) Do obliczeń przyjęto wartość 207 kg/a/rok.

Tabela 3. Skład morfologiczny odpadów wytworzonych na terenie Gminy Rudniki wg KPGO 2010

lp.	Udział frakcji	2010 rok
		kg/M/a
1	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	37,26
2	<i>Odpady zielone</i>	8,28
3	<i>Papier i tektura</i>	24,84
4	<i>Drewno</i>	4,14
5	<i>Odpady wielomateriałowe</i>	6,21
6	<i>Tworzywa sztuczne</i>	24,84
7	<i>Szkło</i>	16,56
8	<i>Metal</i>	10,35
9	<i>Odzież, tekstylia</i>	2,07
10	<i>Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa</i>	70,38
11	<i>Odpady niebezpieczne</i>	2,07
Łącznie (*)		207,00

(*) przyjęty wskaźnik

Źródło : Ustalenia własne w oparciu o KPGO 2010

→ INSTALACJE DO ODZYSKU ODPADÓW KOMUNALNYCH

Na podstawie przeprowadzonego rozeznania stwierdza się, iż na terenie Gminy Rudniki brak jest instalacji przeznaczonych do zagospodarowania (odzysku czy recyklingu) odpadów komunalnych. Odpady zebrane selektywnie przekazywane są poza teren gminy do odzysku i/lub unieszkodliwiania firmom specjalistycznym posiadającym stosowane zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami.

→ INSTALACJE DO UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Jedynym sposobem unieszkodliwiania odpadów jest ich składowanie na składowisku odpadów. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne znajduje się w miejscowości Rudniki na terenie należącym do Gminy Rudniki, która jest właścicielem zajmowanych gruntów oraz nieruchomości trwale związanych z opisanym terenem (lokalizacja – Rysunek 3). Instalacja do unieszkodliwiania odpadów położona jest przy drodze polnej Rudniki od północnej części Jaworzna – Miroszczyzny, po prawej stronie drogi. Przedmiotowe składowisko mieści się w granicach działek o nr ewidencyjnych:

⇒ 327, 328 karta obręb 2 - Rudniki

⇒ 85/3, 85/2 karta obręb 1 - Jaworek

o powierzchni łącznej 2,55 ha.

Od strony wsi Rudniki oddzielone jest wzniesieniem, z pozostałych stron otaczają go las i pola uprawne. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa oddalona jest o 500 m w kierunku północno-wschodnim. Składowisko oddalone jest od ujęć wodnych o ok. 500 m i wód powierzchniowych o ok. 700 m, natomiast od obszarów chronionych o 2 km (kierunek północny - Obszar Chronionego Krajobrazu Nałęczcze-Polesie).

→ CHARAKTERYSTYKA SKŁADOWISKA

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnej zaliczyć należy do składowisk **wgłębno-nadpoziomowych**.

Warunki gruntowo - wodne terenu na którym znajduje się składowisko

W bezpośrednim podłożu przedmiotowego składowiska znajdują się utwory czwartorzędowe tworzące w omawianym rejonie wzniesienia zbudowane z różnego rodzaju piasków kemowych przewarstwionych płatami i soczewami pyłów, glin i sporadycznie iłłów.

W rejonie tym występuje jeden czwartorzędowy poziom wodonośny, odizolowany serią iłłów rudonośnych od poziomu wodonośnego warstw kościeliskich zalegających głębiej. Spadek zwierciadła wody gruntowej pokrywa się ze spadkiem terenu, a woda gruntowa jest drenowana przez lokalne ciekły powierzchniowe. Główny nurt wód gruntowych ze składowiska spływa w kierunku wschodnim do potoku Jaworzynka biegnącego ok. 700 m od składowiska.

Warunki geologiczne

Podłoże badanego terenu zbudowane jest z gruntów zróżnicowanych po względem genetycznym, litologicznym i właściwości fizyko-mechanicznych. Z tego też względu występujące grunty w podłożu podzielono na trzy pakiety, a pakiet drugi dodatkowo na warstwy geotechniczne. Za podstawę podziału przyjęto rodzaj gruntu oraz stopień zagęszczenia i pastyczność.

W przebadanym podłożu wydzielono następujące pakiety i warstwy geotechniczne:

Pakiet I

Do tego pakietu zaliczono przypowierzchniową warstwę luźnych gleb, jego miąższość oscyluje w granicach od 0,3 do 1,1 m.

Pakiet II

W skład drugiego pakietu wchodzi grunty niespoiste, średnio zagęszczone, reprezentowane przez piaski drobne i pylaste. Ze względu na wykształcenie i stopień zagęszczenia w pakiecie tym wydzielono cztery warstwy:

Warstawa IIa₂- piaski średnie, średnio zagęszczone o charakterystycznym stopniu zagęszczenia 0,50.

Warstawa IIa₃- piaski średnie, średnio zagęszczone o charakterystycznym stopniu zagęszczenia 0,70.

Warstawa IIb₂- piaski drobne i pylaste, średnio zagęszczone o charakterystycznym stopniu zagęszczenia 0,50.

Warstawa IIb₂- piaski drobne i pylaste, średnio zagęszczone o charakterystycznym stopniu zagęszczenia 0,70.

Pakiet III

Obejmuje płat gruntów spoistych o zróżnicowanej miąższości reprezentowany przez piaski gliniaste, gliny piaszczyste, gliny i gliny zwięzłe.

Grunty te są twardoplastyczne o charakterystycznym stopniu plastyczności 0,09.

Przeprowadzone badania podłoża gruntowego (prace związane z wykonaniem sieci otworów piezometrycznych dla monitoringu lokalnego wyk. przez Częstochowskie Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o. w 1994 r.) wykazały pogarszanie się wodonośności w rejonie składowiska w miarę oddalania się od osi Doliny Potoku Jaworzynka.

Bezpośrednio pod składowiskiem występują utwory charakteryzujące się bardzo słabą przepuszczalnością, rzędu 10^{-6} m/s (otwór P-2). W miarę zbliżania się do Potoku Jaworzynka przepuszczalność utworu zwiększa się i w otworze P-3 jest rzędu 10^{-5} m/s.

Szacunkowy czas przepływu wody infiltracyjnej przez wysypisko do piezometru P-2 (najbliższego na kierunku spływu) policzony z uwzględnieniem spadku hydraulicznego wynosi ok. 5 lat.

Lokalizacja składowiska jest zasadniczo zgodna z wymaganiami jakie zostały określone w §3. ust.1 (pkt. 2 do 13) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk. I tak składowisko położone jest poza obszarami:

- w strefie zasilania głównych i użytkowych zbiorników wód podziemnych;
- otulin parków narodowych i rezerwatów przyrody;
- lasów ochronnych;
- dolin rzek, zbiorników wód śródlądowych, także poza terenami źródłiskowymi, obszarami bagiennymi i podmokłymi, poza obszarami mis jeziornych i ich strefach krawędziowych, poza obszarami bezpośredniego bądź potencjalnego zagrożenia powodzią w rozumieniu przepisów prawa wodnego;
- stref osuwisk i zapadlisk terenu, w tym powstałych w wyniku zjawisk krasowych, oraz zagrożonych lawinami.

Teren składowiska nie jest zlokalizowany:

- na terenach o nachyleniu powyżej 10° ;
- na terenach wychodni skał zwięzłych porowatych, skrasowiałych i skawernowanych;
- na glebach klas bonitacji I - II;
- na terenach, na których mogą wystąpić deformacje ich powierzchni na skutek szkód górniczych;
- na obszarach ochrony uzdrowiskowej;
- na obszarach górniczych utworzonych dla kopalni leczniczych;
- na obszarach określonych w przepisach odrębnych.

Teren instalacji oraz jego otoczenie objęto szczegółową kontrolą (monitoring składowiska dla części eksploatowanej), której częstotliwość oraz zakres ustalono w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska. Przedmiotowe składowisko posiada ponadto plan awaryjny na wypadek pojawienia się sytuacji (zdarzeń) mogących powodować zagrożenia oraz oddziaływania ujemnie wpływające na środowisko

przyrodnicze, w tym gruntowo wodne terenów przyległych. Eksploatacja składowiska w czasie codziennej eksploatacji, a także podczas pracy instalacji w warunkach szczególnych (awariach) prowadzonych wg ustalonych reguł nie powinna ponadnormatywnie oddziaływać na jakość oraz stan środowiska będącego w jego zasięgu.

Składowisko na koniec roku 2010 **spełniało wymagania w zakresie lokalizacji**, określone w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk.

→ STAN FORMALNO-PRAWNY SKŁADOWISKA

Instalacja zaliczana jest do **składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne**.

Prowadzącym instalację jest Gmina Rudniki (ul. Wojska Polskiego 12, 46-325 Rudniki). Składowisko eksploatowane jest zgodnie z posiadaną decyzją znak: Nr. OŚR.7648-27/03/10 z dnia 11 czerwca 2010 r. wydaną przez Starostę Powiatu Oleskiego zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska.

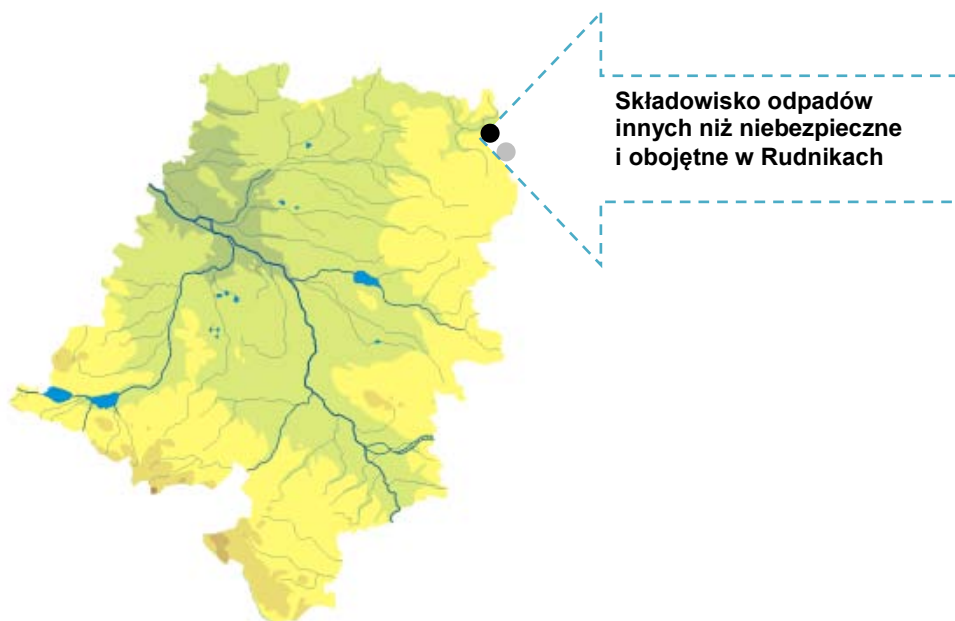
Według stanu na koniec roku 2010 prowadzona przez Gminę instalacja **posiadała uregulowany stan formalno-prawny w zakresie prowadzonej gospodarki odpadowej** – decyzja znak Nr. OŚR.7648-37/10 z dnia 20 lipca 2010 r. z terminem obowiązywania do 30 czerwca 2020 r. wydana przez Starostę Powiatu Oleskiego.

Składowisko to w Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego zaliczone było do grupy składowisk przewidzianych do zamknięcia w latach 2007-2010 z uwagi na wyczerpanie się w tym okresie pojemności dyspozycyjnej. Według stanu na koniec roku 2010 instalacja ta posiada jeszcze wolne pojemności dyspozycyjne szacowane na poziomie 17 776 m³, tj. 2 913,5 Mg odpadów przewidywanych do przyjęcia), co przy obecnym poziomie napełnienia gwarantuje jeszcze ok. 6 - 7 lat użytkowania.

Eksploatowana instalacja z uwagi na istniejące braki w wyposażeniu składowiska, tj. brak wyposażenia technicznego wymaganego prawem, nie spełniała wymagań w zakresie budowy i eksploatacji, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk (Dz. U. Nr 61, poz. 549 oraz z 2009 r. Nr 39, poz. 320) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858 oraz z 2010 r. Nr 238, poz. 1588) – brak na wyposażeniu wagi, instalacji odgazowującej gazy składowiskowe, brak możliwości wykorzystania lub redukcji uwalnianego przez instalację gazu składowiskowego (wg wymogów prawnych w tym zakresie: po oczyszczeniu wykorzystuje się go do celów energetycznych, a jeśli jest to niemożliwe – spala w pochodniach -§9.1).

Na terenie Gminy Rudniki **nie występują inne czynne lub też będące w trakcie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których były składowane odpady komunalne:**

- niespełniające wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk
- niespełniające warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów.

Rysunek 3. Lokalizacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach na tle woj. opolskiego

Na terenie Gminy Rudniki nie występują inne instalacje do unieszkodliwiania odpadów, których właścicielem jest Gmina.

5.1.3. Istniejące systemy zbierania odpadów komunalnych

Ogólnie pojmowana gospodarka odpadami komunalnymi leży w kompetencji władz gminnych. Obowiązek ten wprost wynika z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.). Przywołana ustawa określa zakres działania i zadania własne gminy (art. 7 ust. 1 pkt 3), a co za tym idzie ustanawia obowiązek utrzymania czystości i porządku oraz utrzymania wysypisk odpadów komunalnych będących w posiadaniu gminy.

Z kolei ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest podstawowym aktem prawnym określającym zadania gminy i obowiązki właścicieli nieruchomości między innymi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i nieczystościami ciekłymi.

Natomiast ustawa o odpadach w art. 16a nakłada na gminy następujące szczegółowe obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,**
- 2) zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:**
 - a) ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - b) wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
 - c) osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- 3) zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców,**
- 4) zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:**
 - a) do dnia 31 grudnia 2010 r. – do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - b) do dnia 31 grudnia 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - c) do dnia 31 grudnia 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacjiw stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- 5) inicjowanie i ułatwianie tworzenia punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wskazywanie lokalizacji, w których mogą być prowadzone akcje odbierania zużytego sprzętu od mieszkańców gminy oraz podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w tym zakresie.**

Dwa pierwsze oraz ostatni obowiązek dotyczą systemu zbierania, a kolejne - funkcjonowania instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Zatem rolą gminy jest przede wszystkim zapewnienie właściwego postępowania z odpadami (praktyczna realizacja zadań wynikających z ww. przepisów należy do przedsiębiorców działających w branży gospodarki odpadami).

Temu celowi służą uprawnienia administracyjne i kontrolne, jakie ma gmina, określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

5.1.3.1. Zorganizowana zbiórka odpadów komunalnych niesegregowanych

→ ODBIÓR ODPADÓW NIESEGREGOWANYCH

W Gminie Rudniki praktykowany jest model zarządzania systemem, w którym gmina zarządza z pozycji planisty, organizatora i kontrolera wykonawców w zakresie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców, opłaty przejmują przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, posiadający stosowne zezwolenia.

Zorganizowaną zbiórką niesegregowanych odpadów komunalnych objęci są wszyscy mieszkańcy gminy, z wyjątkiem właścicieli nieruchomości uchylających się od tego obowiązku.

Niesegregowane odpady komunalne(zmieszane) gromadzone są przed odbiorem w specjalnie na ten cel przeznaczonych i przystosowanych:

- pojemnikach o pojemności: 80 l, 120 l, 240 l, 1100 l, kp-7 (tj. w kontenerach ustawionych przy cmentarzach),
- koszach ulicznych,
- workach na śmieci,
- kontenerach na gruz

dostarczanych przez odbiorców, tj. firmy świadczące usługi związane z odbiorem odpadów komunalnych (wg warunków określonych w zawartych indywidualnych umowach).

→ WYKAZ ZAWARTYCH UMÓW NA ODBIÓR ODPADÓW

Wykazy będące w posiadaniu gminy pozwalają stwierdzić, iż na koniec roku 2010 ilość podpisanych umów kształtowała się na poziomie :

- Remondis Opole Sp. z o.o. z siedzibą w Opolu –1300 umów,
- Remondis Częstochowa Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowa – 499 umów.

Łącznie firma Remondis Sp. z o.o. posiadała 1734 umów zawartych na odbiór odpadów od mieszkańców gminy Rudniki. Pozostałe umowy dotyczą usług świadczonych dla firm położonych w granicach administracyjnych gminy.

Pozostałe firmy posiadające zezwolenia nie świadczyły usług dla mieszkańców gminy lub też świadczyły usługi w zakresie wywozu szamb bez zawartej umowy.

Zorganizowanym systemem objętych jest 86% wszystkich mieszkańców.

→ UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW PRZEZ SKŁADOWANIE

Według otrzymanych zapewnień cały strumień niesegregowanych odpadów komunalnych zebranych z posesji mieszkańców Gminy Rudniki kierowany jest na składowisko odpadów komunalnych w Rudnikach. W sytuacjach awaryjnych istnieje

możliwość unieszkodliwiania odpadów na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Świercze, gm. Olesno.

Na jego terenie unieszkodliwiane (przez ostateczne składowanie) są wszystkie odpady stałe zebrane w sposób nieselektywny (o kodzie 20 03 01) od mieszkańców gminy oraz odpady pochodzące z własnych oczyszczalni ścieków położonych na terenie miejscowości Rudniki (tj. skratki o kodzie 19 08 01). Przyjęta metoda odzysku: D5 - składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne.

Do tworzenia warstwy przesypowej (inertnej) obok materiałów mineralnych (np. piasku) wykorzystywane są odpady gromadzone selektywnie z grupy 20, tj. gleba i ziemia, w tym kamienie – kod odpadów 20 02 02. Przyjęta metoda odzysku : R14 - Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części.

Odpady przyjmowane do unieszkodliwiania i odzysku nie są magazynowane, po przywiezieniu na teren składowiska odpady przeznaczone do składowania są bezpośrednio deponowane w kwaterze celem ich ostatecznego unieszkodliwienia. Natomiast odpady przyjmowane do odzysku na bieżąco wykorzystywane są gospodarczo do tworzenia warstwy izolacyjnej.

5.1.3.2. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych

→ ZBIÓRKA ODPADÓW „U ŹRÓDŁA”

Przyjęty przez gminę system prowadzenia zbiórki

Workowy – prowadzony bezpośrednio „u źródła” powstawania odpadów, gdzie odbierano głównie: **papier, tworzywa sztuczne, szkło (z podziałem na białe i kolorowe)**.

Zasady segregacji

- worki nie mogą być zanieczyszczone innymi odpadami - na workach umieszczone są informacje dotyczące segregacji,
- zabrania się umieszczania w workach odpadów niebezpiecznych,
- segregacja prowadzona przez mieszkańców jest **OBOWIĄZKOWA**. Mieszkańcy ponoszą koszty segregacji.

Podstawy segregacji

Worek niebieski przeznaczono na papier : gazety, książki, listy, papier notatkowy, zeszyty, torebki papierowe, karton i pudełka tekturowe, innego rodzaju papier lecz **NIE ZATŁUSZCZONY**.

Worek zielony przeznaczono na szkło kolorowe : butelki oraz słoiki bez nakrętek, **CZYSTA** stłuczka szklana, pojemniki szklane koloru brązowego, zielonego.

Worek biały zarezerwowano na szkło białe : butelki oraz słoiki bez nakrętek, **CZYSTA** stłuczka szklana, bezbarwne pojemniki szklane.

Worek żółty ma zastosowanie na plastik : puste butelki typu PET i inne bez nakrętek, torebki po zakupach, folie budowlane i opakowaniowe, **CZYSTE** pojemniki z tworzywa sztucznego.

Odpady opakowaniowe

Selektywną zbiórką objęte są głównie odpady opakowaniowe, tj. tworzywa sztuczne, papier i tektura oraz szkło. **Zbiórką objętych było 100% mieszkańców** (wszyscy mieszkańcy mieli dostęp do systemu - albo poprzez bezpośredni odbiór z posesji albo poprzez rozstawione na terenie całej gminy pojemniki).

Zbiórką objęte są głównie odpady opakowaniowe o kodzie:

- 15 01 01 opakowania z papieru i tektury,
- 15 01 02 opakowania z tworzyw sztucznych,
- 15 01 07 opakowania ze szkła.
- 15 01 05 opakowania wielomateriałowe (pojemniki po napojach – Tetra-paki).

Dodatkowo zbiórce podlegają również:

- 15 01 04 opakowania z metali (aluminium).

W trakcie zbiórki zebrano łącznie :

2004 - 16,60 Mg
2005 - 41,00 Mg
2006 - 26,90 Mg
2007 - 8,69 Mg
2008 - 13,53 Mg
2009 - 18,35 Mg
2010 - 12,48 Mg

Odpady w całości przekazano do odzysku i recyklingu dotrzymując tym samym wymagane poziomy.

Pozostałe odpady objęte selektywną zbiórką

Na terenie gminy obok selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych prowadzone są zbiórki:

- odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i remontowych pochodzących z sektora komunalnego.
- odpadów niebezpiecznych, tj.:
 - ↻ zużytych baterii i akumulatorów ołowiowych,
 - ↻ zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

- ↪ przeterminowanych leków,
- ↪ detergentów zawierających substancje niebezpieczne,
- ↪ odczynników fotograficznych,
- ↪ farb, tuszy, farb drukarskich, lepiszczy i żywic zawierających substancje niebezpieczne,
- ↪ lamp fluorescencyjnych i inne odpadów zawierających rtęć /termometry/,
- ↪ przepracowanych olei, smarów, smoły,
- ↪ wykładzin i innych produktów z PCW,
- ↪ środków ochrony roślin,
- ↪ rozpuszczalników.

Odpady wielkogabarytowe

Zbiórki odpadów wielkogabarytowych realizowane były przez Remondis Opole Sp. z o.o. na zasadzie tzw. „wystawek” (zbiórki dwa razy do roku – wiosenna i jesienna) w podanych do publicznej wiadomości dniach.

Zbiórką objęto :

- ↪ stare meble (szafy, tapczany, fotele, stoły, krzesła, biurka, materace, itp.),
- ↪ sprzęt ADG (pralki, lodówki, kuchenki gazowe i elektryczne),
- ↪ sprzęt kuchenny (miksery, mikrofalówki, tostery itp.
- ↪ telewizory, radia, magnetowidy, magnetofony, wieże, komputery, monitory, drukarki),
- ↪ maszyny do szycia, wózki dziecięce, rowery,
- ↪ armatura łazienkowo/kuchenna: zlewy, wanny, brodziki, umywalki.

Odpady wielkogabarytowe odbierane były od mieszkańców gminy w systemie zbiórki **"przy krawężniku"**. W ramach selektywnej zbiórki prowadzony był również odbiór odpadów wielkogabarytowych („na interwencję”/życzenie).

W trakcie zbiórki zebrano łącznie :

2005 - brak zbiórki	- zakładany poziom odzysku 20%
2006 - brak zbiórki	
2007 – 18,0 Mg	- zakładany poziom odzysku 55%
2008 – 15,0 Mg	
2009 – 10,0 Mg	
2010 – 8,5 Mg	

Na terenie Gminy nie osiągnięto zakładanego poziomu odzysku. Zebrane odpady unieszkodliwiono przez składowanie na składowisku (poza terenem gminy).

Odpady budowlane i remontowe

Według przyjętych zasad odbiór odpadów remontowo-budowlanych selektywnie zbieranych prowadzony jest na „interwencję”/życzenie klienta, wg indywidualnego zamówienia. Podczas prac remontowo-budowlanych podstawiany jest kontener

transportowy, który po napełnieniu wywożony jest z posesji. W latach 2005-2010 nie odnotowano odbioru odpadów budowlanych i remontowych przez firmy świadczące usługi w tym zakresie.

Odpady niebezpieczne

W strumieniu odpadów komunalnych, oprócz odpadów związanych z bytowaniem człowieka, występuje także inna grupa odpadów mająca istotny wpływ na środowisko naturalne i jego ochronę, są to odpady o właściwościach zbliżonych do odpadów niebezpiecznych lub też bezpośrednio zaliczane do odpadów niebezpiecznych z uwagi na ich rodzaj, charakter i posiadane właściwości. Należą do nich głównie:

- zużyte baterie i akumulatory,
- leki przeterminowane oraz opakowania po lekach,
- opakowania po farbach i lakierach,
- rozpuszczalniki (w tym organiczne),
- substancje chemiczne wykorzystywane w gospodarstwie domowym: środki wybielające, służące do wybielania plam, środki czyszczące oraz opakowania po nich,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- oleje smarowe,
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- odpady azbestowe,
- odpady zawierające PCB (polichlorowane bifenyle),
- odpady medyczne i weterynaryjne, itp.

System zbiórki odpadów niebezpiecznych prowadzony jest w gminie poprzez mobilny kontener (wraz z obsługą) ustawiany w wyznaczonych dniach (wg ustalonego wcześniej harmonogramu) w pięciu największych miejscowościach, tj: Rudniki, Dalachów, Cieciulów, Żytniów, Jaworzno, wg lokalizacji:

Miejscowość	Miejsce ustawienia kontenera
Rudniki	Obok przystanku PKS
Dalachów	Obok Szkoły Podstawowej
Cieciulów	Obok Szkoły Podstawowej
Jaworzno	Obok Szkoły Podstawowej
Żytniów	Obok Szkoły Podstawowej

W trakcie zbiórki zebrano łącznie :

2005 – brak zbiórki	- zakładany poziom odzysku 15 %
2006 – brak zbiórki	
2007 – 0,521Mg	- zakładany poziom odzysku 57 %
2008 – 0,102 Mg	
2009 – 1,055 Mg	
2010 – 3,630 Mg	

Odpady ulegające biodegradacji

Selektywna zbiórka nie obejmowała (jak do tej pory) odpadów ulegających biodegradacji.

Gmina Rudniki jest gminą typowo wiejską, gdzie większość odpadów organicznych ulegających biodegradacji wykorzystywanych jest gospodarczo przez mieszkańców: np. w przydomowych kompostowniach, do skarmiania zwierząt, w ściółkowaniu powierzchni biologicznie czynnych (np. upraw, w sadownictwie, w ogrodnictwie, itp.), w związku z powyższym wprowadzenie systematycznego odbioru tych odpadów uznano za bezprzedmiotowe. W celu oszacowania realnych potrzeb w zakresie odbioru (oraz faktycznych poziomów do zagospodarowania – ograniczanie masy odpadów kierowanych do składowania) zebrano od mieszkańców informacje o sposobach postępowania z odpadem wytworzonym (w zakresie ilości odpadów wykorzystywanych kierowanych do kompostowania oraz ilości uzyskiwanego kompostu).

W trakcie okresu sprawozdawczego mieszkańcy mogli oddawać odpady organiczne ulegające biodegradacji, w oddzielnych pojemnikach za dodatkową opłatą, firmie świadczącej usługi związane z odbiorem odpadów (na podstawie umowy rozszerzonej). Odbiór prowadziła firma Remondis Opole Sp. z o.o.

O możliwości odbioru mieszkańcy byli informowani poprzez stronę internetową gminy oraz informacje rozwieszone na tablicy ogłoszeń.

5.1.5. Nielegalne składowiska odpadów

Według uzyskanych informacji na terenie Gminy Rudniki nie występują tzw. „dzikie wysypiska” odpadów będące miejscami nielegalnego składowania odpadów mogące znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, zdrowie oraz życie ludzi.

Zdarzają się natomiast sytuacje porzucania czy „podrzucania” odpadów na posesjach będących we władaniu przez osoby fizyczne czy też prawne. Pozostawiane są głównie worki z odpadami o niejednorodnej strukturze i składzie (lub odpady budowlane). Pojawiające się na nich nieczystości usuwane są na bieżąco. Podejmowane są również próby odnalezienia właścicieli odpadów oraz rozpoznania osób będących w posiadaniu posesji (tytuł prawny do gruntu lub nieruchomości), na których odpady zostały umieszczone.

5.1.6. Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu i odzysku odpadów

Według stanu na koniec roku 2010 zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych w granicach administracyjnych Gminy Rudniki posiadały firmy:

- **Remondis Opole Sp. z o.o.** z siedzibą w Opolu, Al. Przyjaźni 9
(nr decyzji: nr 2/2006 a, decyzja ważna do 1 marca 2017 r.),
- **Remondis Częstochowa Sp. z o.o.** z siedzibą w Częstochowie, ul. Radomska 12
(nr decyzji: nr 1/2006, decyzja ważna do 1 stycznia 2017 r.),

- **ECO -Region Sp. z o.o.** z siedzibą w Bełchatowie ul. Bawełniana 18
97-400 Bełchatów (nr decyzji: nr 3/2009, decyzja ważna do 15 października 2019 r.).

Wykaz firm posiadających **zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych (szamb)** na terenie Gminy Rudniki wraz z transportem nieczystości ciekłych do oczyszczalni ścieków:

- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „GOSKOM” Spółka z o.o., ul. Powstańców Śl. 23, 46-320 Praszka, Wywóz nieczystości płynnych Seweryn Stefanowski, ul. Leśna 40, 98-324 Wierzchlas,
→ Firma Produkcyjno-Handlowo-Usługowa "BADERA", Dalachów 354, 45-325 Rudniki.

Wyżej wspomniane firmy na podstawie art. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach prowadzą działalność w oparciu o aktualne zezwolenie w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości udzielone przez Wójta Rudnik.

5.1.7. Zidentyfikowane problemy

Wśród najważniejszych problemów gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Rudniki należy wymienić następujące:

- 1) brak możliwości określenia rzeczywistych poziomów wytwarzania odpadów, znaczne ilości odpadów wytworzonych na terenie gminy pozostaje poza systemem zbiórki, brak szczegółowej ewidencji przepływu odpadów,
- 2) niedoszacowanie ilości odpadów przyjmowanych do unieszkodliwiania,
- 3) niska efektywność systemu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych – składowanie odpadów wielkogabarytowych selektywnie zebranych wspólnie z odpadami komunalnymi zebranymi w systemie nieselektywnej zbiórki,
- 4) niewystarczający system selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- 5) niewystarczający poziom systemu zbierania odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zwłaszcza z gospodarstw domowych,
- 6) na terenie gminy nie prowadzi się odzysku odpadów (poza odzyskiem odpadów dopuszczonych do tworzenia warstwy inertyjnej na składowisku).

5.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH

→ ODBIÓR ODPADÓW ELEKTRONICZNYCH I ELEKTRYCZNYCH (ZSEIE)

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne powstają w gospodarstwach domowych, obiektach infrastruktury oraz w przemyśle.

Jest to grupa odpadów niebezpiecznych dla środowiska, w skład których wchodzi takie odpady, jak: ołów, rtęć, chrom, arsen, azbest, substancje chlorowane. Brak wystarczającego poziomu inwentaryzacji tych odpadów powoduje istotne zagrożenie dla środowiska.

W niniejszym opracowaniu przez użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny rozumie się przede wszystkim odpady o kodzie : 16 02 13*, 16 02 14, 16 02 16, 20 01 21*, 20 01 35* i 20 01 36 (według obowiązującego katalogu odpadów).

Systematyczną zbiórkę ZSEiE na terenie gminy prowadzono od roku 2007. Mieszkańcy gminy mogli przekazać przedmiotowe odpady firmie Remoindis Opole Sp. z o.o. prowadzącej zbiórkę „przy krawężniku” dwa razy do roku (podczas wystawki) oraz w punktach mobilnych wyznaczonych na terenie gminy.

W trakcie zbiórki zebrano łącznie :

2005 – brak zbiórki	
2006 – brak zbiórki	- zakładany poziom odzysku 15 %
2007 – 0,312 Mg	
2008 – 0,045 Mg (*)	
2009 – 0,517 Mg	
2010 – 2,680 Mg	- zakładany poziom odzysku 57 %

(*) Zbierający użyty sprzęt (są to: sprzedawcy, punkty serwisowe, przedsiębiorcy i gminne jednostki organizacyjne posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych, punkty zbierania użytego sprzętu, w tym punkty skupu złomu, punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zakład przetwarzania użytego sprzętu) obowiązani do nieodpłatnego przyjmowania użytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych.

W przypadku odpadów elektrycznych i elektronicznych ma zastosowanie art. 42 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o użytych urządzeniach elektrycznych i elektronicznych (Dz. U. Nr 180, poz. 149, z późn. zm.), wg którego sprzedawca detaliczny i hurtowy przy sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych obowiązany jest od 1 lipca 2006 r. do nieodpłatnego przyjmowania użytego sprzętu w ilości nie większej, niż sprzedawany nowy sprzęt, jeżeli użyty sprzęt jest tego samego rodzaju.

Problem powstaje wtedy, gdy wytwórca tego typu odpadów nie przewiduje nowych zakupów lub kupuje sprzęt innego rodzaju. Musi wtedy znaleźć odbiorcę tych odpadów. Stosownie do przepisów ustawy działalność w zakresie zbierania (*), przetwarzania i recyklingu użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego mogą prowadzić wyłącznie firmy posiadające stosowne zezwolenia i zarejestrowane w rejestrze prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Usługi tego typu (poza zbiórką objętą systemem) są kosztowne, w związku z czym sprzęt jest porzucany w miejscach przypadkowych i demontowany przez zbieraczy odpadów, co stwarza określone zagrożenie dla środowiska.

Według Rejestru Przedsiębiorców i Organizacji Odzysku Sprzętu Elektronicznego i Elektrycznego (stan na dzień 09 maja 2011 r.) prowadzonego przez GIOŚ na terenie Gminy Rudniki nie odnotowano przedsiębiorców:

→ zarejestrowanych jako zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny ,
→ wprowadzających sprzęt na rynek krajowy,
oraz organizacji odzysku sprzętu elektronicznego i elektrycznego.

→ ZBIÓRKA BATERII

Zbiórka baterii (oraz małych akumulatorów wszystkich rodzajów) prowadzono w:

- ⇒ w obiektach handlowych,
- ⇒ szkołach na terenie gminy,
- ⇒ Domu Kultury w Rudnikach,
- ⇒ Urzędzie Gminy w Rudnikach.

W trakcie zbiórki zebrano łącznie :

2005 – brak zbiórki
2006 – brak zbiórki
2007 – 0,189 Mg
2008 – 0,057 Mg
2009 – 0,001 Mg
2010 – 0,005 Mg

Zebrane baterie (odpady o kodzie : 16 06 01*, 16 06 02* według obowiązującego katalogu odpadów) odebrała REBA S.A. Organizacja Odzysku z Warszawy firma prowadząca zbiórkę , dostarczająca także pojemniki do selektywnej zbiórki. W latach 2009 - 2010 zebrane odpady podczas mobilnej zbiórki przekazano do unieszkodliwienia także firmie Remondis Sp. z o.o. ul. Koksownicza 7, Dąbrowa Górnicza

→ ZBIÓRKA LEKÓW

Leki, przepacowane oleje odbierane były przez punkty mobilne odbioru odpadów niebezpiecznych, w terminach wcześniej ustalonych (wg podanego do publicznej wiadomości harmonogramu) przez firmę organizującą zbiórkę (Remondis Opole Sp. z o.o.)

W trakcie zbiórki zebrano łącznie leków (odpady o kodzie: 18 01 08* oraz 18 01 09 według obowiązującego katalogu odpadów) :

2007 – 0,02 Mg
2008 – brak danych
2009 – 0,007 Mg
2010 – 0,015 Mg

W trakcie zbiórki zebrano łącznie przepacowanych olei odpadowych (odpady o kodzie: 13 02 05* według obowiązującego katalogu odpadów) :

2007 – brak danych
2008 – brak danych

2009 – 0,08 Mg
2010 – 0,035 Mg

→ ZBIÓRKA OPAKOWAŃ PO NAWOZACH

Opakowania po nawozach, folii po kiszonkach, opakowań po środkach ochrony roślin (każdy rodzaj oddzielnie) zbierano w wyznaczonym terminie (raz w roku) w punkcie technicznym (Jaworek), akcję prowadziła firma Remondis Opole Sp. z o.o.

W trakcie zbiórki zebrano łącznie opakowań po nawozach :

2007 – brak danych
2008 – brak danych
2009 – 0,45 Mg
2010 – 0,90 Mg

Wg KPGO 2010 ilość odpadów niebezpiecznych obecnych w strumieniu odpadów komunalnych kształtuje się na poziomie 1 %.

Przyjmując tą wielkość oraz wskaźnik ilości odpadów wytwarzanych na terenach gminy (207 kg/M/rok) wg aktualizacji PPGO dla powiatu oleskiego, obliczono łączną ilość odpadów niebezpiecznych obecną w strumieniu odpadów komunalnych (poziom roku 2010):

- dla terenu Gminy Rudniki w ilości ok. 17,5 Mg/rok.

Ilość odpadów niebezpiecznych zebranych selektywnie z tego terenu wynosiła 3,6 Mg (patrz pkt. 5.1.3.2) . Stanowi to 0,21% wszystkich odpadów zebranych z terenu Gminy.

→ ODPADY MEDYCZNE I WETERYNARYJNE

Odpady medyczne

Odpady medyczne są to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych przez:

- Prywatny Gabinet Stomatologiczny - Katarzyna Cukier – Berg, ul. Wieluńska 4 , Rudniki,
- RUDNIKI NZOZ, ul. Wieluńska 4 ,
- Urbańska Natalia- Indywidualna Praktyka Lekarska, ul. Wieluńska 4, Rudniki,
- Biedka Małgorzata - Gabinet Stomatologiczny, ul. Wojska Polskiego 11, Rudniki,
- Kamińska Anna - Indywidualna Praktyka Pielęgniarska, ul. Wieluńska 29, Rudniki,
- Prywatne wizyty lekarskie Robert Bukarski, Żytniów 181, Żytniów,
- "POD ŚWIERKAMI APTEKA", ul. Częstochowska 2, Rudniki,
- "APTEKA S.C.", ul. Częstochowska 24, Rudniki.

Odpady weterynaryjne

Gospodarka odpadami z praktyk weterynaryjnych i lecznic dla zwierząt odbywa się według ogólnych zasad gospodarki odpadami tzn. wytwórcy odpadów samodzielnie przekazują odpady do utylizacji upoważnionym odbiorcom.

Gabinety weterynaryjne obsługujące teren Gminy Rudniki (główni usługobiorcy):

- Gabinet Weterynaryjny lek. wet. Adam Paruch, 46-325 Rudniki, ul. Młyny 61
- Gabinet Weterynaryjny ""ANWET"" Andrzej Kamiński, 46-325 Rudniki, ul. Wieluńska 29

Według założeń przyjętych w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (doświadczenia woj. śląskiego) na terenie Gminy Rudniki powstaje rocznie ok 42 Mg odpadów medycznych i weterynaryjnych.

W roku 2010 w trakcie zbiórki odpadów niebezpiecznych (prowadzonej przez punkt mobilny) zebrano łącznie 0,005 Mg odpadów o kodach 18 01 08* i 18 01 09 , były to głównie leki cytotoksyczne i cytostatyczne, natomiast z danych przekazanych przez podmioty świadczące indywidualne praktyki medyczne oraz punkty apteczne wynika, że z terenu Gminy Rudniki poza systemem zbiórki zebrano dodatkowo łącznie 0,2656 Mg odpadów medycznych.

Wytworzone w placówkach medycznych odpady medyczne unieszkodliwiane są głównie legalnie w spalarni odpadów (część odpadów może być zagospodarowywana w sposób nielegalny).

Odpady weterynaryjne odbierane są głównie przez Zakład Rolniczo-Przemysłowy FARMUTIL HS S.A. w Śmiłowie, pozostałe odpady odbierane są przez : SARPI sp. z o.o. Spalarnia Odpadów w Dabrowie Górniczej,

→ **POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOATACJI**

Dynamicznie wzrastająca ilość pojazdów na terenie kraju, w tym również na terenie Gminy Rudniki stwarza nowe wyzwania przed recyklingiem odpadów generowanych przez ten wzrost. Wycofane pojazdy stanowią istotne zagrożenie dla środowiska ze względu na ilość tych pojazdów, jak również na zawartość składników niebezpiecznych.

Szacuje się, że około 85% elementów wchodzących w skład pojazdu wycofanego z eksploatacji ma wartość surowcowa, a zatem może zostać ponownie wykorzystane w procesie recyklingu. W stacjach demontażu z pojazdów usuwane są elementy i substancje niebezpieczne (w tym płyny), elementy nadające się do ponownego użycia oraz do odzysku lub recyklingu.

W niniejszym opracowaniu przez pojazdy wycofane z eksploatacji rozumie się przede wszystkim odpady o kodzie 16 01 04* i 16 01 06* (według obowiązującego katalogu odpadów).

Należy zaznaczyć, iż obecnie brak jest rzetelnych danych na temat ilości samochodów wycofanych z eksploatacji – niektóre stacje demontażu pojazdów nie wywiązują się z obowiązku ewidencji odpadów, skutkiem czego bazy danych nie zawierają reprezentatywnych informacji. Właściciele stacji, do których wystąpiono oficjalna droga o udzielenie informacji dotyczącej ilości przyjętych do demontażu pojazdów, nie udzielili informacji zasłaniając się brakiem takiego obowiązku z ich strony. Na uwagę zasługuje także fakt, iż duża część rynku zagospodarowania przedmiotowych odpadów jest w rekach tzw. „szarej strefy” – niezarejestrowanych instalacji, w których dokonywany jest demontaż pojazdów, często bez rozwiązań chroniących środowisko.

Przyjmując założenia statystyczne tj. wskaźniki powiatowe przedstawione w Statystycznym Vademecum Samorządowca 2010 (Urząd Statystyczny w Opolu) na

terenie Gminy Rudniki – Powiat Oleski w roku 2009 zarejestrowanych mogło być **ok. 980 pojazdów rocznie**. Przyjmując dalsze założenia **wyrejestrowywanych jest łącznie ok. 60 pojazdów rocznie** (wielkość określono na podstawie założeń: krajowe oszacowania ilości pojazdów wycofanych z użytku zawierają się od 2,5% - 6%, w niniejszych obliczeniach przyjęto, że proporcjonalna ilość pojazdów wycofanych do ogólnej liczby pojazdów zarejestrowanych w regionie wynosi 6% oraz że średnia masa pojazdu wynosi 1 Mg).

Pojazdy wycofywane z eksploatacji zagospodarowywane są w legalny i nielegalny sposób. Legalny polega na kierowaniu odpadów do zarejestrowanych stacji demontażu pojazdów oraz punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji. Nielegalny polega na sprzedaży pojazdów fikcyjnym podmiotom (zawieranie fikcyjnych umów dających podstawę do wyrejestrowania pojazdów), a także do skupów złomu czy warsztatów samochodowych.

Pojazdy wycofywane z eksploatacji powinny być kierowane do zarejestrowanych stacji demontażu pojazdów oraz punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Na terenie Gminy nie ma stacji demontażu pojazdów. Stacje demontażu położone na terenie powiatu oleskiego :

- Auto-Złom Komis Mechanika I Blacharstwo Pojazdowe Edmund Kistela ,
ul. Biskupicka 3, Olesno,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo- Handlowe „POL-TRANS” Michał Strzelecki, 46-320 Praszka, Gana 112.

Zasady postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji określa ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r., Nr 25, poz. 202, z późn. zm.).

Właściciel pojazdu wycofanego z eksploatacji może przekazać go wyłącznie do przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącemu punkt zbierania pojazdów.

Działalność tego typu obiektów prowadzona jest w oparciu o zezwolenie wydawane obecnie przez marszałka województwa (demontaż pojazdów) lub starostę (zbieranie pojazdów).

→ **PESTYCYDY**

Odpady pestycydowe (przeterminowane, zanieczyszczone i niezdatne do użycia środki ochrony roślin i preparaty owadobójcze oraz opakowania nimi zanieczyszczone) wytwarzane są w rolnictwie, budownictwie i w gospodarstwach domowych i powstają w momencie braku ich przydatności do dalszego wykorzystania zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem.

W niniejszym opracowaniu przez odpady pestycydów rozumie się przede wszystkim odpady o kodzie 02 01 08*, 02 01 09, 07 04 80*, 07 04 81, 15 01 10*, 20 01 19* oraz 20 01 80 (według obowiązującego katalogu odpadów). Ocenia się, że na terenie Gminy Rudniki w roku 2010 odebrano łącznie **3,25 kg** odpadów z tego zakresu (głównie środków ochrony roślin oraz opakowania po nich, a także opakowania po nawozach).

Na obszarze województwa opolskiego system zbierania opakowań po środkach ochrony roślin (głównie odpady z grupy: 15 01 10*) prowadzi Remondis Sp. z o.o. Działalność tej firmy wsparta jest porozumieniem zawartym z Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin (PSOR).

Systemem prowadzonym przez PSOR mogą być objęci sprzedawcy środków ochrony roślin oraz gospodarstwa wielkoobszarowe znacznie oddalone od punktów sprzedaży (po spełnieniu wymaganych formalności).

W ramach tego systemu z punktów sprzedaży środków ochrony roślin odbierane są opakowania, które podlegają zwrotowi do sprzedawców (a więc wyłącznie po tych pestycydach, które kwalifikowane są jako substancje niebezpieczne).

→ OLEJE ODPADOWE

Oleje odpadowe, a w tym oleje smarowe lub przemysłowe, w szczególności zużyte oleje silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje hydrauliczne stanowią grupę 13 w katalogu odpadów.

W przemyśle oleje odpadowe powstają w trakcie wymiany:

- olejów stosowanych w przekładniach maszyn i instalacji przemysłowych;
- olejów z hydraulicznych układów do przenoszenia energii;
- olejów w systemach smarowania obiegowego (oleje maszynowe);
- olejów transformatorowych.

W motoryzacji oleje odpadowe powstają w trakcie serwisowania pojazdów (warsztaty mechaniczne, stacje serwisowe) w pracach związanych z wymianą olejów silnikowych i przekładniowych z pojazdów samochodowych, a także w trakcie codziennej eksploatacji pojazdów.

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego (korzystając z założeń, iż z jednego pojazdu rocznie powstaje ok. 5 l olejów przepracowanych) przyjęto, że na terenie Gminy Rudniki może powstawać rocznie ok. 4 Mg odpadów olejowych. Z terenu gminy w roku 2010 zebrano łącznie ok. **0,35 Mg** odpadów o kodzie 13 02 05*, co stanowi **9 %** wszystkich odpadów powstających z tej grupy.

Odpady te poddawane są procesowi odzysku lub unieszkodliwiania w istniejących na terenie kraju instalacjach.

Zbiórka odpadów a w szczególności olejów przepracowanych jest i będzie trudna ze względu na to, iż jest to odpad, który powstaje w dużym rozproszeniu. Zachodzi obawa, że w dniu dzisiejszym jest dużo tego odpadu przetrzymywanego przez rolników i użytkowników samochodów samodzielnie wymieniających olej. Dotyczy to także innych urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwach domowych.

→ ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Na terenie Gminy Rudniki została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów azbestowych obecnych na terenie przez nią administrowanych.

Z danych uzyskanych podczas inwentaryzacji terenowej wynika, że na terenie Gminy znajduje się łącznie **ok. 227 688,61 m²** wyrobów zawierających azbest.

Warto w tym miejscu dodać, że zestawiona inwentaryzacja terenowa ma charakter „obiektywny” tzn. oddzielnie wymienione są kolejne stwierdzane na posesjach obiekty zawierające azbest – poza nielicznymi przypadkami szopy lub małych budynków gospodarczych, występujących często ciągiem, które zliczono razem.

Szacuje się iż materiały użyte w obiektach budowlanych będą w przyszłości źródłem odpadów azbestowych w ilości ok. 2 504,57 Mg.

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że płyty dachowe to ok. 100% ogólne ilości występujących wyrobów. Według stanu na 2009 r. (rok przeprowadzenia inwentaryzacji):

- ok. **70%** zinwentaryzowanych obiektów posiadało **I stopień pilności** (wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie)
- ok. **25 %** obiektów miało **II stopień pilności** (ponowna ocena wymagana w czasie do 1 rok.),
- pozostałe budynki i obiekty objęte spisem posiadały **III stopień pilności** (ponowna ocena w terminie do 5 lat).

W porównaniu z innymi jednostkami samorządowymi z Opolszczyzny na obszarze gminy Rudniki występuje go zdecydowanie najwięcej. Niestety skala problemu jest tu co najmniej kilkakrotnie wyższa w porównaniu z innymi gminami. Nawet w dwa razy większych gminach wiejskich (pod względem liczby mieszkańców) materiał ten występował w znacznie mniejszych ilościach .

W czasie prac terenowych ustalono grubo ponad 2 tysiące obiektów, na których stwierdzono występowanie azbestu. Wielokrotnie w jednym gospodarstwie domowym występowało ich po kilka. Spotykano sytuacje, gdy wszystkie budynki, szopy, wiaty i inne obiekty gospodarcze posiadają częściowe lub całkowite pokrycia dachowe z azbestu. Ponadto dosyć dużo jest przypadków wykorzystania azbestu jako okrywy, obicia ścian. Napotkano także wiele innych, raczej nietuzinkowych zastosowań tego materiału.

Uzyskany wynik inwentaryzacji nie napawa optymizmem. Jeżeli nie zmieni się graniczny termin likwidacji azbestu przed Gminą i jej mieszkańcami stoi niezwykle trudne jeśli nie karkołomne zadanie usunięcia z terenu wszystkich miejscowości ponad 227 tys. m² płyt eternitowych i wydatkowania na ten cel (przy obecnych kosztach usług) blisko 5 mln PLN.

Gmina Rudniki posiada „**Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rudniki wraz z inwentaryzacją i oceną ich stanu oraz stopniem pilności wymiany wyrobów zawierających azbest**” przygotowany przez firmę INVESTMENT MANAGEMENT ENVIRONMENT CONSULTING, ul. Warsztatowa 47, 55-010 Biestrzyków będący integralną częścią aktualizowanego dokumentu (załącznik 1 niniejszego dokumentu).

Podstawowe cele programu to oczyszczenie terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, wyeliminowanie spowodowanych azbestem negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Polski, a także sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie, w określonym czasie, do spełnienia wymogów ochrony środowiska.

W przedmiotowym programie w szczególności:

- Dokonano charakterystyki wyrobów azbestowych,
- Przedstawiono właściwości fizyko-chemiczne azbestu,
- Omówiono wpływ odpadów azbestowych na zdrowie ludzi,
- Przedstawiono prawne i techniczne aspekty związane z usuwaniem azbestu,
- Omówiono nieprawidłowości pojawiające się w trakcie usuwania odpadów,
- Podjęto próbę oceny braku zgłoszeń azbestu do ewidencji,
- Podsumowano działania związane z przeprowadzoną inwentaryzacją terenową wyrobów i odpadów azbestowych,
- Przedstawiono finansowe aspekty likwidacji azbestu z terenu Gminy Rudniki wraz z harmonogramem działań i ich monitoringiem.

W programie przedstawiono także wykaz podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenie na wytwarzanie odpadów azbestowych na terenie Gminy Rudniki.

→ **PCB (polichlorowan bifenylo)**

PCB były szeroko stosowane w wielu gałęziach przemysłu, głównie w przemyśle elektrycznym, jako materiały elektroizolacyjne i chłodzące w kondensatorach i transformatorach, jako ciecze sprężarkowe i hydrauliczne.

Źródłem wytwarzania odpadów zawierających PCB są operacje:

- wymiany płynów transformatorowych;
- wycofywania z eksploatacji transformatorów i kondensatorów oraz innych urządzeń zawierających PCB wyprodukowanych w latach 1960-1985.

Według ustaleń:

- na terenie gminy nie przeprowadzono inwentaryzacji urządzeń PCB,
- brak rejestracji urządzeń wg baza Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

Zgonie z powyższym uznano, iż na terenie Gminy Rudniki nie występują odpady zawierające PCB.

Niemniej jednak, o ile istnieją nawet najmniejsze ilości odpadów zawierających Polichlorowane bifenylo (PCB) zgodnie z obowiązującymi w kraju przepisami prawnymi powinny być całkowite zniszczenie i wyeliminowanie ze środowiska do końca 2010 roku. W kraju nie ma aktualnie instalacji mogącej bezpiecznie unieszkodliwiać kondensatory zawierające PCB. Kondensatory zawierające PCB unieszkodliwiane są jedynie w instalacjach zagranicznych.

Odbiór i przekazanie do unieszkodliwienia za granicą kondensatorów z PCB realizowane jest przez dwie firmy posiadające stosowne zezwolenia tj.:

- POFRABAT Sp. z o.o. w Warszawie (firma posiada oddział w Katowicach) przekazuje kondensatory do termicznego unieszkodliwienia firmie francuskiej TREDI kontrolowanej przez rząd francuski,
- INTEREKO Sp. z o.o. w Opolu przekazuje kondensatory z PCB do Belgii, gdzie w instalacjach firmy INDAVER prowadzone jest ich termiczne unieszkodliwianie.

Termiczne unieszkodliwianie płynów zawierających PCB, pochodzących z transformatorów i innych urządzeń elektroenergetycznych oraz ich dekontaminacja realizowana jest w dwóch krajowych instalacjach, zlokalizowanych w:

- Zakładach Azotowych ANWIL S.A. we Włocławku,
- Zakładach Chemicznych ROKITA S.A. w Brzegu Dolnym.

Dekontaminacja urządzeń z PCB realizowana jest przez Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych i Projektowych CHEMEKO Sp. z o.o. we Włocławku.

5.3. ODPADY POZOSTAŁE

→ ZUŻYTE OPONY

Dokładne określenie ilości zużytych opon jest trudne do wyszacowania ze względu na brak ewidencji w tym zakresie.

Zgodnie z zapisem aktualizacji WPGO przyjęto, iż opony podlegają wymianie w pojazdach średnio co 6 lat. Stanowi to najważniejsze źródło zużytych opon. Drugim źródłem tego odpadu jest ogumienie w pojazdach wycofanych z użytku. Szacuje się, że z ogólnej liczby użytkowanych pojazdów rocznie wycofuje się 6%. Szacowana średnia waga ogumienia w pojeździe to 0,04 Mg.

Biorąc powyższe pod uwagę należy przyjąć, że na terenie Gminy Rudniki może powstawać rocznie ok. **39 Mg** zużytych opon. Z terenu gminy podczas zbiórki organizowanej w roku 2010 zebrano łącznie **ok. 2,5 Mg** odpadów o kodzie : 16 01 03.

Stan gospodarki zużytymi oponami w kraju ulega i będzie ulegać znaczącym zmianom dzięki wprowadzonym nowym uregulowaniom prawnym. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach wprowadziła zakaz składowania opon, zakaz ten wszedł w życie z dniem 1 lipca 2003 r. dla całych opon, a z dniem 1 lipca 2006 roku obowiązuje dla części opon (tj. opon pociętych). Z zakazu wyłączone są jedynie opony rowerowe i opony o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm.

5.4. OSADY ŚCIEKOWE

Osady ściekowe powstające w wyniku prowadzenia procesów oczyszczania ścieków wymagają oddzielnego ujęcia w systemie gospodarki odpadami z racji powszechności wytwarzania, wzrastającej rokrocznie masy oraz specyfiki możliwości ich zagospodarowania.

W niniejszym opracowaniu przez komunalne osady ściekowe rozumie się przede wszystkim ustabilizowane komunalne osady ściekowe o kodzie 19 08 05 (według obowiązującego katalogu odpadów).

Osady ściekowe powstające na terenie Gminy Rudniki pochodzą z :

- mechaniczno-biologiczne oczyszczalni ścieków w Rudnikach (o wydajności 150 m³/d,
- mechaniczno-biologiczne oczyszczalni ścieków w Żytowie (o wydajności 200 m³/d,

W latach 2005-2010 ilość wytworzonych osadów ściekowych kształtowała się na poziomie:

2005 r. – 4,0 Mg
2006 r. – 10,0 Mg
2007 r. – 7,0 Mg
2008 r. – 28,0 Mg

2009 r. – 7,0 Mg
2010 r. – 38,4 Mg

Po spełnieniu łącznych warunków określonych dla komunalnych osadów ściekowych ustanowionych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz przy spełnieniu wymagań określonych dla komunalnych osadów ściekowych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych, odpady przekazywano do odzysku (rolnicze wykorzystanie osadów) w procesie R 10.

6. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

6.1. ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Zmiany demograficzne są wynikiem wielu złożonych przyczyn, na które składają się między innymi: sytuacja gospodarcza i związane z nią poszukiwanie przez mieszkańców wsi i ośrodków popadających w regres, pracy, upadek jednych dziedzin wytwórczych i rozwój innych, postęp w technologii produkcji, potrzeby rozwoju nowych sektorów związanych ze świadczeniem usług. Przekształcenia na wsi wywierają wpływ na rozwój sieci osadniczej, strukturę zatrudnienia, rynku pracy, problemy bezrobocia, wyznaczają potrzeby w zakresie infrastruktury, sieci usług i są zależne od charakteru i położenia Gminy.

Tabela 4. Dynamika zmian ludności w okresie 1988-2008 na obszarze Gminy Rudniki

Nazwa jednostki	1980 r.	1995 r.	1998 r.	2004 r.	2010 r.	Zmiany w okresie 1980-2010	
						w osobach	w %
Gmina razem	9580	9 081	8 953	8 749	8 450	-1130	- 11,8

Źródło: GUS - 2010 r.

Na koniec 2010 r. Gmina Rudniki liczyła 8450 osób, co w porównaniu z ogólną liczbą mieszkańców zamieszkujących Opolszczyznę (ok. 1 027 tys.) stanowiło 0,82 % ogółu tego regionu. Począwszy od 1980 r. odnotowano spadek liczby ludności.

W stosunku do 2010 r. liczba ludności zmniejszyła się o 1130 osób. Średnioroczne tempo ubytku ludności w latach 1980-2010 wynosiło przeszło 0,59 %. Według danych zamieszczonych przez Urząd Statystyczny w Opolu (stan marzec 2009 r.) średnioroczne tempo ubytku ludności na obszarze województwa opolskiego w latach 1996-2008 wynosiło 0,5 %. Gminę Rudniki należy zatem uznać za obszar typowy tego rejonu.

Zjawisko to jest odzwierciedleniem zmian demograficznych jakie mają miejsce na terenie całego kraju.

Struktura wiekowa ludności nie jest korzystna w kontekście przewidywanego potencjału ludnościowego Gminy. Strukturę cechuje stosunkowo zaawansowany proces starzenia się ludności.

Obserwując spadek liczby ludności mieszkańców zameldowanych na obszarze Gminy Rudniki należy sądzić, iż ta tendencja będzie utrzymywała się nadal.

Aspekt demograficzny jest jednym z najważniejszych elementów potrzebnych do stworzenia optymalnego planu gospodarki odpadami. Daje nam obraz stanu istniejącego, wielkości zapotrzebowania na konkretne inwestycje, a także możliwości rozwoju infrastruktury i usług związanych z ochroną środowiska.

Opierając się na powyższych danych dokonano założeń zachowania tendencji spadkowej na poziomie około 1 - 2 % w rysunku rocznym w porównaniu do roku 2004 (8749 osoby).

Tabela 5. Prognoza demograficzna – ludność Gminy Rudniki w latach 2011-2018

Gmina	Prognozy zmian demograficznych Gminy Rudniki w latach 2010-2018		
	2011	2014	2018
lata			
Ludność Gminy razem	8281	7774	7098

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o statystykę, prognozy przedstawione przez GUS „Stan i ruch naturalny ludności w województwie opolskim w 2008 roku.

6.2. SKŁAD MORFOLOGICZNY ODPADÓW I JEGO ZMIANY

Odpady komunalne czyli pochodzące z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury posiadają niejednorodny skład, ponadto występują duże wahania odnoszące się do ilości i jakości odpadów.

Skład odpadów warunkowany jest przez wiele czynników, m.in. zależy od:

- ✓ charakteru terenu: przemysłowy, turystyczny, rolniczy,
- ✓ wielkości jednostki osadniczej
- ✓ poziomu zamożności społeczeństwa,
- ✓ struktury społecznej i infrastruktury komunalnej (rodzaju zabudowy, stopnia jej zwartości, stopnia ucieplwienia ze źródeł centralnych, rozwoju usług itp.)

Poniżej przedstawiono skład morfologiczny odpadów na składowisku odpadów komunalnych w Rudniki.

Skład morfologiczny odpadów ulega ciągłym zmianom, obserwowane w ostatnich latach tendencje wykazują m.in. na:

- ✓ znaczny wzrost ilościowy (objętościowy opakowań),
- ✓ zmniejszenie ilości pozostałości po spalaniu węgla i koksu (wzrost alternatywnych form ogrzewania mieszkań),
- ✓ utrzymanie na stałym wysokim poziomie zawartości organicznych odpadów spożywczych.

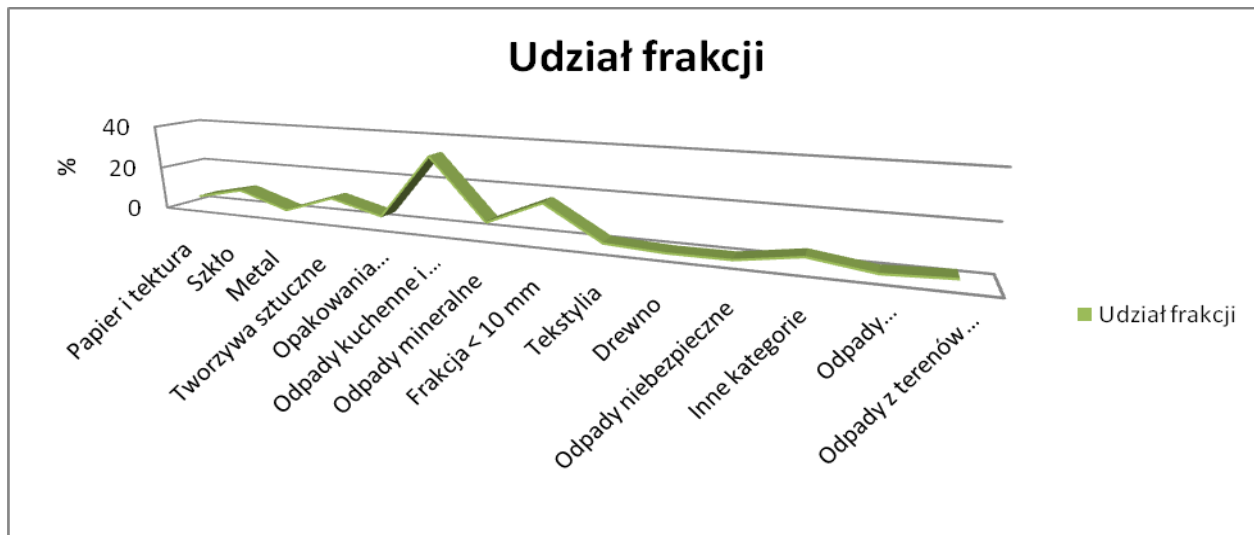
Tabela 6. Szacunkowy skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych wytwarzanych na terenach wiejskich

Lp.	Udział frakcji	Tereny wiejskie
		%
1	Papier i tektura	5
2	Szkło	10
3	Metal	2,4
4	Tworzywa sztuczne	10,3
5	Opakowania wielomateriałowe	4,1
6	Odpady kuchenne i ogrodowe	33,1
7	Odpady mineralne	6
8	Fracja < 10 mm	16,8 (*)
9	Tekstylia	2,1
10	Drewno	0,7
11	Odpady niebezpieczne	0,8
12	Inne kategorie	4,9
13	Odpady wielkogabarytowe	1,3
14	Odpady z terenów zielonych	2,5
15	Papier i tektura	5

źródło : KPGO 2014 wg składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych na terenach wiejskich w roku 2008.

(*) wprowadzono korektę w stosunku do ilości podanej w tabeli 3 KPGO2014 – przeszacowanie sumy udziału frakcji (podane udziały po podsumowaniu przekroczyły 100%).

Poniższy wykres przedstawia występujące udziały frakcji.

Do najistotniejszych czynników kształtujących morfologię odpadów Gminy należy wymienić rodzaj zabudowy mieszkalnej oraz sposób zaopatrzenia w ciepło, przemysł w otoczeniu sektora komunalnego.

Gmina Rudniki jest gminą wiejską, z zabudową niską w przewadze domów jednorodzinnych i zabudowy zagrodowej. Gmina Rudniki nie posiada systemu ciepłowniczego. Z uwagi na małą gęstość cieplną obszarów zabudowanych zaopatrzenie

w ciepło opiera się na kotłowniach lokalnych oraz ogrzewaniu indywidualnym. Najczęściej wykorzystywanym surowcem energetycznym w sektorze komunalnym jest nadal węgiel kamienny. Należy oczekiwać, że trend taki utrzyma się w Polsce w latach następnych z uwagi na wysokie ceny innych źródeł energii (gaz, olej opałowy). Jednocześnie w myśl istniejących prognoz, oczekiwany jest wzrost udziału innych źródeł energii w przemyśle z wykorzystaniem biomasy odpadowej jako nośnika energii.

Mając na uwadze powyższe zakłada się, że w raz z upływem czasu zmaleje zawartość substancji organicznych z jednoczesnym spadkiem frakcji mineralnych, jako efekt zastępowania węgla w ciepłownictwie innymi źródłami energii, w tym wykorzystywaniem energii zielonej (biomasy).

Z uwagi na szybki rozwój gospodarki kraju oraz poprawę sytuacji finansowej jego mieszkańców, a co za tym idzie zanotowany wzrost konsumpcji (dla poziomu roku 2008 odnotowano wzrost o 16,5%, na podstawie przeprowadzonych przez firmę Nielsen badań w zakresie ponoszonych wydatków pieniędzy na FMCG, czyli produkty szybko zbywalne (żywność, chemia, kosmetyki), Polska zajęła 1 miejsce spośród 20 krajów Europy) należy oczekiwać również zmiany w dotychczasowym składzie morfologicznym odpadów wytwarzanych na terenie Gminy Rudniki.

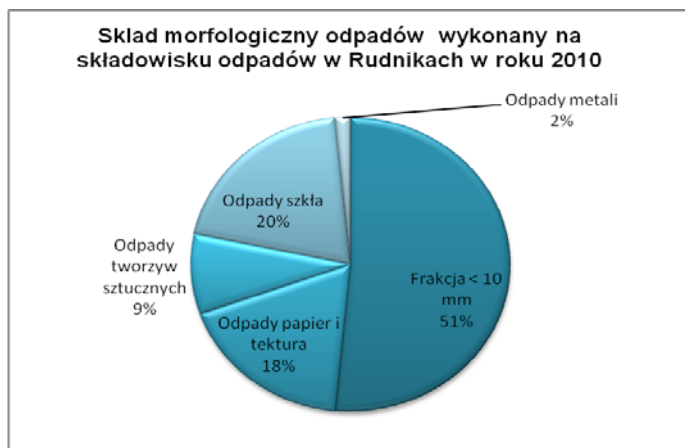
Zakłada się również, że utrzymujący się na tym poziomie wzrost konsumpcji wspomnianych wyżej towarów spowoduje wzrost ilości odpadów opakowaniowych (w postaci: papieru, szkła, tworzywa sztuczne).

Poniżej przedstawiono skład morfologiczny odpadów unieszkodliwianych na składowisku odpadów komunalnych w Rudnikach wykonany przez SGS Eko Projekt z siedzibą w Pszczynie w 2010 roku.

Tabela 7. Skład morfologiczny odpadów unieszkodliwianych na składowisku odpadów komunalnych w Rudniki

Lp.	Nazwa składnika	Charakterystyka składnika	Zawartość poszczególnych składników w %
1	Fracja < 10 mm	Pozostałości z mechanicznej obróbki odpadów	51,5
2	Odpady spożywcze pochodzenia roślinnego	Pozostałości substancji roślinnych, powstające przy przygotowaniu pożywienia, np. obierki, resztki jarzyn i owoców, zgniłe owoce i warzywa, resztki pokonsumpcyjne pożywienia, produkty spożywcze potraktowane jako odpady, np. pieczywo, kasze lub mąka w opakowaniach; inne odpady niemożliwe do ścisłego wyspecyfikowania.	0,00
3	Odpady spożywcze pochodzenia zwierzęcego	Resztki mięsa, kości, wyrobów z mięsa, ryb, tłuszczów, serów, itp.	0,00
4	Odpady papier i tektura	Wszystkie pozostałości i wyroby z papieru i tektury.	18,0
5	Odpady tworzyw sztucznych	Wszelkie pozostałości i wyroby z tworzyw sztucznych.	8,83
6	Odpady materiałów tekstylnych	Wszelkie pozostałości i wyroby z materiałów wełnianych, bawełnianych, lnianych i włókien chemicznych.	0,00
7	Odpady szkła	Wszelkie wyroby ze szkła oraz słuczka szklana	20,1
8	Odpady metali	Wszelkie wyroby i złom ze wszystkich rodzajów metali	1,57
9	Odpady organiczne pozostałe	Odpady organiczne pozostałe po wyselekcjonowaniu składników 1-5 np. resztki roślin	0,00
10	Odpady mineralne pozostałe	Odpady mineralne pozostałe po wyselekcjonowaniu składników 6-7 jak: kawałki betonu, cegły, resztki ceramiczne, itp.	0,00

Źródło: Monitoring Składowiska Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach – raport za 2010 r.

Poniżej przedstawiono prognozowane ilości odpadów składu morfologicznego dla odpadów powstających na terenie Gminy Rudniki z uwzględnieniem udziału poszczególnych frakcji. Prognozę oparto o informacje zawarte w KPGO 2014 (szacunkowy skład morfologiczny obszarów wiejskich, wg rys.3).

Tabela 8. Prognoza ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca w roku 2011, 2014 oraz 2018.

Lp.	Udział frakcji	2011	2014	2018
		kg/M/a		
1	Papier i tektura	11	11	12
2	Szkło	21	22	23
3	Metal	5	5	6
4	Tworzywa sztuczne	22	23	24
5	Opakowania wielomateriałowe	9	9	10
6	Odpady kuchenne i ogrodowe	70	73	77
7	Odpady mineralne	13	13	14
8	Frakcja < 10 mm	35	37	39
9	Tekstylia	4	5	5
10	Drewno	1	2	2
11	Odpady niebezpieczne	2	2	2
12	Inne kategorie	10	11	11
13	Odpady wielkogabarytowe	3	3	3
14	Odpady z terenów zielonych	5	6	6
wskaźnik		211	222	234

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o założenia PPGO i KPGO 2014

Jednostkowy wskaźnik wytwarzania odpadów dla 2010 r. przyjęto na poziomie 207 kg/M/rok. Wskaźnik ten uwzględnia zarówno odpady, które zostały zebrane z terenu gminy i przekazane do unieszkodliwiania lub odzysku jak i te, które mieszkańcy zagospodarowali we własnym zakresie (legalnie – np. przydomowe kompostowniki lub nielegalnie – np. spalanie). Natomiast średni skład morfologiczny wytwarzanych odpadów komunalnych oraz wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów na poziomie 1, 6 % rocznie przyjęto na podstawie zapisów w KPGO 2014.

6.3. PROGNOZA ILOŚCIOWO-JAKOŚCIOWA

Wskaźniki nagromadzenia jednostkowego odpadów komunalnych są podstawowymi danymi wyjściowymi do obliczeń i wszelkich rozważań nad problemami unieszkodliwiania, przeróbki, planowania gospodarki odpadami czy sporządzania prognoz zmian w czasie. Wskaźniki te są zróżnicowane, podobnie jak inne właściwości technologiczne odpadów.

Rozważając trendy zmian składu odpadów komunalnych – przyjęto następujące założenia:

- ✓ wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów kształtował się będzie na poziomie 1,6 % rocznie.

Prognozę ilościową odpadów komunalnych sporządzono w oparciu o dane i prognozy Głównego Urzędu Statystycznego (demografia), wskaźniki i prognozy Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

Tabela 9. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Gminy Rudniki na lata 2010, 2014, 2018

Rok	Odpady komunalne wytworzone [Mg/rok]
2011	1747,3
2014	1725,8
2018	1660,9

Źródło: Opracowanie własne

Ilość powstających w danym regionie odpadów komunalnych jest ściśle uzależniona od liczby mieszkańców, ich zamożności, wysokości PKB, poziomu zatrudnienia, charakteru zabudowy, poziomu i świadomości ekologicznej, zagęszczenia punktów handlowych, rodzaju prowadzonej działalności (rolnictwo, leśnictwo, przemysł, turystyka, itp.), kulturowości oraz przyzwyczajień mieszkańców.

→ ODPADY KOMUNALNE ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI

Wartością odniesienia dla ustalania udziału procentowego jest całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku.

Według stanu na 31 grudnia 1995 r. na terenie Gminy Rudniki stałe miejsce zameldowania posiadało 8 897 osób.

Przyjmując założenia KPGO 2010, że w 1995 r. mieszkaniec wsi wytwarzał 47 kg odpadów ulegających biodegradacji – otrzymujemy informacje, iż na terenie Gminy Rudniki w 1995 r. wytworzono **ok. 418 Mg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.**

Zakłada się również, że część odpadów, zwłaszcza na wsiach oraz w małych miasteczkach jest zagospodarowywana we własnym zakresie przez mieszkańców, przyjmując, że do 70 % odpadów komunalnych ulegających biodegradacji jest

zagospodarowywana na potrzeby kompostowania, skarmiania zwierząt oraz spalania w paleniskach domowych.

Uwzględniając wymagania określone w art. 5 Dyrektywy Rady 1999/31/WE należy przyjąć, że udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinien wynosić wagowo:

- w 2010 roku – 75%,
- w 2013 roku – 50%,
- w 2020 roku – 35%.

Przedstawione powyżej informacje dotyczą przewidzianej (koniecznej do osiągnięcia) redukcji odpadów ulegających biodegradacji.

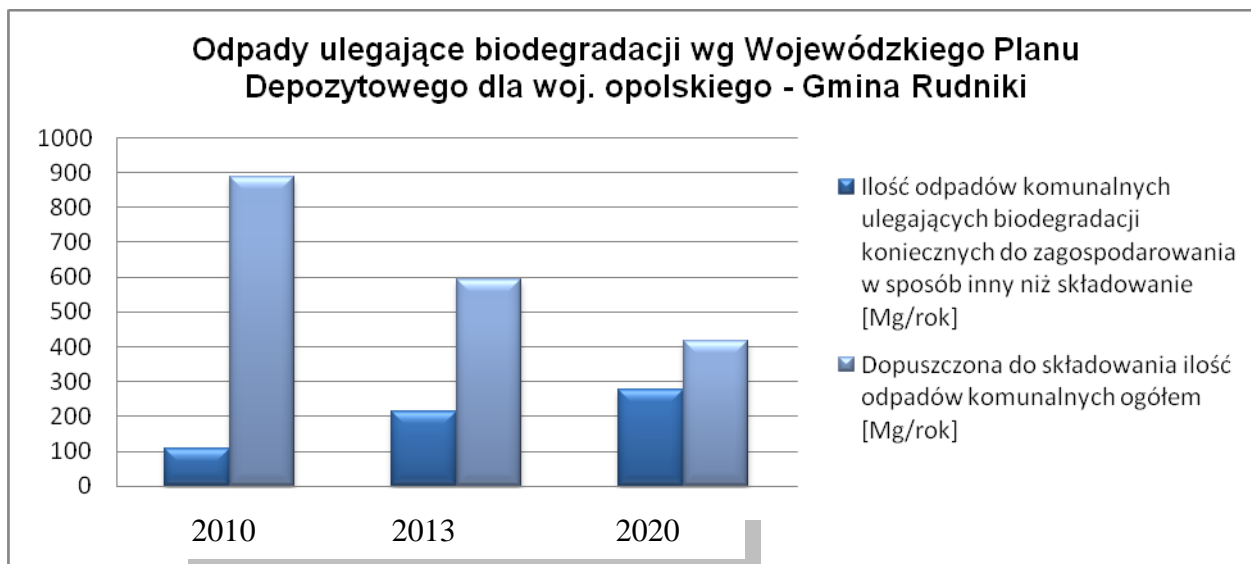
W tabeli poniżej podano założone dla gminy konieczne do uzyskania poziomy redukcji odpadów ulegających biodegradacji wg założeń przyjętych w Wojewódzkim Planie Depozytowym dla terenów Gminy Rudniki.

Tabela 10. Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji konieczna do zagospodarowania w inny sposób niż składowanie oraz dopuszczona do składowania ustalona dla Gminy Rudniki w Planie Depozytowym dla woj. opolskiego

Lp.	Gmina	Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji koniecznych do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie			Dopuszczona do składowania ilość odpadów komunalnych ogółem		
		[Mg/rok]			[Mg/rok]		
		2010	2013	2020	2010	2013	2020
1	Rudniki	107	213	277	889	593	415

Źródło: AWPGO dla woj. opolskiego

Dla lepszego zobrazowania tematu posłużono się planem depozytowym przedstawionym w Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego. Plan ten przewiduje dla Gminy Rudniki:

Z uwagi na charakter gminy (tereny wiejskie), w ślad za założeniami zawartymi w KPGO 2010, zakłada się iż większość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenach Gminy Rudniki zagospodarowywana jest we własnym zakresie poprzez indywidualne działania mieszkańców. Przymierzalnie ok. 70% odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na wsiach jest wykorzystywanych przez mieszkańców w przydomowych kompostownikach oraz przy skarmianiu zwierząt. Zakłada się również że odpady te spalane są w paleniskach domowych.

Na terenie gminy nie prowadzi się regularnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Odpady odbierane są przez firmy świadczące usługi odbioru i transportu odpadów na podstawie indywidualnie podpisanych umów z poszczególnymi mieszkańcami.

Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów prowadzone w latach 2009-2010:

1. Gmina Rudniki w celu spełnienia wymogów prawnych w zakresie redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania przeprowadziła wzmożone działania informacyjne o preferowanych sposobach postępowania z odpadem ulegającym biodegradacji, o odpadach nadających się do kompostowania oraz metodach kompostowania. W miesiącu lutym 2010 r. na stronie internetowej gminy opublikowano **informacje dotyczące**:
 - postępowania z odpadem ulegającym biodegradacji wytworzonym przez mieszkańców na posesjach przez nich użytkowanych,
 - o obowiązku nałożonego na gminę oraz jej mieszkańców w zakresie ograniczania masy odpadów kierowanych do składowania, wyznaczenie preferowanych przez gminę kierunków postępowania w zakresie zagospodarowania odpadów w procesie przydomowego kompostowania
 - akcji zbierania formularzy (zgłaszanie kompostownika, sprawozdanie z ilości zebranych odpadów).
2. W miesiącach luty - październik 2010 r. pracownicy gminy przeprowadzili akcję zbierania formularzy. Zadaniem tej akcji było określenie ilości odpadów

wytworzonych i zagospodarowanych przez poszczególnych właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy. Mieszkańców poinformowano, iż dla określenia ilości zagospodarowanych przez nich odpadów należało podać masę w litrach. Z uwagi na brak takich działań w przeszłości problemem było faktyczne określenie masy przedmiotowych odpadów. Przyjęto zatem uśrednioną masę 1 pojemnika 10 l kształtującą się na poziomie 10 kg odpadów ulegających biodegradacji.

Z zebranych informacji wynika, iż 26 % mieszkańców deklaruje, że prowadzi przydomowe kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji, w efekcie czego zagospodarowuje się ok. 84 330 l odpadów (wytworzony kompost to ok: 51 440 l). Zakładając, że pozostali mieszkańcy gminy (tj. 70% wg założeń KPGO 2010), którzy nie złożyli deklaracji, również osiągają podobny poziom ocenianych odpadów, szacuje się, że łączna ilość zagospodarowanych odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Rudniki mogła osiągnąć ilość 227,04 Mg w roku 2010.

Obliczona masa (w odniesieniu do tabeli 9 niniejszego opracowania) spełnia zatem wymagane ograniczenia.

→ ODPADY OPAKOWANIOWE

Z uwagi na postęp technologiczny, jaki dokonał się w zakresie wytwarzania materiałów opakowaniowych i opakowań, polegający na znacznym obniżeniu ich masy, a także ze względu na konieczność przeprowadzania przez przedsiębiorców redukcji masy opakowań w systemach pakowania towarów (redukcja u źródła zgodnie z normą PN-EN 13428:2005 (U) Opakowania - Wymagania dotyczące wytwarzania i składu - Zapobieganie poprzez redukcję u źródła) w latach 2011-2018 nie przewiduje się znaczącego wzrostu masy odpadów opakowaniowych. Prognozy zużycia poszczególnych grup opakowań nie wskazują na potencjalne zmiany struktury odpadów opakowaniowych.

Do roku 2017 dominującymi z uwagą na masę będą odpady z tektury/papieru, odpady ze szkła oraz odpady z tworzyw sztucznych.

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawiono prognozę ilości odpadów opakowaniowych jakie mogą powstawać na terenie Gminy Rudniki w latach 2011- 2018.

Prognoza została oparta o ustalenia zawarte w KPGO (skład morfologiczny odpadów).

Tabela 11. Prognoza ilości odpadów opakowaniowych dla terenu Gminy Rudniki w latach 2011 – 2018

Odpady opakowaniowe [Mg/rok]	2011	2014	2018
Papier i tektura	87	86	83
Tworzywa sztuczne	179	176	171
Szkło	174	171	166
Gmina Rudniki razem :	441	433	419

Źródło : Ustalenia własne (w oparciu o założenia KPGO 2014 oraz prognozę ilości odpadów wytworzonych na terenie Gminy Rudniki).

W perspektywie zbliżających się lat oczekuje się również pozytywnych zmian w zakresie przydatności odpadów do recyklingu materiałowego oraz odzysku energii. Wynika to z konieczności przeprowadzania ocen zgodności opakowań z normami zharmonizowanymi PN-EN 13430:2005 (U) Opakowania - Wymagania dotyczące opakowań przydatnych do odzysku przez recykling materiałowy i PN-EN 13431:2005 (U) Opakowania - Wymagania dotyczące opakowań przydatnych do odzysku w postaci energii, w tym określenie minimalnej wartości opałowej.

Oszacowaną masę wszystkich rodzajów opakowań (również tych nieobjętych obecnie obowiązkiem odzysku i recyklingu) oraz elementów opakowań (np. zamknięcia, etykiety papierowe i z tworzyw sztucznych itd.), przedstawiono w tabeli.

Tabela 12. Szacunkowe dane dotyczące masy odpadów opakowaniowych do 2022 r. w skali całego kraju

Rodzaj materiału opakowaniowego	Prognozowana masa odpadów opakowaniowych do 2022 r. (*) [tys. Mg]					
	2011	2014	2015	2018	2019	2022
Papier i tektura	2010	2228	2305	2557	2647	2933
Szkło	1393	1546	1600	1774	1836	2035
Tworzywa sztuczne	767	860	880	976	1010	1120
Wielomateriałowe	224	248	257	284	294	326
Blacha stalowa	176	195	202	224	232	257
Aluminium	51	56	58	65	67	74
Drewno i naturalne	571	633	656	727	752	834
razem:	5192	5757	5958	6606	6838	7580

(*) Opracowano na podstawie KPGO 2014

Tabela 13. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2018

Lp.	Rodzaj opakowania, z którego powstał odpad	2011 r.		2014 r.		2018 r.	
		% poziomu		% poziomu		% poziomu	
		Odzysku	Recyklingu	Odzysku	Recyklingu	Odzysku	Recyklingu
1.	Opakowania (ogółem)	55 ¹⁾	40 ¹⁾	60 ¹⁾	55 ¹⁾	60 ¹⁾	55 ¹⁾
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	19 ¹⁾²⁾	-	22,5 ¹⁾²⁾	-	22,5 ¹⁾²⁾
3.	Opakowania z aluminium	-	47 ¹⁾	-	50 ¹⁾	-	50 ¹⁾
4.	Opakowania ze stali	-	37 ¹⁾	-	50 ¹⁾	-	50 ¹⁾
5.	Opakowania z papieru i tektury	-	54 ¹⁾	-	60 ¹⁾	-	60 ¹⁾
6.	Opakowania ze szkła	-	46 ¹⁾	-	60 ¹⁾	-	60 ¹⁾
7.	Opakowania z drewna	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾

1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.) oraz opakowań po środkach niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.).

2) Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych Dz. U. z 2007 r. Nr 109 poz. 752

Zakładane do osiągnięcia poziomy odzysku i recyklingu dla Gminy Rudniki przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Zakładane do osiągnięcia poziomy odzysku odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie Gminy Rudniki w latach 2011 - 2018

Odpady opakowaniowe [Mg/rok]	2011	2014	2018
~ w tym odzysk	242	260	136
~ w tym recykling	176	238	125

Źródło: Ustalenia własne w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych Dz. U. z 2007 r. Nr 109 poz. 752

6.4. PROGNOZA ZMIAN W SYSTEMIE

Ciągle zmieniające się przepisy prawne dostosowujące istniejące prawo krajowe do przepisów wspólnotowych (wyartykułowane między innymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014) ukierunkowane są na zapewnienie rozwiązań organizacyjnych i technicznych w dziedzinie ogólnie pojętej gospodarki odpadowej.

Mając na uwadze zapisy zawarte w „Rezolucji legislacyjnej Parlamentu Europejskiego: Strategia tematyczna w sprawie recyklingu odpadów”, przyjętego przez Parlament 13 lutego 2007 r. „głównym celem unijnej polityki dotyczącej odpadów jest ochrona środowiska, a nie ułatwienie funkcjonowania wewnętrznego rynku odpadów”.

Z punktu widzenia niniejszego dokumentu, za najbardziej istotne należy uznać wezwanie Komisji Europejskiej do rewizji dyrektywy w sprawie składowania odpadów, łącznie z następującym harmonogramem:

- od roku 2010 zakaz składowania odpadów nieprzetworzonych zawierających składniki zdolne do fermentacji;
- od roku 2015 zakaz składowania papieru, kartonu, szkła, tekstyliów, drewna, tworzyw sztucznych, metalu, gumy, korka, ceramiki, betonu, cegły i płytek ceramicznych;
- od roku 2020 zakaz składowania wszelkich odpadów poddających się procesowi recyklingu;
- od roku 2025 zakaz składowania wszelkich pozostałych odpadów, z wyjątkiem sytuacji, kiedy jest to nieuniknione lub niebezpieczne (np. popiół z filtrów).

Istotnym zagadnieniem wydaje się być zarysowanie widocznych trendów rozwoju systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy. Prognozowanie tego procesu jest dość trudną czynnością, biorąc pod uwagę realia polityczne, gospodarcze i organizacyjne. Zasadniczo kwestia ta rozbija się o określenie tego, czy polityka gospodarki odpadami będzie kreowana zgodnie z duchem planów gospodarki odpadami i zmierzać będzie w stronę zapewnienia spełniania przepisów dotyczących gospodarki odpadami.

Wydaje się, iż najtrudniejszym zagadnieniem jest brak spójnej regionalnej wizji dotyczącej przyszłego kształtu systemu gospodarki odpadami, a także znaczne rozproszenie organizacyjno – kompetencyjne czynników kształtujących ten system. Można prognozować, iż w przypadku zmiany obowiązujących przepisów pod kątem ich zgodności z przepisami (i sprawdzonymi rozwiązaniami) Unii Europejskiej, powstanie obligatoryjny obowiązek zawiązania związku międzygminnego, który będzie prowadził

odpowiednio rozwiniętą gospodarkę odpadami. W przypadku, gdy związek ten nie powstanie, marszałek województwa będzie prowadził wykonanie zastępcze, obciążając administrację samorządową kosztami tego wykonania. Celowym wydaje się być uniknięcie tego typu kosztów, podobnie jak i innych opłat o charakterze sankcyjnym grożących za niespełnienie ustawowych obowiązków dotyczących gospodarki odpadami. Możliwość uniknięcia tego typu sytuacji należy szukać w rozwiązaniach ponadlokalnych, zwłaszcza ze względów organizacyjno – finansowych rozpatrywanych w perspektywie następnych kilku - kilkunastu lat.

Zaznaczyć należy również, iż w trakcie obowiązywania niniejszego planu wprowadzone zostaną przepisy, które w istotny sposób wpłyną na gospodarkę odpadową gminy, dotyczą one między innymi:

- a) nakładania opłaty sankcyjnej (od początku 2011 roku) w wysokości od 40 do 200 tys. zł za niewykonywanie obowiązku dotyczącego ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
 - b) ustanowienie zakazu (od początku 2013 roku) składowania na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne odpadów o kodach 19 08 05, 19 08 12, 19 08 14, 19 12 12 oraz z grupy 20 jeśli spełniają łącznie warunki określone poniżej:
 - ciepło spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy,
 - ogólny węgiel organiczny powyżej 5% suchej masy,
 - straty przy prażeniu powyżej 8% suchej masy,
- a w przypadku niedopełnienia takiego obowiązku nakładanie kar administracyjnych.

Mając na uwadze prognozowane zmiany w Krajowym Planie gospodarki Odpadami 2014 przewiduje się także, że na stąpi :

- zmiana systemu gospodarki odpadami komunalnymi, m.in. poprzez przejęcie przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych, wybór przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne w drodze przetargu, określenie sposobu realizacji obowiązku gminy zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych; projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, zawierający ww. zmianę systemu (przewidywane zmiany spowodowane zmianą ustawy o utrzymaniu czystości w gminach zostały szczegółowo opisane poniżej).
- bardzo intensywny rozwój selektywnego zbierania oraz sortowania selektywnie zebranych odpadów komunalnych, m in. w związku z koniecznością zapewnienia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu w wysokości 50%w stosunku do co najmniej papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych i metali z gospodarstw domowych w 2020 r.,
- przyspieszenie działań w zakresie tworzenia ponadgminnych i gminnych systemów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, budowa regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych, obejmujących instalacje do mechaniczno-biologicznego lub termicznego przekształcania odpadów (w zależności od wielkości regionu),
- zmniejszenie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne, ze względu na zamykanie składowisk

niespełniających wymagań (termin dostosowania upłynął). Marszałek województwa oraz Regionalny dyrektor ochrony środowiska (dla przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 20 10 r. Nr 193, poz. 1287) mają możliwość zamykania składowisk z urzędu i są zobowiązani wykorzystywać ten mechanizm prawny.

→ **PRZEWIDYWANE ZMIANY SYSTEMU WPROWADZONE ZMIANĄ USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI W GMINACH** (stan na dzień 25 maja 2011 roku)

W celu stworzenia skutecznego systemu gospodarowania odpadami, objęcia wszystkich mieszkańców systemem oraz zwiększenia poziomów recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie, a także redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji Sejm RP ustawą z dnia 13 maja 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw ([http://orka.sejm.gov.pl/opinie6.nsf/nazwa/3670_u/\\$file/3670_u.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/opinie6.nsf/nazwa/3670_u/$file/3670_u.pdf)) przyjął, a następnie przekazał w dniu 17 maja 2011 roku do podpisu Prezydenta RP oraz Marszałka Senatu znowelizowaną ustawę. Przedmiotowa ustawa (o ile zostanie podpisana przez powyższe organy władzy) będzie obowiązywać od 1 stycznia 2012 roku (z wyjątkiem: art. 9 pkt 2 ustawy, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia; art. 9x ust. 1 pkt 4 i 5, ust. 2 i 3, art. 9y ust. 1 pkt 4 i 5, ust. 2 i 3 oraz art. 9z ust. 1–3 ustawy zmienianej w art. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.; art. 9z ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2013 r.).

→ **NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA GMINNEGO SYSTEMU ODPADOWEGO**

Ustawa zakłada, że gminy przejmą obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości, z mocy prawa. Rozwiązanie to będzie oznaczało, że gminy, w celu przejęcia tych obowiązków, nie będą obowiązane do przeprowadzenia referendum gminnego. Jednocześnie zostaną ustanowione jednolite zasady finansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W nowym systemie gminy będą przeprowadzały przetargi na odbieranie odpadów komunalnych, gospodarowały środkami pochodzącymi z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości (tak jak za wodę, czy ścieki), a od firm egzekwowały odpowiednią jakość usług (odpowiednie zagospodarowywanie odpadów komunalnych zgodnie z przepisami prawa). Taki system funkcjonuje we wszystkich krajach Unii Europejskiej z wyjątkiem Polski i Węgier.

Wdrożenie przepisu pozwoli administracji samorządowej skutecznie uporządkować gospodarkę odpadami komunalnymi i stworzyć szczelny i nowoczesny system gospodarowania odpadami.

→ CEL PROJEKTOWANYCH ZMIAN

1. **Uszczelnienie systemu** gospodarowania odpadami komunalnymi (wyeliminowanie przypadków unikania opłat przez mieszkańców).
2. Upowszechnienie prowadzenia **selektywnego zbierania** odpadów komunalnych „**u źródła**” (finansowa motywacja gmin do organizacji skutecznego selektywnego zbierania).
3. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów (spełnienie wytycznych UE).
4. **Zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji** do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów (dzięki skoncentrowaniu strumienia odpadów w jednym ręku) .
5. **Wyeliminowanie nielegalnych, dzikich wysypisk odpadów**, a tym samym zmniejszenie zaśmiecenia w szczególności lasów i terenów rekreacyjnych.
6. **Skuteczny monitoring postępowania z odpadami komunalnymi** (zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i podmiotów odbierających odpady komunalne).
7. **Skrócenie odległości na jakie transportowane są odpady** komunalne z miejsc wytworzenia do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania.

→ KLUCZOWE PROPOZYCJE ZMIAN

I. Obowiązek przejęcia „władztwa” przez gminę („władztwo”- skrót dla pojęcia określanego w projekcie ustawy jako „obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych”).

II. **Tryb wyboru przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne.** Gminy po przejęciu „władztwa” będą zobowiązane wyłonić w drodze przetargu **przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne**. Aby gminne jednostki organizacyjne mogły uzyskać zamówienie na prowadzenie usługi odbierania odpadów, będą musiały zostać przekształcone w spółki prawa handlowego i dopiero w takiej formie organizacyjnej konkurować o uzyskanie zamówienia w drodze przetargu.

III. **Wprowadzenie obowiązku budowy i eksploatacji regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych jako zadania własnego gminy.** Realizacja nowych inwestycji musi być zlecona w trybie przetargu lub realizowana w ramach partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP).

→ INNE ZMIANY ORAZ ICH KONSEKWENCJE

1. Gminy, które przejmą „władztwo”, zyskają możliwość skutecznej kontroli odbierania i zagospodarowania odpadów. Dzięki umowie cywilno-prawnej, która będzie podstawą do świadczenia usług przez **przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne, gminy będą mogły skutecznie egzekwować szereg wynikających z niej warunków** (osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku, recyklingu, ograniczenia kierowania na składowisko odpadów ulegających biodegradacji). Zwłaszcza możliwość wymierzenia kar umownych za niewywiązywanie się z jej postanowień, pozwoli na skuteczną realizację zadań gminy.

2. Administracyjne kary pieniężne, jako skuteczne narzędzie motywujące do realizacji postanowień ustawy:

WIOŚ może nałożyć na gminę karę w przypadku:

→ **niezapewnienia przez gminę osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do**

składowania w stosunku do masy wszystkich odebranych z terenu gminy odpadów komunalnych. Kara naliczana jest za każdą tonę odpadów komunalnych, przekraczających poziomy określone w rozporządzeniu w wysokości równowartości opłaty za składowanie tych odpadów,

- **niedopełnienie obowiązków sprawozdawczych** określonych w ustawie. Kara w wysokości 500 złotych za każdy dzień opóźnienia.
 - Wójt, burmistrz lub prezydent może nałożyć karę **na przedsiębiorcę** odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w sytuacji, gdy w/w:
 - **nie zapewni osiągnięcia określonych poziomów** odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do masy odebranych przez niego odpadów komunalnych. Kara naliczana jest za każdą tonę odpadów komunalnych, przekraczających poziomy określone w rozporządzeniu w wysokości równowartości opłaty za składowanie tych odpadów,
 - **miesza selektywnie zebrane odpady** komunalne ze zmieszanymi odpadami komunalnymi (10 - 50 tys. zł),
 - transportuje odpady do instalacji niewskazanej w uchwale w sprawie realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (pierwszy ujawniony przypadek 500 zł do 2 tys. zł),
 - przekazuje nierzetelne sprawozdania (10 tys. zł),
 - przekazuje sprawozdanie z realizacji zadań, w terminie innym niż ustalony (100 zł/ każdy dzień zwłoki).
3. Gminy zostały wyposażone w instrumenty pozwalające im na **kierowanie odpadów komunalnych do konkretnych instalacji** do przetwarzania odpadów komunalnych funkcjonujących w ramach regionów, co jednocześnie zapewni tym instalacjom niezbędny strumień odpadów.
4. Po przejściu przez gminy „władztwa” **system będzie finansowany głównie z opłat** pobieranych od właścicieli nieruchomości. Opłata będzie uwzględniała koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku, w tym recyklingu, a także unieszkodliwiania odpadów zgodnie z obowiązującą hierarchią postępowania z odpadami.
5. Wprowadza się **obowiązek składania sprawozdań z realizacji powierzonych zadań** zarówno dla marszałków województw, gmin, jak i przedsiębiorców odbierających odpady komunalne. Za przekazanie sprawozdania nierzetelnego lub nie w terminie, nakładane będą administracyjne kary pieniężne.

Według nowej ustawy gminy w celu zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie oraz stworzenia warunków do ich utrzymania powinny:

- zapewnić budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych
- objąć wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
- nadzorować gospodarowanie odpadami komunalnymi poprzez kontrole zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,

- prowadzić selektywne zbieranie odpadów komunalnych, które obejmie co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji,
- tworzyć punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazać miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych,
- zapewnić osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania
- prowadzić działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- na stronie internetowej urzędu gminy podawać informacje na temat: podmiotów odbierających odpady od właścicieli nieruchomości, miejsc zagospodarowania odpadów komunalnych, osiągniętych przez gminę i podmioty odbierające odpady poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (informacje o adresach punktów i godzinach przyjmowania odpadów),
- dokonywać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi,
- zapobiegać zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych,
- utrzymywać czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych.

7. ZAŁOŻONE CELE ORAZ PROPONOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

7.1. CELE PRZYJĘTE ZA KPGO 2014

Plan obejmuje pełny zakres zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju w sposób zapewniający ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości i uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury. Plan gospodarki odpadami obejmuje odpady powstające w kraju, a w szczególności odpady komunalne, odpady niebezpieczne, odpady opakowaniowe, komunalne osady ściekowe oraz odpady przywiezione na teren kraju.

Plan uwzględnia tendencje we współczesnej gospodarce światowej, jak również krajowe uwarunkowania rozwoju gospodarczego.

Nie przewiduje się generalnych zmian systemu gospodarowania poszczególnymi rodzajami odpadów. Mogą wystąpić tylko korekty funkcjonujących systemów. Zgodnie z polityką ekologiczną państwa głównymi kierunkami działań w zakresie gospodarki odpadami są:

- wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne, które przyczynią się do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska,

- sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk tego typu odpadami,
- kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców,
- promowanie wdrażania systemu zarządzania środowiskowego, intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie obowiązków.

Celem dalekosiężnym wynikającym z krajowego planu gospodarki odpadami jest dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią gospodarki odpadami, czyli po pierwsze zapobiegania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów oraz ograniczania ich właściwości niebezpiecznych, a po drugie wykorzystywania właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku gdy odpadów nie można poddać procesom odzysku ich unieszkodliwienie, przy czym składowanie generalnie jest traktowane jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami. Realizacja tego celu umożliwi osiągnięcie innych celów takich, jak: ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami poprzez minimalizację emisji gazów cieplarnianych z technologii zagospodarowania odpadów czy też zwiększenie udziału w bilansie energetycznym kraju energii ze źródeł odnawialnych poprzez zastępowanie spalania paliw kopalnych spalaniem odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

W związku z powyższym, zgodnie z polityką ekologiczną państwa, przyjęto następujące cele główne:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO).

Ze względu na fakt, że kierunki zmian prawa ochrony środowiska są obecnie wyznaczone głównie na poziomie Unii Europejskiej, jednym z głównych celów w zakresie gospodarki odpadami staje się również aktywny udział Polski w pracach na forum Unii. Polska jako członek społeczności międzynarodowej podpisała Konwencję Sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych jeszcze przed przystąpieniem do Unii Europejskiej.

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i pozostałych odpadów) sformułowano poniżej przedstawione dodatkowe cele szczegółowe dla gospodarki odpadami w Gminie Rudniki:

→ **ODPADY KOMUNALNE**

Przyjęto następujące cele:

- ✓ objęcie umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2010 r.,
- ✓ zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w Krajowym planie, najpóźniej do końca 2015r.,
- ✓ zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- ✓ zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max.60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.
- ✓ przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstwa domowego na poziomie minimum 50% ich masy do 2020 roku.

→ **ODPADY NIEBEZPIECZNE**

Odpady zawierające PCB

W okresie od 2011 należy dokonać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Oleje odpadowe

Celem jest utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%. Dążenie do pełnego wykorzystania mocy przerobowej instalacji do regeneracji olejów odpadowych.

Odpady medyczne i weterynaryjne

W okresie do 2022 r. celem będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

Rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, który pozwoli na osiągnięcie następujących poziomów zbierania:

- do 2012 r. - poziom zbierania z użytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych w wysokości co najmniej 25%;
- do 2016 r. i w latach następnych - poziom zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych w wysokości co najmniej 45% masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych.

Osiągnięcie poziomów wydajności recyklingu:

- do 26 września 2011 r. - zużytych baterii niklowo-kadmowych i zużytych akumulatorów niklowo-kadmowych - co najmniej 75% ich masy;
- do 26 września 2011 r. – pozostałych zużytych baterii i zużytych akumulatorów - co najmniej 50% ich masy.

Utrzymanie poziomów wydajności recyklingu - co najmniej 65% ich masy.

Dążenie do pełnego wykorzystania mocy przerobowych zakładów przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie jego składowania.

W okresie od 2011 r. do 2022 r. wyznacza się następujące cele:

- utrzymanie poziomów odzysku i recyklingu z użytego sprzętu w wysokości:
 - ✓ dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
 - poziomu odzysku w wysokości co najmniej 80 % masy z użytego sprzętu, poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości co najmniej 75 % masy zużytego sprzętu;
 - ✓ dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu u teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
 - poziomu odzysku w wysokości co najmniej 75 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości i co najmniej 65 % masy zużytego sprzętu ;
 - ✓ dla z użyte go sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z

wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przy rządów do nadzoru i kontroli:

- poziomu odzysku w wysokości co najmniej 70 % masy z użytego sprzętu,
- poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji
- pochodzących ze z użytego sprzętu w wysokości co najmniej 50 % masy zużytego sprzętu ;
- dla z użytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze z użytych lamp w wysokości co najmniej 80 % masy tych z użytych lamp, osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości co najmniej 4 kg/mieszkańca/rok

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa celem nadrzędnym jest zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji. W związku z powyższym wyznacza się następujące minimalne poziomy odzysku i recyklingu odniesione do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku :

- ✓ 85 % i 80 % do końca 2014 r.
- ✓ 95 % i 85 % do dnia 1 stycznia 2015 r.

Odpady zawierające azbest

W okresie od 2011 r. do 2022 r. zakłada się sukcesywne osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2011r. przez Radę Ministrów „*Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032*”.

→ **POZOSTAŁE ODPADY**

Zużyte opony

W perspektywie do 2022 r. podstawowym celem jest utrzymanie dotychczasowego poziomu odzysku na poziomie co najmniej 75%, a recyklingu na poziomie co najmniej 15%.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Do 2020 r. poziom przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych powinien wynosić minimum 70% wagowo.

Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2022 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

- ograniczenie składowania osadów ściekowych ,
- zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska a oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego, chemicznego oraz środowiskowego.

Odpady ulegające biodegradacji

W zakresie gospodarki odpadami ulegającym i biodegradacji innymi niż komunalne w okresie do 2022 r. zakładają się zmniejszenie masy składowanych odpadów do poziomu nie więcej niż 40% masy wytworzonych odpadów.

Odpady opakowaniowe

Jako cel na rok 2014 przyjęto osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu przedstawionych w tabeli poniżej. Natomiast w latach następnych należy utrzymać te poziomy.

Tabela 15. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych od roku 2014.

Lp.	Odpady powstałe z rodzaj opakowań	Minimalny poziom [%]	
		odzysk	recykling
1.	Opakowania (ogółem)	60 ¹⁾	55 ¹⁾
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	22,5 ¹⁾²⁾
3.	Opakowania z aluminium	-	50 ¹⁾
4.	Opakowania ze stali	-	50 ¹⁾
5.	Opakowania z papieru i tektury	-	60 ¹⁾
6.	Opakowania ze szkła	-	60 ¹⁾
7.	Opakowania z drewna	-	15 ¹⁾
1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.) oraz opakowań po środkach niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.). 2) Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.			

Źródło : KPGO2014

7.2. CELE PRZYJĘTE ZA WOJEWÓDZKIM PLANEM GOSPODARKI ODPADAMI

Cele w zakresie gospodarki odpadami na okres 2011-2014 przyjęte w ślad za WPGO:

Cel 1	Transformacja systemu gospodarowania z obecnego układu wytwórca - składowisko do układu wytwórca - efektywna selekcja/segregacja – przetworzony odpad
Miary:	✓ co najmniej 50 % wytworzonego strumienia odpadów komunalnych poddawane jest zagospodarowaniu w celu oddzielenia frakcji nadających

	sie do dalszego przerobu ✓ 100 % wytwórców odpadów objętych jest systemem gospodarowania odpadami
--	--

Cel 2	Usunięcie wyrobów zawierających azbest do 2032 r.
Miary:	✓ ścisła kontrola i poprawne unieszkodliwianie strumienia azbestu i pestycydów przedostających się do środowiska

Cel 3	Rozwiązanie problemu komunalnych osadów ściekowych
Miary:	✓ 40 % masy powstających komunalnych osadów ściekowych jest wykorzystywane w sposób inny niż składowanie, wykorzystanie rolnicze i wykorzystanie do rekultywacji

7.3. ZAKŁADANE CELE I PROPONOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI I OPAKOWANIOWYMI, UWZGLĘDNIAJĄCY ICH ZBIERANIE, TRANSPORT, ODZYSK I UNIESZKODLIWIANIE, ZE WSKAZANIEM MIEJSCA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW

Cel 1	Efektywny system selektywnej zbiórki odpadów
Miary:	✓ 100 % mieszkańców objętych systemem odbierania odpadów komunalnych ✓ osiągnięcie ustawowych poziomów dotyczących zmniejszenia strumienia odpadów kierowanych do składowania, zwłaszcza odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów niebezpiecznych obecnych w strumieniu odpadów komunalnych oraz wielkogabarytowych.

Cel 2	Wzmocnienie obecnego systemu gospodarki odpadami
Miary:	✓ włączenie do obecnego systemu selektywnej zbiórki frakcji ulegających biodegradacji wraz z ich gospodarczym wykorzystaniem (odzysk lub unieszkodliwianie inne niż składowanie) (*)

(*) dotyczy mieszkańców nie posiadających kompostowników

Cel 3	Sprawny system zarządzania gospodarką odpadową Gminy
Miary:	✓ coroczna kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od ich wytwórców ✓ wzmocnienie kontroli właścicieli nieruchomości w zakresie obowiązku zapewnienia czystości i porządku na posesjach będących w ich posiadaniu.

→ **PROPONOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ**

Kierunki działań zostały określone zgodnie z kierunkami proponowanymi w WPGO dla Województwa Opolskiego.

Zwiększenie efektywności rozdziału strumienia odpadów i jego zagospodarowania u źródła

Proponowane działania :

- ✓ **Zwiększenie efektywności selektywnego zbierania odpadów poprzez:**
 - uzupełnienie istniejącego systemu zbierania i odbierania odpadów o dodatkowe elementy (lokalizacja miejsc najbardziej uczęszczanych, dodatkowe kontenery, pojemniki);
 - analiza oraz wzmocnienie działań w terenach o małej efektywności;
 - podniesienie poziomu estetyki i czystości w gminie;
 - prowadzenie akcji edukacyjnej (szkoły, strona internetowa gminy, ulotki reklamowe dla mieszkańców);
 - wprowadzenie do instytucji publicznych (urzędy, szkoły, instytucje, zakłady) zasad selektywnego zbierania odpadów;
 - propagowanie oraz tworzenie lokalnych warunków do kompostowania odpadów z terenów zielonych i ogródków oraz odpadów kuchennych w zabudowie jednorodzinnej.
- **Redukcja strumienia odpadów trafiających na składowisko, w szczególności frakcji ulegającej biodegradacji**

Proponowane działania :

- Wzmocnienie działań, w ramach istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzących do zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowisku jako balast (z wydzieleniem odpadów mających zastosowanie jako paliwa alternatywne);
- zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji w kompostowniach przydomowych, tj. redukcja strumienia odpadów ulegających biodegradacji u źródła, na obszarach charakteryzujących się wysokim procentem zabudowy niskiej.

- **Wzmocnienie obecnego systemu zarządzania gospodarką odpadową**

Proponowane działania :

- optymalizacja działań administracji w zarządzaniu gminą gospodarką odpadową;
- podjęcie działań na rzecz utworzenia Północnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi, zgodnie z założeniami WPGO;
- wzmocnienie działań na rzecz podniesienia efektywności istniejącego systemu kontroli gospodarki odpadowej gminy,
- doposażenie eksploatowanego składowiska w wymagane prawem urządzenia.

Przyjęto, że dla zwiększenia efektywności obecnie prowadzonej gospodarki odpadowej gminy, w celu zagwarantowania spełnienia wymogów zapisanych w KPGO 2014 oraz WPGO niezbędnym jest podjęcie w pierwszej kolejności działań opisanych powyżej.

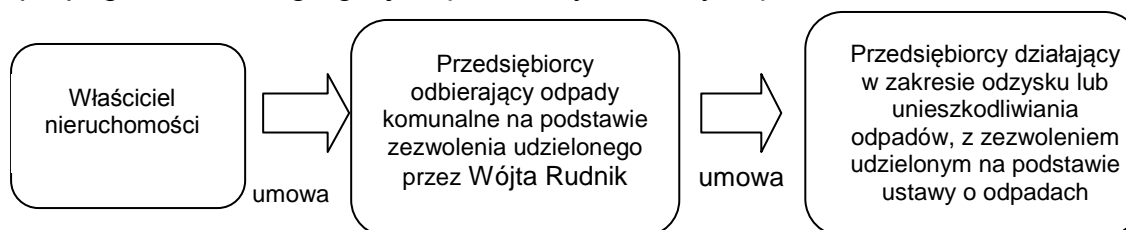
7.4. PROPONOWANE SYSTEMY

Realizacja celów w oparciu o proponowane kierunki działań zgodne KPGO 2014

Z uwagi na specyficzną sytuację regionu oraz brak zdecydowanych działań gmin zmierzających do utworzenia wspólnej polityki odpadowej regionu, po wnikliwej analizie przyjęto jeden wariant polegający na wzmocnieniu istniejącego systemu, prowadzeniu gospodarki odpadowej niezależnej do czasu utworzenia Północnego Regionu Gospodarki Odpadami. Następnie oparcie systemu gospodarki gminy o wspólne cele i zadania powołanego regionu.

→ **Niezależna gospodarka odpadowa – wzmocnienie istniejącego systemu**

- 1) Gmina prowadzi system gospodarki odpadami komunalnymi niezależnie, w ramach własnych środków, instalacji, systemów (odbiór u źródeł odpadów niesegregowanych, selektywna zbiórka), bez przynależności do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
- 2) Działania Gminy będą prowadzić do objęcia 100 % mieszkańców systemem odbioru odpadów komunalnych (na zasadach obowiązujących obecnie – wg schematu zamieszczonego na rys. poniżej), z jednoczesnym podnoszeniem świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadowej Gminy oraz propagowaniem segregacji odpadów wytwarzanych przez mieszkańców.

Rysunek 4. Schemat systemu odbierania odpadów komunalnych.

- 3) Gmina będzie nadal selektywną zbiórkę odpadów :
 - opakowaniowych
 - niebezpiecznych:
 - wielkogabarytowych,
 - budowlanych
- 4) Zbiórka prowadzona będzie odpowiednio w systemie „u źródła” (odpady opakowaniowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny), poprzez mobilny punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych, a także podczas zbiórki „przy krawężniku” (odpady wielkogabarytowe). Odpady budowlane gromadzone w kontenerach w trakcie prowadzonych prac budowlanych i remontowych na terenie nieruchomości należących do mieszkańców lub instytucji, firm odbierane będą, a następnie przekazywane do odzysku w instalacjach.
- 5) Odpady zebrane selektywnie z terenu Gminy Rudniki będą przekazywane do odzysku i unieszkodliwiania poza teren gminy firmom posiadającym stosowne uprawnienia w tym zakresie.

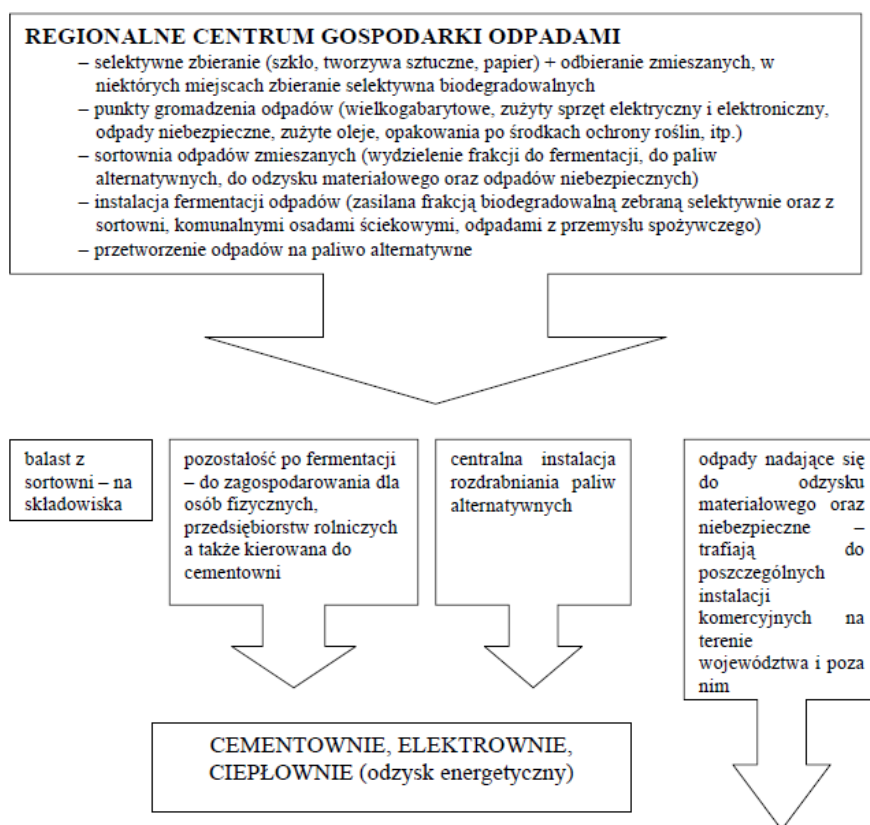
- 6) Odpady pochodzące z systemu zbiórki nieselektywnej składowane będą nadal na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach, a po jego zamknięciu będą unieszkodliwiane poza terenem Gminy na składowisku zlokalizowanym w jej sąsiedztwie.
- 7) Frakcja ulegająca biodegradacji będzie gospodarczo wykorzystywana przez mieszkańców gminy w przydomowych kompostowniach. Dodatkowo selektywnie zbierane odpady zawierające materię organiczną (w okresie wegetacji) będą odbierane od mieszkańców nie posiadających kompostowników przez firmy świadczące usługi odbioru i transportu odpadów, na podstawie indywidualnie zawartych umów. Odpady zebrane z terenu Gminy będą przekazywane poza teren Gminy do dalszego wykorzystania firmom mającym stosowne zezwolenia, w tym zakresie.
- 8) Gmina przystąpi do prac na rzecz utworzenia i sprawnego funkcjonowania Północnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Gmina Rudniki została przypisana do Północnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Oprócz niej, w regionie tym powinny znaleźć się Gminy: Wilków, Namysłów, Domaszowice, Świerczów, Pokój, Wołczyn, Byczyna, Kluczbork, Lasowice Wielkie, Gorzów Śląski, Praszka, Rudniki, Radłów, Olesno, Zębówice, Dobrodzień.

Region obejmowałby obszar zamieszkały łącznie przez 181,8 tysiąca osób. Według zapisu zawartego w aktualizacji WPGO (2008 r.) jego liderem ustanowiono miasto Kluczbork. Jednak od roku aktualizacji programu wojewódzkiego żadna z miejscowości nie zadeklarowała chęci bycia liderem, nie prowadzone są też działania zmierzające do utworzenia regionu i wspólnych działań w zakresie gospodarki odpadowej regionu.

Konieczne do osiągnięcia cele dotyczące zagospodarowania odpadów komunalnych, a w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, w ramach poszczególnych RGOK, prezentuje WPGO. Pod kątem projektowania zakładów zagospodarowania odpadów dla każdego regionu należy dodać, iż do ilości możliwych do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji (zawartych w strumieniu odpadów komunalnych) zasadnym jest dodanie masy komunalnych osadów ściekowych oraz odpadów ulegających biodegradacji pochodzących ze źródeł przemysłowych.

Schemat blokowy systemu gospodarowania odpadami wg. AWPGO.

Proponowany system zakłada wykorzystanie silnych stron województwa opolskiego oraz stara się zintegrować politykę w zakresie gospodarowania odpadami z innymi dokumentami strategicznymi, w tym z koncepcją rozwoju zrównoważonego, rozwoju energetyki odnawialnej, wykorzystania potencjału przemysłowego regionu. Propozycja ta opiera się na następujących podstawowych elementach:

- powołaniu północnego regionu gospodarki odpadami komunalnymi i prowadzeniu w nim efektywnego odbierania, zbierania i rozdziału strumienia odpadów na poszczególne frakcje (surowce wtórne, odpady ulegające biodegradacji, balast);
- maksymalizacji odzysku energii poprzez produkcję paliwa alternatywnego i biogazu z konwersją do energii;
- odzysku energetycznym paliwa alternatywnego w instalacjach przygotowanych do korzystania z paliwa alternatywnego, mając na uwadze ich korzystne położenie.

Główne założenia regionu:

1. W RGOK powinno być prowadzone intensywne selektywne zbieranie odpadów posegregowanych od mieszkańców (np. w podziale na tworzywa sztuczne, papier, szkło, bądź też ogólnie w podziale na odpady opakowaniowe i inne zmieszane), selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych oraz innych, oraz system odbioru odpadów zmieszanych obejmujący 100% mieszkańców. Dodatkowo przy punktach wytwarzania znacznych ilości odpadów ulegających biodegradacji będzie prowadzone ich selektywne zbieranie. Na terenach niskiej zabudowy (w tym tereny wiejskie) konieczny jest rozwój selektywnego zbierania

odpadów, za pomocą systemu workowego bądź pojemników przystosowanych do zbierania odpadów segregowanych, natomiast na terenach zabudowy typowo wielorodzinnej – rozwój selektywnego zbierania metodą donoszenia do kontenerów lub pawilonów. Możliwym jest zastosowanie także innych systemów zbierania, zależnie od lokalnych uwarunkowań i posiadanych środków. Koniecznym jest rozwój metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji już u źródła poprzez wdrażanie do stosowania przez mieszkańców przydomowych kompostowników.

2. W systemie prowadzonym przez RGOK funkcjonować będzie uruchomiona sortownia dla odpadów zebranych selektywnie oraz linia produkcji paliwa alternatywnego, którego „bazą” są zmieszane odpady komunalne. Istotą tego punktu (etapu) jest wydzielenie frakcji przeznaczonej do produkcji paliwa alternatywnego, frakcji do dalszej obróbki mechaniczno-biologicznej, odpadów nadających się do odzysku materiałowego oraz odpadów niebezpiecznych. Szczegółowe ustalenia techniczne i technologiczne powinny zostać opracowane w dokumentach projektowych i w studiach wykonalności.
3. Prowadzone będą działania w celu powstania regionalnej instalacji mechaniczno – biologicznego zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji w ramach RGOK. Ze względu na koszty środowiskowe i ekonomiczne prowadzenia instalacji, zasadność wykorzystywania odnawialnych źródeł energii oraz problemy z wykorzystaniem kompostu wytwarzanego z frakcji zmieszanych odpadów komunalnych ulegającej biodegradacji - rekomenduje się tworzenie instalacji fermentacji odpadów. Zapis ten nie wyklucza możliwości powstania kompostowni odpadów ulegających biodegradacji zebranych selektywnie lub wydzielonych ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych, w przypadkach uzasadnionych lokalną specyfiką (morfologią) odpadów i rachunkiem ekonomicznym. Oprócz frakcji wydzielonej z odpadów komunalnych w sortowniach, instalacja mogłaby być również zasilana odpadami z rolnictwa oraz innymi odpadami, których charakter uzasadnia ich zastosowanie w procesie fermentacji.
4. W ramach RGOK uruchomiony będzie co najmniej jeden punkt do demontażu odpadów wielkogabarytowych. Oprócz typowych odpadów tego typu, pochodzących ze źródeł komunalnych, ważnym elementem może być tu prowadzenie działalności w zakresie rozdrobnienia opon wielkogabarytowych poprzez ich cięcie do rozmiarów zbliżonych do opon, które są przetwarzane w procesie odzysku energetycznego przez cementownie.
5. Odpady niebezpieczne, które mieszkańcy uprzednio wyselekcjonują ze strumienia wytworzonych przez nich odpadów komunalnych, powinny być zbierane w oparciu o punkty gromadzenia odpadów niebezpiecznych, punkty sprzedaży wybranych produktów (leki, pestycydy, baterie i akumulatory). Dodatkowo firma zbierająca odpady komunalne powinna okresowo, z częstotliwością 2 razy do roku, dokonywać objazdowego zbierania (odbierania) odpadów po wcześniejszym zawiadomieniu mieszkańców (analogicznie można postąpić ze zbieraniem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych). Zasadnym jest, by objazdową zbiórkę odpadów niebezpiecznych wysegregowanych przez osoby fizyczne powiązywać z objazdową zbiórką odpadów wielkogabarytowych.
6. Odpady budowlane byłyby zbierane i odbierane do kontenerów, a następnie kierowane do odzysku w instalacjach odzysku (w tym do istniejącej kruszarki).

7.5. UZASADNIENIE WYBORU SYSTEMU

Wnikliwa analiza sytuacji gminy, brak działań pozostałych gmin zmierzających do utworzenia wspólnego regionu gospodarki odpadami oraz ocena funkcjonującego systemu gospodarki odpadowej Gminy, przy niewielkim wzmocnieniu istniejącego systemu, a następnie wspólna regionalna gospodarka odpadami (zdaniem autorów opracowania) pozwoli uzyskać najlepsze efekty zarówno pod względem środowiskowym, finansowym, prawnym i logistycznym.

Wyłącznie takie działania dają szansę na spełnienie wymagań prawnych nałożonych na gminę. Gwarantują również długoterminowość wypracowanych efektów, jak również stwarzają szansę dla rozwoju regionalnego. Utrzymanie obecnego systemu tymczasowo stwarza szansę rozwiązania problemów gospodarki odpadami, ale jedynie w krótkoterminowej perspektywie czasowej (do czasu zakończenia eksploatacji składowiska).

Proponowane działania nie wprowadzają nowych elementów systemu, nie zmieniają zasadniczo już prowadzonej gospodarki odpadowej.

8. MONITOROWANIE REALIZACJI PLANU

Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń planu gospodarki odpadami oraz określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy i jednolity system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania gospodarką odpadami, planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów na rynku odpadów a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Obecny system monitorowania stanu gospodarki odpadami nie zapewnia spójności danych. Istniejące bazy nie są w wystarczającym stopniu uzupełniane informacjami, a dane w nich zawarte w wielu przypadkach znacznie się między sobą różnią. Szczególnie dużym problemem jest uzyskanie informacji dotyczących odpadów komunalnych. Do 2006 r. podmioty odbierające odpady komunalne nie miały obowiązku wykazywać ich ilości w rocznych sprawozdaniach składanych marszałkowi województwa (zbiorczych zestawieniach danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów). Począwszy od 2007 r., sytuacja ta uległa zmianie i podmioty te raportują dane o odpadach komunalnych. Biorąc jednak pod uwagę stan obecny, w dalszym ciągu problemową pozostanie kwestia niewywiązywania się podmiotów z obowiązku ewidencjonowania odpadów oraz prowadzenie ewidencji odpadów przyjmowanych do unieszkodliwiania bez pomiaru ich masy za pomocą wagi. Służby kontrolne nie są w stanie dotrzeć do wszystkich „niewywiązujących się”, a sankcje karne, o ile w ogóle są nakładane, nie są na tyle dotkliwe, aby skutkowały nagłą poprawą. Poza tym w dalszym ciągu największą ilością danych dotyczących odpadów komunalnych dysponują Gminy. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.) Gminy powinny otrzymywać informacje od przedsiębiorstw komunalnych odnośnie ilości zebranych na ich terenie odpadów oraz sposobów gospodarowania nimi. Niestety, firmy te nie zawsze przekazują informacje w pełny i

prawidłowy sposób, skutkiem czego sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami nie obrazują rzeczywistego stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy.

Brak wagi na składowisku odpadów w Rudnikach jest powodem błędnej, nieprawidłowej oceny wagi przyjmowanych do składowania odpadów. Jest także powodem braku sumiennego (dokładnego) prowadzenia ewidencji przyjmowanych odpadów.

Wyżej wymienione problemy w przepływie informacji powinny zostać rozwiązane w formie odpowiednich przepisów. Zasadnym byłoby stworzenie takiego systemu prawnego, który skutecznie dyscyplinowałby organy ochrony środowiska każdego szczebla za brak egzekwowania wynikających z prawa obowiązków sprawozdawczych. Jednak w obliczu niewystarczającej skuteczności obowiązującego prawa, należy przewidzieć inne rozwiązania organizacyjne.

Ocenę realizacji celów wskazanych w niniejszym dokumencie prowadzić się będzie w oparciu o porównanie wskaźników przedstawionych w poniższej tabeli, odpowiadających założonym w planie celom. Podstawowymi źródłami informacji niezbędnymi do dokonania przedmiotowej oceny będą przede wszystkim:

1. Wojewódzki Systemu Odpadowy (WSO) prowadzony przez Marszałka Województwa Opolskiego
2. Sprawozdania od podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych
3. Monitoring prowadzony przez instytucje:
 - Urząd Gminy w Rudnikach,
 - Główny i Wojewódzki Urząd Statystyczny,
 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu,
 - dane własne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

W celu nadzoru nad realizacją opracowanego planu przyjęto wskaźniki, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych celów i zadań

Tabela 16. Wskaźniki monitoringu

Lp.	NAZWA WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Wartość wskaźnika w roku bazowym poprzedzającym okres sprawozdawczy dla roku 2010	Wartość wskaźnika w roku kończącym okres sprawozdawczy
1.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych – ogółem	Mg	391,1	
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg	377,6	
3.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	11,2	
4.	Masa odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów	Mg	366,5	
5.	Odsetek wytworzonych odpadów komunalnych poddanych odzyskowi materiałowemu	%	100	
6.	Odsetek wytworzonych odpadów komunalnych poddanych odzyskowi organicznemu	%	0	
7.	Odsetek wytworzonych odpadów komunalnych poddanych odzyskowi energetycznemu	%	0	
8.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania zmieszanych odpadów komunalnych	%	86	

Lp.	NAZWA WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	Wartość wskaźnika w roku bazowym poprzedzającym okres sprawozdawczy dla roku 2010	Wartość wskaźnika w roku kończącym okres sprawozdawczy
9.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych	%	100	
10.	Iloraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów i masy tychże odpadów wytworzonych w 1995 r.	Mg	418	
11.	Liczba czynnych składowisk odpadów komunalnych	szt.	1	
12.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg/rok	3,6	
13.	Odsetek komunalnych odpadów niebezpiecznych zebranych selektywnie i poddanych unieszkodliwieniu	%	100	
14.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów kwasowo-ołowiowych	%	100	
15.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów nikielowo-kadmowych	%		
16.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów nikielowo-żelazowych	%		
17.	Liczba zinwentaryzowanych mogilników pozostałych do likwidacji	szt.	0	
18.	Masa szacunkowa przeterminowanych pestycydów zawartych w pozostałych do likwidacji zinwentaryzowanych mogilnikach	Mg	0	
19.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Mg s.m.	38,4	
20.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi (odzyskowi energetycznemu)	%	0	
21.	Poziom odzysku odpadów opakowaniowych razem	53% (*)	5,3	
22.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych razem	35% (*)	8,1	
23.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	43% (*)	5,7	
24.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	18% (*)	10,9	
25.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	52% (*)	8,6	
26.	Wartość wskaźnika zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	kg/M/rok	0,3	

(*) Wymagany poziom w roku 2010

Źródło : Własne w oparciu o sprawozdanie z realizacji PGO za lata 2009- 2010 dla Gminy Rudniki oraz KPGO2014

Wartości wskaźników w roku bazowym poprzedzającym okres sprawozdawczy – zawarte winny być w sprawozdaniu z realizacji planu gospodarki odpadami.

Należy dodać, że w ciągu najbliższych lat wysoce prawdopodobnym jest pojawienie się przepisów, które będą weryfikować (i prawdopodobnie podwyższać) wartości wyżej wymienionych wskaźników. Ponadto pojawią się nowe uregulowania prawne, które pośrednio i bezpośrednio będą wpływać na gospodarkę odpadami. Dotyczy to zwłaszcza takich zagadnień, jak:

- przepisy normujące właściwości paliw alternatywnych i pozostałości po procesach biologicznej obróbki,
- przepisy precyzujące gospodarowanie odpadami ulegającymi biodegradacji (zwłaszcza w zakresie określania udziału frakcji ulegającej biodegradacji w odpadach komunalnych kierowanych do składowania),
- przepisy o dopuszczalnych poziomach ilości i jakości odpadów kierowanych do składowania,
- przepisy o traktowaniu odpadów jako odnawialnych źródeł energii,
- podnoszenie poziomów odzysku i recyklingu wybranych grup produktów i odpadów.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Według kryterium podmiotowego, źródła finansowania zadań w zakresie ochrony środowiska i Gospodarki odpadami można podzielić na:

- publiczne,
- niepubliczne (prywatne),
- mieszane: publiczno – prywatne.

Podział ten ma podstawowe znaczenie w kontekście przygotowywania finansowania zadań (w tym inwestycji).

Dofinansowanie w zakresie gospodarki odpadami jest możliwe z następujących źródeł:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego Działania 4.1 *Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami*
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Działanie 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych*
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu
- Budżety gmin i powiatów
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska, Fundację Rozwoju Śląska Opolskiego
- kredyty międzynarodowych instytucji finansowych (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Światowy)
- kredyty i pożyczki udzielane przez banki komercyjne
- Ekofundusz
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy
- Konkurs „Polska wolna od azbestu”
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

→ REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego nie przewiduje się budowy nowych składowisk odpadów za wyjątkiem składowisk na wyroby

zawierające azbest, zaś nacisk zostanie położony na zapewnienie wtórnego wykorzystania odpadów.

Uprawnionymi podmiotami do otrzymania dofinansowania na inwestycje w zakresie gospodarki odpadami są:

- jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jst.
- związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
- podmioty (w tym spółki prawa handlowego) wykonujące usługi publiczne, w których większość udziałów lub akcji posiada województwo opolskie, powiat, gmina, miasto, związek międzygminny lub Skarb Państwa
- podmioty wybrane w trybie przepisów ustawy - Prawo zamówień publicznych, wykonujące usługi publiczne w obszarze objętym wsparciem w ramach działania na podstawie odrębnej, obowiązującej umowy, zawartej z jednostką samorządu terytorialnego (również na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego).

Podstawowym celem RPO WO jest zwiększenie stopnia segregacji odpadów komunalnych oraz recyklingu i odzysku odpadów. Nacisk w ramach gospodarki odpadami w województwie opolskim będzie położony także na likwidację dzikich składowisk, rekultywację zdegradowanych terenów oraz budowę składowisk na odpady zawierające azbest lub rozbudowę istniejących o kwatery na te odpady.

Rodzaje projektów:

- zamknięcie i rekultywacja składowisk odpadów, bądź ich części
- budowa nowego składowiska o zasięgu regionalnym (bądź rozbudowa istniejących o dodatkowe kwatery) na wyroby zawierające azbest
- instalacje (budowa obiektów lub zakup urządzeń) służące do przetwarzania i wykorzystywania odpadów (w tym kompostownie) oraz likwidacji i neutralizacji złożonych odpadów zagrażających środowisku (w tym instalacje recyklingu, instalacje wykorzystujące gaz składowiskowy)
- zwiększenie zasięgu oddziaływania istniejących systemów segregacji odpadów poprzez zakup nowych urządzeń i wyposażenia (np. pojemniki na odpady)
- budowa obiektów lub zakup urządzeń wchodzących w skład systemów zbierania odpadów ze strumienia odpadów komunalnych.

Warunki szczególne, które musi spełnić wnioskodawca, aby jego projekt mógł otrzymać dofinansowanie:

- projekty zgodne z aktualnym Planem Gospodarki Odpadami Województwa Opolskiego
- wsparcie systemów i instalacji obsługujących poniżej 150 tys. mieszkańców
- w ramach jednego konkursu ogłaszanego przez Instytucję Zarządzającą dany Beneficjent może aplikować o dofinansowanie jednego projektu.
- W ramach RPO WO w przypadku projektów w obszarze gospodarki odpadami maksymalna wartość projektu nie może przekroczyć 5 mln euro.

→ PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Celem Programu w zakresie gospodarki odpadami jest redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń

wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

W zakresie gospodarki odpadami wspierane będą działania w zakresie zapobiegania oraz ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, wdrażania technologii odzysku, w tym recyklingu, wdrażania technologii ostatecznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w zakresie gospodarki odpadami realizowane będą duże inwestycje według listy indykatywnej oraz w drodze konkursu inwestycje z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dotyczące instalacji i systemów obsługujących min. 150 tys. mieszkańców. Będą dofinansowane inwestycje, które przyczyniają się do wdrożenia nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w tym termicznego przekształcania odpadów oraz intensyfikacji odzysku, a także recyklingu odpadów oraz ich unieszkodliwiania w procesach innych niż składowanie, także likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

W ramach priorytetu oprócz inwestycji z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi dotyczącej instalacji i systemów obsługujących min. 150 tys. mieszkańców, będą realizowane duże inwestycje. W ramach działania budowane będą instalacje umożliwiające przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu lub unieszkodliwiania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie. Ponadto będzie realizowane tworzenie kompleksowych systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności niebezpiecznych, a także odpadów wielkogabarytowych i budowlanych. Będą podejmowane również działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami obsługujących minimum 150 tys. mieszkańców.

Przykładowe rodzaje projektów realizowane w ramach PO IŚ w obszarze gospodarki:

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania, a także działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami; budowa:
 - punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
 - składowisk (wyłącznie jako element zakładu zagospodarowania odpadów),
 - instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
 - instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
 - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
 - instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- przygotowanie kompleksowej dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia w ramach działania.

Podmiotami uprawnionymi do otrzymania dofinansowania na inwestycje w zakresie gospodarki odpadami są:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach PO IŚ nie ma żadnych ograniczeń co do minimalnej, czy też maksymalnej wartości projektu.

Projekt, aby mógł otrzymać dofinansowanie w ramach PO IŚ powinien spełniać bezwzględnie następujące kryteria:

- projekt nie może obejmować wyłącznie budowy, rozbudowy lub modernizacji składowiska odpadów
- koszty przeznaczone na rekultywację składowisk odpadów nie mogą przekroczyć 10% całkowitego kosztu inwestycji
- projekt z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi obsługujący minimalnie 150 tys. mieszkańców
- zgodność projektu z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

→ **NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

Narodowy Fundusz stosuje następujące formy pomocy finansowej:

- pożyczki preferencyjne,
- pożyczki płatnicze,
- kredyty udzielane ze środków Narodowego Funduszu przez banki w ramach linii kredytowych,
- dotacje,
- dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- pożyczki w ramach umowy konsorcjum,
- promesy pomocy finansowej przedsięwzięcia,
- poręczenia spłaty kredytów oraz zwrotu środków przyznanych przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z ustawą z 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2003 r. Nr 174, poz. 1689, z późn. zm.). Udzielając poręczenia Narodowy Fundusz wymaga zabezpieczeń na okoliczność roszczeń wynikających z tytułu wykonywania obowiązków poręczyciela i pobiera opłatę prowizyjną,
- umorzenia pożyczek preferencyjnych,
- przekazanie środków jednostkom budżetowym.

Zgodnie z listą priorytetowych Programów NFOŚiGW następujące inwestycje w obszarze ochrony powierzchni ziemi, gospodarowania odpadami i zasobami będą mogły otrzymać wsparcie finansowe:

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile

wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania,

- budowa:
 - punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
 - instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
 - instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
 - instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
 - instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- kształtowanie postaw konsumentów w zakresie selekcji odpadów,
- modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów (w kierunku obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza),
- dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym studium wykonalności, dokumentacja techniczna dla projektów, dokumentacja przetargowa),
- racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami poprzez wsparcie dla wdrożenia nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne,
- wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów poużytkowych lub niebezpiecznych,
- zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i poużytkowych,
- zagospodarowanie i unieszkodliwianie substancji kontrolowanych,
- zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Beneficjenci NFOŚiGW w obszarze gospodarki odpadami:

1) Kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające, co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku (w tym recyklingu) oraz unieszkodliwiania.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jst,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Priorytetu (osi) II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Programu Infrastruktura i Środowisko.

2) Budowa:

- punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,

- instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
- instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
- instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
- instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Priorytetu (osi) II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Programu Infrastruktura i Środowisko.

3) Kształtowanie postaw konsumentów w zakresie selekcji odpadów

Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym w zakresie selekcji odpadów poprzez kampanie informacyjno-promocyjne dotyczące wybranych aspektów środowiska i jego ochrony prowadzone z udziałem środków masowego przekazu, społecznych organizacji ekologicznych i innych podmiotów, w tym badania opinii publicznej ex-ante i ex-post. Ocena merytoryczna wniosku ma na celu dokonanie wyboru najciekawszych pod względem merytorycznym i dydaktycznym projektów, które gwarantują realizację celów programu, jak również zapewniają osiągnięcie optymalnego efektu rzeczowego i ekologicznego.

4) Modernizacja instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów (w kierunku obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza)

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych j.s.t.

5) Dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t) i ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych j.s.t,
- podmioty działające w imieniu Skarbu Państwa,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Priorytetu (osi) II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Programu Infrastruktura i Środowisko.

Beneficjentami nie mogą być podmioty, dla których pomoc publiczna na rekultywację zgodnie z pkt 38 Wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego (Dz. Urz. WE C 37, 3.02.2001) jest niedopuszczalna.

- 6) Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami poprzez wsparcie dla wdrożenia nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jst, w tym:
- podmioty uzyskujące wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

- 7) Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów użytkowych lub niebezpiecznych, zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych.

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (jst) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych j.s.t,
- podmioty uzyskujące wsparcie z wpływów pochodzących z opłat wynikających z ustawy z dnia 11 maja 2001r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej, w tym:
- podmioty uzyskujące wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

- 8) Zagospodarowanie i unieszkodliwianie substancji kontrolowanych

Beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t) i ich związki,
- przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych j.s.t,
- podmioty uzyskujące wsparcie z wpływów pochodzących z opłat wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. z 2004 r., Nr 121, poz. 1263, z późn. zm.), w tym: podmioty uzyskujące wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

- 9) Zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Beneficjenci:

- Gminy, które ponoszą koszty w zakresie zbierania porzuconych pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- przedsiębiorcy prowadzący stacje demontażu, którzy spełniają wymagania dla uzyskania dopłat do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- podmioty prowadzące działania inwestycyjne w zakresie gospodarowania odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (przedsiębiorcy prowadzący stację demontażu, przedsiębiorcy prowadzącemu strzępiarkę lub inną instalację przetwarzania, odzysku lub recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, przedsiębiorcy prowadzący punkt zbierania pojazdów).

→ **WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

Zgodnie z priorytetowymi kierunkami WFOŚiGW w Opolu w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami, będą wspierane przede wszystkim następujące inwestycje:

- ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb z dostosowaniem formy zagospodarowania oraz kierunków i intensywności produkcji do ich naturalnego potencjału przyrodniczego,
- rekultywacja gleb zdegradowanych,
- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
- wprowadzenie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, zapewniającej osiągnięcie ustalonych dla województwa limitów i poziomu odzysku,
- utworzenie 5 - 6 regionalnych składowisk odpadów oraz 2 - 3 zakładów segregacji i przerobu odpadów komunalnych,
- wprowadzenie nowoczesnego systemu unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania odpadów powstających w sektorze gospodarczym,
- pełne zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych.

→ **BUDŻETY GMIN I POWIATÓW**

Jednostki organizacyjne gmin, spółki z udziałem gmin, organizacje pozarządowe mogą starać się pozyskać dofinansowanie z budżetu gminy i starostwa na zadania ujęte w art.400 ust. 1 pkt. 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21÷25, 29, 31, 32 i 38÷42 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych staw (Dz. U. nr 215, poz. 1664).

→ **BANK OCHRONY ŚRODOWISKA**

Kredyt ekologiczny jest przyznawany na zakup lub montaż wyrobów służących ochronie środowiska. Wszystkie podmioty mogą starać się o pozyskanie preferencyjnego kredytu. Maksymalna kwota kredytu może wynieść do 100% kosztów zakupu i kosztów montażu, przy czym koszty montażu mogą być kredytowane w jednym z poniższych przypadków:

- gdy Sprzedawca, z którym Bank podpisał porozumienie jest jednocześnie Wykonawcą,
- gdy Wykonawca jest jednostką autoryzowaną przez Sprzedawcę, z którym Bank podpisał porozumienia,
- gdy Bank podpisał z Wykonawcą porozumienie dotyczące montażu urządzeń i wyrobów zakupionych wyłącznie na zasadach obowiązujących dla danego produktu.

Okres kredytowania wynosi do 5 lat. Oprocentowanie jest zmienne, ustalone na podstawie uchwały Zarządu BOŚ S.A. W przypadku zawarcia umowy pomiędzy Bankiem a sprzedawcą, bądź producentem urządzeń kredyty udzielone na zakupy tych urządzeń mogą być oprocentowane od 1% w skali roku.

→ **FUNDACJA ROZWOJU ŚLĄSKA OPOLSKIEGO**

Pożyczki przyznawane są przedsiębiorcom działającym na terenie województwa opolskiego realizującym przedsięwzięcia przyczyniające się do rozwoju gospodarczego firmy, w tym do tworzenia nowych miejsc pracy w województwie opolskim. O pożyczki mogą ubiegać się również przedsiębiorstwa z udziałem jednostek samorządu terytorialnego. Środki uzyskane z pożyczki mogą być przeznaczone na cele bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością. Pożyczki są udzielane wyłącznie małym przedsiębiorcom, zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.).

→ **FUNDACJA EKOFUNDUSZ**

Zadaniem Fundacji jest dofinansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska, które mają nie tylko istotne znaczenie w skali regionu czy kraju, ale także wpływają na osiągnięcie celów ekologicznych uznanych za priorytetowe w skali europejskiej lub światowej. Ta specyfika EkoFunduszu uniemożliwia mu finansowanie przedsięwzięć, których celem jest rozwiązywanie tylko lokalnych problemów. Zadaniem EkoFunduszu jest też ułatwienie transferu na polski rynek najlepszych technologii z krajów-donorów, a także stymulowanie rozwoju polskiego przemysłu ochrony środowiska.

Jednym z priorytetowych zadań EkoFunduszu jest gospodarka odpadami i rekultywacja gleb zanieczyszczonych. Rodzaje realizowanych projektów:

- organizacja kompleksowych systemów zbierania, recyklingu i zagospodarowania odpadów komunalnych obsługujących 50 - 250 tys. mieszkańców;
- unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych;
- budowa instalacji do recyklingu odpadów komunalnych i niebezpiecznych;
- modernizacje technologii przemysłowych prowadzące do eliminacji powstawania odpadów niebezpiecznych (tzw. „czyste technologie”).

Wnioskodawcami mogą być jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy, a także instytucje charytatywne i wyznaniowe, społeczne organizacje ekologiczne, dyrekcje parków narodowych i krajobrazowych, placówki oświatowe, edukacyjne, placówki służby zdrowia oraz spółdzielnie mieszkaniowe.

→ **MECHANIZM FINANSOWY EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO ORAZ NORWESKI MECHANIZM FINANSOWY**

W ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego można dofinansować działania związane z promocją zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami. W ramach Mechanizmów Finansowych mogą być realizowane projekty inwestycyjne na zagospodarowanie segregowanych odpadów. Beneficjentami mogą być wszystkie instytucje sektora publicznego i prywatnego oraz organizacje pozarządowe utworzone w prawny sposób w Polsce i działające w interesie publicznym.

→ KONKURS „POLSKA WOLNA OD AZBESTU”

Konkurs jest organizowany przez Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Konkurs jest skierowany do wszystkich gmin i powiatów. Celem Konkursu jest wyłonienie i nagrodzenie gmin i powiatów, które wyróżniają się skutecznym i sprawnym działaniem w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Nagrody pieniężne należy wykorzystać na:

- działania związane z realizacją inwestycji mających na celu usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych użyteczności publicznej,
- budowę i modernizację składowisk odpadów,
- likwidację oddziaływania azbestu i wyrobów zawierających azbest na zdrowie mieszkańców,
- akcje informacyjno – edukacyjne.

→ PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

W ramach PROW wyodrębniono oś priorytetową 2 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, w ramach której określono 3 działania mające związek z gospodarką odpadami.

W ramach Działania: Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, można dofinansować wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy; Beneficjentem może być osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik.

W ramach Działania: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, można dofinansować wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy; Beneficjentem może być osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro. Działalność powinna być prowadzona w gminie wiejskiej albo w gminie wiejsko-miejskiej lubi miejskiej liczących poniżej 5 tys. mieszkańców lub na obszarach wiejskich pod warunkiem, iż obszary te nie należą do gmin wiejsko-miejskich lub miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców.

W ramach Działania: Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, można dofinansować tworzenie systemów zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych oraz wytwarzanie lub dystrybucję energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy. Beneficjentem może być Gmina lub inna jednostka organizacyjna, dla której organizatorem jest j.s.t.

10. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY

W celu spełnienia celów i kierunków działań założonych w niniejszym planie, określono zadania przewidziane do realizacji wraz ze wskazaniem jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań i terminami realizacji tych zadań.

W tabeli 17 zamieszczono harmonogram rzeczowo – finansowy realizacji zadań w gospodarce odpadami wraz z określeniem źródeł finansowania tych przedsięwzięć.

Tabela 17. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań w gospodarce odpadami wraz z określeniem źródeł finansowania przedsięwzięć w gospodarce odpadami.

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Szacunkowe koszty [tys. zł]	Źródła finansowania
Gospodarka odpadami					
1.	Tworzenie i udział gminy w strukturach ponadgminnych - regionach gospodarki odpadami komunalnymi	2011-2014	Urząd Gminy Wójt Rada Gminy	-	-
2.	Objęcie zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy	2011-2014	Urząd Gminy Wójt	-	-
3.	Uwzględnianie w przetargach publicznych zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu	Zadanie ciągłe	Urząd Gminy	-	-
4.	Kampania edukacyjna ukierunkowana na różne grupy społeczeństwa z zakresu gospodarki odpadami	2011-2017	Urząd Gminy	-	-
5.	Działalność kontrolna związana z gospodarką wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	2011-2017	Urząd Gminy	-	-
6.	Objęcie wszystkich mieszkańców nie posiadających kompostowników systemem selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych (w tym – odpadów ulegających biodegradacji, niebezpiecznych oraz wielkogabarytowych) oraz rozwój tego systemu	2011-2017	Urząd Gminy Wójt	-	-
7.	Dostosowanie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy” do wymagań Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	zadanie ciągłe	Urząd Gminy	-	-
8.	Zbiórka odpadów biodegradowalnych, wielkogabarytowych, budowlanych i remontowych, niebezpiecznych, opakowaniowych.	zadanie ciągłe	Urząd Gminy	-	-
9.	Identyfikacja miejsc zanieczyszczonych (głównie odpadami), nieposiadających statusu składowiska odpadów i wydanie decyzji	2011-2017	Urząd Gminy	-	-
10.	Przeprowadzenie szkoleń dla administracji publicznej i podmiotów zainteresowanych zajmujących się usuwaniem wyrobów azbestowych oraz ciągła kampania informacyjna w zakresie konieczności i sposobów usuwania azbestu	2012-2013	Urząd Gminy	-	-

11.	Usuwanie potencjalnych miejsc występowania „dzikich wysypisk”	2011-2017	Urząd Gminy	40	środki własne
12.	Dostosowanie „wymagań jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia” do wymagań Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	Zadanie ciągłe	Urząd Gminy wykonawca	-	-

11. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Analiza celów, kierunków i zadań ustanowionych w niniejszej aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki wykazała, że są one zgodne z celami strategicznymi wynikającymi z dokumentów wyższego szczebla oraz przyczyniają się do ich realizacji. Wskazane problemy związane z gospodarką odpadami na terenie gminy w większości przypadków znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w PGO zadań do realizacji. Sytuacja, w której PGO nie zostanie wdrożony, prowadzić będzie do nasilenia problemów związanych z ochroną środowiska.

Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów PGO pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę systemu gospodarki odpadami, a tym samym jakości środowiska. Równolegle wpłynie ona na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych, przy jednoczesnym zachowaniu warunków do harmonijnego wzrostu gospodarczego pozwalającego na pokrycie potrzeb gminy i jej mieszkańców. Ponadto, istotne są następujące fakty:

1. Dokument uwzględnia zapisy aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami,
2. PGO został dostosowany do przepisów, które zmieniły się od czasu uchwalenia poprzedniego dokumentu. Odnosi się on także częściowo do projektów nowych przepisów bądź tendencji zmian systemowych pojawiających się na szczeblu krajowym bądź europejskim.
3. Dokument odnosi się do zmiany uwarunkowań mających wpływ na gospodarkę odpadami w Gminie Rudniki i jej najbliższej okolicy.
4. Dokument określa zadania konieczne do realizacji; wyraźniej także określa główne problemy środowiskowe i wskazuje na przyczynę ich występowania.

Realizacja przyjętych w niniejszym dokumencie zadań:

- 1) powinna wyeliminować:
 - a) przenikanie odpadów do środowiska w sposób niekontrolowany (Gmina jako organ wykonawczy samorządu lokalnego odpowiedzialny za stan środowiska),
 - b) podrzucanie swoich odpadów do pojemników stanowiących wyposażenie innych nieruchomości,
 - c) podrzucanie odpadów innych niż komunalne do odpadów komunalnych,
 - d) porzucanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych na terenie innych nieruchomości (w tym: w lesie, parku, itp.),
- 2) zrealizuje zasadę „zanieczyszczający płaci”,
- 3) zwiększy możliwości odzysku odpadów surowcowych już u źródła,

- 4) spowoduje ograniczanie ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do unieszkodliwienia poprzez składowanie,
- 5) przyczyni się do szeregu korzystnych efektów takich jak: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i bioaerozoli do powietrza atmosferycznego, ograniczenie odpadów kierowanych do składowania na składowisko,
- 6) polepszy stan zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem ze strony wytwarzanych i zagospodarowywanych odpadów,
- 7) podniesie stopień zabezpieczenia środowiska wodnego przed zanieczyszczeniem.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Plan gospodarki odpadami (PGO) jest jednym z podstawowych dokumentów strategicznych w dziedzinie gospodarki odpadami. Na szczeblu lokalnym jest on odzwierciedleniem Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, mającym wdrożyć jego ustalenia na odpowiednio niższym poziomie. Dokumenty te aktualizuje się co 4 lata. Są one opracowywane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Poprzedni Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Rudniki, obejmujący lata 2003-2006 wraz z perspektywą na lata 2007-2014, został uchwalony w 2004 r. Niniejsze opracowanie jest aktualizacją tego dokumentu. Celem niniejszej aktualizacji jest dostosowanie zapisów pierwotnego dokumentu do obecnych uwarunkowań oraz do faktycznego stanu zarządzania systemem ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

Dokument został podzielony na poszczególne rozdziały:

- uwarunkowania gospodarki odpadami,
- analiza stanu gospodarki odpadami,
- prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami,
- cele, kierunki i proponowany system,
- monitorowanie realizacji planu,
- harmonogram rzeczowo – finansowy,
- źródła finansowania,
- analiza oddziaływania na środowisko.

Analiza stanu gospodarki odpadami pozwoliła zidentyfikować główne problemy tej dziedziny życia publicznego w Gminie Rudniki. Określono problemowe zagadnienia występujące na terenie Gminy, których rozwiązanie jest kluczowe dla sprostania wymienionym wyzwaniom.

W odniesieniu do stwierdzonych problemów oraz nakreślonych prognoz, określono cele i kierunki działań krótkoterminowe na lata 2011–2014 oraz długoterminowe na okres do 2017 r. Obejmują one różne dziedziny, dla których określono cele krótko- i długookresowe. Dla całego systemu gospodarki odpadami (dla poszczególnych grup odpadów wyznaczono cele o większym stopniu szczegółowości) przedstawiają się one następująco:

Cele w zakresie gospodarki odpadami na okres 2011-2014 przyjęte w ślad za WPGO:

Cel 1	Efektywny system selektywnej zbiórki odpadów
Miary:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 100 % mieszkańców objętych systemem odbierania odpadów komunalnych ✓ osiągnięcie ustawowych poziomów dotyczących zmniejszenia strumienia odpadów kierowanych do składowania, zwłaszcza odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów niebezpiecznych obecnych w strumieniu odpadów komunalnych oraz wielkogabarytowych.

Cel 2	Wzmocnienie obecnego systemu gospodarki odpadami
Miary:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ włączenie do obecnego systemu selektywnej zbiórki frakcji ulegających biodegradacji wraz z ich gospodarczym wykorzystaniem (odzysk lub unieszkodliwianie inne niż składowanie) (*)

(*) dotyczy mieszkańców nie posiadających kompostowników

Cel 3	Sprawny system zarządzania gospodarką odpadową Gminy
Miary:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ coroczna kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od ich wytwórców ✓ wzmocnienie kontroli właścicieli nieruchomości w zakresie obowiązku zapewnienia czystości i porządku na posesjach będących w ich posiadaniu.

Proponowane kierunki działań

Kierunki działań zostały określone zgodnie z kierunkami proponowanymi w WPGO dla Województwa Opolskiego.

- **Zwiększenie efektywności rozdziału strumienia odpadów i jego zagospodarowania u źródła**

Proponowane działania :

- ✓ **Zwiększenie efektywności selektywnego zbierania odpadów poprzez:**
 - uzupełnienie istniejącego systemu zbierania i odbierania odpadów o dodatkowe elementy (lokalizacja miejsc najbardziej uczęszczanych, dodatkowe kontenery, pojemniki);
 - analiza oraz wzmocnienie działań w terenach o małej efektywności;
 - podniesienie poziomu estetyki i czystości w gminie;
 - prowadzenie akcji edukacyjnej (szkoły, strona internetowa gminy, ulotki reklamowe dla mieszkańców);
 - wprowadzenie do instytucji publicznych (urzędy, szkoły, instytucje, zakłady) zasad selektywnego zbierania odpadów;
 - propagowanie oraz tworzenie lokalnych warunków do kompostowania odpadów z terenów zielonych i ogródków oraz odpadów kuchennych w zabudowie jednorodzinnej.

- **Redukcja strumienia odpadów trafiających na składowisko, w szczególności frakcji ulegającej biodegradacji**

Proponowane działania :

- Wzmocnienie działań, w ramach istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzących do zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowisku jako balast (z wydzieleniem odpadów mających zastosowanie jako paliwa alternatywne);
- zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji w kompostowniach przydomowych, tj. redukcja strumienia odpadów ulegających biodegradacji u źródła, na obszarach charakteryzujących się wysokim procentem zabudowy niskiej.

- **Wzmocnienie obecnego systemu zarządzania gospodarką odpadową**

Proponowane działania :

- optymalizacja działań administracji w zarządzaniu gminą gospodarką odpadową;
- podjęcie działań na rzecz utworzenia Północnego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi, zgodnie z założeniami WPGO;
- wzmocnienie działań na rzecz podniesienia efektywności istniejącego systemu kontroli gospodarki odpadowej gminy,
- doposażenie eksploatowanego składowiska w wymagane prawem urządzenia.

Przyjęto, że dla zwiększenia efektywności obecnie prowadzonej gospodarki odpadowej gminy, w celu zagwarantowania spełnienia wymogów zapisanych w KPGO 2014 oraz WPGO niezbędnym jest podjęcie w pierwszej kolejności działań opisanych powyżej.

Przedstawiono również źródła finansowania tych przedsięwzięć oraz montaż finansowy głównych przedsięwzięć. W kontekście nadzoru nad wykonywaniem dokumentu przedstawiono działania związane z zarządzaniem gospodarką odpadami oraz monitoringiem realizacji zapisów dokumentu i skuteczności podejmowanych działań. Wskazano, że kluczowa w rozwoju i doskonaleniu systemu gospodarki odpadami jest rola administracji - poprzez narzędzia prawne i organizacyjne ma wpływ na kształtowanie się systemu opartego o nowoczesne zasady gospodarki odpadami gminy.

13. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1 – **Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rudniki wraz z inwentaryzacją i oceną ich stanu oraz stopniem pilności wymiany wyrobów zawierających azbest**” przygotowany przez firmę INVESTMENT MANAGEMENT ENVIRONMENT CONSULTING, ul. Warsztatowa 47, 55-010 Biestrzyków
- Załącznik 2 - Rejestr podmiotów zajmujących się azbestem

14. SPIS TABEL I RYSUNKÓW

- Tabela.1. Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą będących w ewidencji Gminy Rudniki, z podziałem na poszczególne działalności zgodnie z danymi z GUS (poziom roku 2010)
- Tabela 2 Zbiornicze zestawienie danych dot. ilości odpadów zebranych z terenu Gminy Rudniki w latach 2005- 2010
- Tabela 3. Skład morfologiczny odpadów wytworzonych na terenie Gminy Rudniki wg KPGO 2010.
- Tabela 4. Dynamika zmian ludności w okresie 1980-2010 na obszarze Gminy Rudniki
- Tabela 5 Prognoza demograficzna – ludność Gminy Rudniki w latach 2011-2018
- Tabela 6. Szacunkowy skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych wytwarzanych na terenach wiejskich
- Tabela 7. Skład morfologiczny odpadów unieszkodliwianych na składowisku odpadów komunalnych w Rudnikach
- Tabela 8. Prognoza ilości i składu morfologicznego odpadów komunalnych wytwarzanych przez 1 mieszkańca w roku 2011, 2014 oraz 2018
- Tabela 9. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na lata 2011-2018 na terenie Gminy Rudniki
- Tabela 10: Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji konieczna do zagospodarowania w inny sposób niż składowanie oraz dopuszczona do składowania ustalona dla Gminy Rudniki w Planie Depozytowym dla woj. opolskiego
- Tabela 11. Prognoza ilości odpadów opakowaniowych dla terenu Gminy Rudniki w latach 2011 – 2018.
- Tabela 12. Szacunkowe dane dotyczące masy odpadów opakowaniowych do 2018 r. w skali całego kraju
- Tabela 13. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2022
- Tabela 14. Zakładane do osiągnięcia poziomy odzysku odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie Gminy Rudniki w latach 2011-2018
- Tabela 15. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2014

- Tabela 16. Wskaźniki monitoringu
 Tabela 17. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań w gospodarce odpadami wraz z określeniem źródeł finansowania przedsięwzięć w gospodarce odpadami.
- Rysunek 1. Gminy ościenne
 Rysunek 2. Położenie Gminy Rudniki na tle mezopregionów
 Rysunek 3. Lokalizacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Rudnikach
 Rysunek 4. Schemat systemu odbierania odpadów komunalnych

15. SPIS SKRÓTÓW

- PGO – Plan Gospodarki Odpadami;
 PPGO – Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami;
 WPGO – Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami;
 APGO – Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami;
 AWPGO – Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami;
 KPGO 2010 – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010;
 KPGO 2014 – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 (aktualizacja KPGO 2010);
 POŚ – Program Ochrony Środowiska;
 M.P. – Monitor Polski;
 GUS – Główny Urząd Statystyczny;
 ZGKiM – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej;
 WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;
 GSO – Gminny System Odpadowy;
 PSO – Powiatowy System Odpadowy;
 WSO – Wojewódzki System Odpadowy;
 ZWO – Zarząd Województwa Opolskiego;
 ZPK – Zarząd Powiatu Krapkowickiego;
 RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej;
 KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
 RPOWO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego;
 PZP – Plan zagospodarowania przestrzennego;
 GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych;
 ONO – Obszary Najwyższej Ochrony;
 OWO- Obszary Wysokiej Ochrony;
 PZGO – Południowy Związek Gospodarki Odpadami;
 GPGON – Gminny Punkt Gromadzenia Odpadów Niebezpiecznych;
 GPZON – Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych;
 MZWON – Miejsce Zbierania Wybranych Odpadów Niebezpiecznych;
 PCB – Polichlorowane bifenyly;
 D5 – Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne;
 ZSEiE – Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny;
 GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
 SPZOZ – Samodzielny Państwowy Zakład Opieki Zdrowotnej;
 WOZ – Wiejski Ośrodek Zdrowia;

CTNM – Centrum Terapii Nerwic Moszna;
PSOR – Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin;
UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
PKB – Produkt Krajowy Brutto;
WPD – Wojewódzki Plan Depozytowy;
UE – Unia Europejska;
RP – Rzeczpospolita Polska;
PPP – Partnerstwo Publiczno – Prywatne;
BDO – Baza danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami;
ZZO – Zakład Zagospodarowania Odpadów;
RGOK – Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi;
RPOWO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego;
PO IŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
j.s.t – jednostki samorządu terytorialnego;
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
BOŚ S.A. – Bank Ochrony Środowiska S. A.
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;